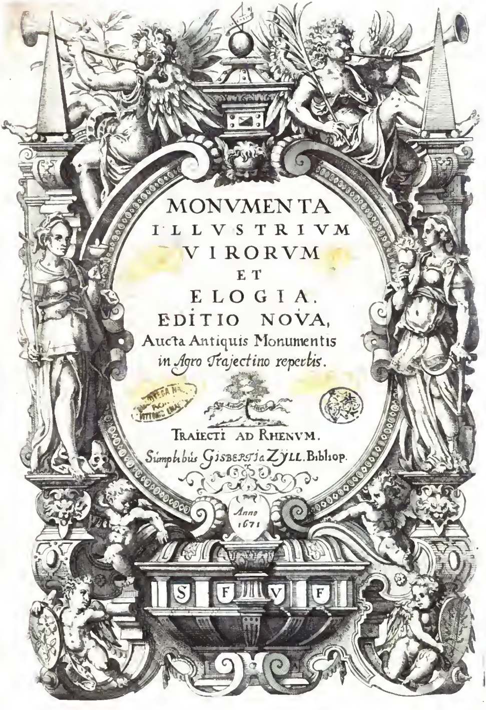
Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

B-32
C-12. A.54

Digitized by Google

VIRO. NOBILISSIMO. ET. PERQVAM.
STRENVO.

SCHELDYNO. DE. RYT. DICTO. BROUCHEM.

DOMINO. WOESTVESALIAE. WESTDORNIAE. AC. ENDEGESTI. TOPARCHAE. BRECHTI. AC. ACHTERBROECAE. CENTVRIONI. APVD. FOEDERATOS. BELGAS. VIRTVTE. ET. FIDE. PRAESTANTI. INTENTO. VESTIGIIS. PATERNIS.

ET. MAGNIS. PASSIBVS. AD. SVMMAS. TOGAE. AC. SAGI. DIGNITATES. CONTENDENTI.

HAEC. ANTIQVITATIS. MONVMENTA: EMENDATA. ET. AVCTA.

L. M. Q. D. D.
GISBERTVS A ZYLL, Typographus.

Digitized by Google

LECTORI

QVod doctiſſimo Romanorum Varroni olim placuit in adornando hoc opere ſequuti ſumus. Scripſit ille Hebdomadum ſive Imaginum libros aliquot, quorum Gellius, Symmachus, Nonius atque alii meminerunt. Illis ſeptingentorum illuſtrium virorum nomina, vultus, ac denique elogia complexus fuit. Vt non ſine Antiquitatis exemplo ſit, quod heic nunc præſtatur. Monumenta, quæ jam damus, illuſtrium toto orbe Virorum, olim in æs inciſa ſunt ſumptu & ſtudio nobiliſſimi viri Sigifridi Rybiſchii, opera vero Tobiæ Fendtii, civis ac pictoris Vratiſlavienſis, longe celeberrimi. Elogia quæ hactenus defuere, adjicienda huic editioni curavimus. Illa paſſim ex aliis excerpta, ut nihil fere hic noſtrum ſit præter colligendi laborem. A quibuſdam tamen deſtituti fuimus, ut vides. Sed & illud nobis debetur, quod lucem denuo videant, quæ propemodum erant ſepulta. Acceſſerunt & duæ Inſcriptiones antehac ineditæ, in agro Trajectino erutæ ante non multos annos, quæ nunc in ædibus V. CL. Iohannis Georgii Grævii, Profeſſoris Eloquentiæ, Hiſtoriarum, ac Politices in hac Academia celebris, qui eas nobiſcum communicavit, conſpiciuntur. Vale ac ſalve.

M O N V M E N T A
C L A R O R V M
V I R O R V M.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

ELOGIVM ANTENORIS.

ORTVS eſt Antenor ex nobiliſſima progenie Dardani Jovis filii: eadem ſcilicet, qua rex Priamus fuerat. Is autem vir magni ingenii atque conſilii, ſummæque probitatis atque prudentiæ fuiſſe perhibetur & unus præter cæteros eximiæ hoſpitalitatis. Hic ſiquidem, cum conſilium haberetur apud Trojanos de interficiendis Græcorum legatis, qui ad repetendam Helenam miſſi fuerant, motus pietate Priamum regem adiens a tali tantoque facinore, gravi & honeſta oratione deterruit: & ſic clam præmonitis legatis & adhibito fideli præſidio, una cum rege operam dat, ut ii ſervato jure hoſpitii, Lacedæmona incolumes ad ſuos, nullam paſſi injuriam remearent. Qui poſtmodum ibi, & in tota Græcia fidem Antenoris, & præconium hoſpitalitatis erga ſe mirum in modum, & pro merito (ut par erat) vehementer extulerunt: quid is de pace deque reddenda Menelao Helena, cum rebus omnibus quæ ſimul ablatæ fuerant, in conſilio Trojanorum cenſuerit referentes: eademque de Æneæ ſententia & judicio confirmantes. Ambo enim apud Trajanos inter præſtantiſſimos heroas præcipui habebantur: ut pote quibus primus locus, & proxima regi ſedes in civitate & ubique patebat: licet neutris bene conſulentibus aſſenſus, ob turbam filiorum pertinaciter adverſantium, in ea re tam neceſſaria præberetur. Quocirca eorum conſilium ſic ſpretum Trojanis male ceſſit: quandoquidem Græci poſt decennalem obſidionem per dolum Sinonis, ſub vaſta mole equi lignei intra mænia admiſſi, rapinis, cæde & incendio Ilium funditus everterunt: & in gratiam hoſpitalitatis præteritæ Antenorem & Æneam cum ſuis, quo vellent, ire illæſos & liberos eſſe voluerunt. Quod quidem malevoli non in gratiam vetuſti hoſpitii, ſed contra in gravem ſuſpicionem occultæ proditionis accipiunt. Adnavigavit ergo Antenor in Italiam una cum filiis & Trojanorum atque Henetorum copioſa multitudine, & ſuperato Ægeo Ionioque mari, per Thraciam, Dalmatiam ac Liburnum, ad hæc noſtra littora, Timaro flumine ſuperato, in interiorem maris Adriatici ſinum tranſgreſſus eſt: & per Medoacum fluvium provectus in continenti, loco ſaluberrimo, & ſimul fertiliſſimo, pulſis inde non multo labore Euganeis, Patavium condidit. Vnde Virg. Æn. 1.

Antenor potuit mediis elapſus Achivis
Illiricos penetrare ſinus: atque intima tutus
Regna Liburnorum & fontem ſuperare Timari.
Hic tamen ille urbem Patavi ſedeſque locavit
Teucrorum: & genti nomen dedit, armaque fixit
Troia: nunc placida compoſtus pace quieſcit.

Digitized by Google

Patauij. Antenoris Sepulchrum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

ELOGIVM T. LIVII.

SI æternam populi Quiritium Romani Majeſtatem, ipſa Terrarum Dea gentiumque Roma quanta ab origine qualiſque fuit, exprimendam ſibi deſumpſiſſet; jure dubites, utrumne, eloquentia majori, & quod proprium imperii illius, gravitate, id factura fuerit, quam autor ille; quem fortuna gentis, nunquam in memoria ac animis mortalium interituræ, huic deſtinaſſe muneri videtur. Qui ſic per ætates omnes, ab infantia, ad eam uſque, qua terrarum orbi, primo æmula, mox par, quo creſceret non habuit, cum militari diſciplina, ritibus, ſolennibus, decretis, plebiſcitis, legibus, ac magiſtratibus, divinis denique ac humanis immortalitati conſecravit; ut naſcenti ſimul ac ſurgenti, adfuiſſe dicas: ut cum ipſa creſcat ac aſſurgat, etiam cum opus eſt loquatur ac balbutiat. Adeo ut quod nutrices ſolent, emergentem primum, ac ſub lupa ſua vagientem, ſenſim altius producat. nuſquam magis quam de libertate ejus, cum qua natus eſt, ſollicitus. Nihil autem triſtius funeſtiuſve in tam pulchro corpore ac diffuſo, quam quod parte ſui deſiderium totius movet. Neque enim ſatis infeſtiſſimæ Fortunæ videbatur, Romam ipſam, cum tot monumentis, thermis, cippis, ſtatuis, porticubus, ac ut loquitur vir Sanctus, effeciſſe ut mater eadem ſuorum eſſet & ſepulchrum, niſi ſpiritus divini viro, vocem alibi interrupiſſet, niſi ſacrum hoc depoſitum, aut veſtam potius, & flammam ſanctiorem ea quam Pontifices colebant, prope extinxiſſet. Qui, præterquam, quod non pauci libri perierunt, pedem quoque alibi, in iis quæ ſuperſunt, trahit: ſæpe & per hiatus alibi ſingultat.

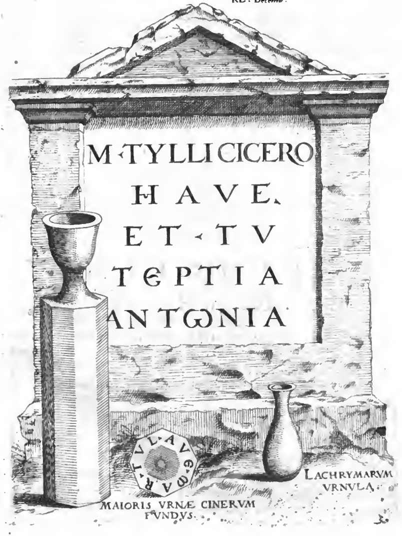
z.

Digitized by Google

ELOGIVM CICERONIS.

ATTIGIMVS humanæ culmen eloquentiæ: nam quo progrediatur ſtylus, non habet. Hic ille eſt Marcus Tullius, dono quodam providentiæ genitus, in quo totas vires ſuas eloquentia experiretur; par imperio Romano ingenium, os magnum, ſapiens, beatum, nectare & ambroſia diffluens, ex omnium ſæculorum, ingeniorumque virtutibus collecta in unum perfectio. Vir de quo dubites, an ipſe totus ex eloquentia, an ex ipſo tota eloquentia ſit confecta. Certe nihil eſt facundius: tot ſunt in eo virtutes, quot genera eloquentiæ; quot dicta, tot purpuræ; quot verba, tot flores. Achates eſt profecto ejus ſtylus, qui lapillus tam varii fertur generis, ut unum lapidem eſſe minime credas. Candidus quippe eſt, rubens, croceus, cinereus, viridis, niger, varius, cæruleus. quid miror? Huic uni nec omnium aliarum gemmarum colores ſufficiunt; ille lucos, prata, animalia, flumina, flores & arbores refert mirabili naturæ laſcivientis ludo: Haud diſſimiliter in Tullio amœna orationis varietate, omnes Rhetorum colores, omnes ingeniorum virtutes, omnes elegantiarum deliciæ, ad certamen uſque luxuriant. Grandis eſt, temperatus, laxus, acutus, preſſus, effluens, volubilis, lentus, velox, remiſſus, ſuavis, acer, inſignis, florens, pictus. Vnus omnia diffuſa per tot oratores ornamenta complexus eſt. Dicam excelſius. Proteus Ægyptius eſt, miraculum Homericum, multæ quidem ejus diverſæque formæ; in aquam funditur, in ignem accenditur, in leonem excandeſcit, in ſuem ruit, ſerpit in draconem, aſſilit in pantheram, aſſurgit in arborem. Quomodo? labitur ſine ſalebris grandis oratio? amnis eſt. Incaleſcit, ardet, inflammatur? fit incendium. Init prælia? nunc leonem rugientem, nunc irruentem aprum videre te credas. Animos auditorum ſubit per cuniculos? non ſerpiens callidius ſe inſinuat. Aperte in hoſtes exilit? non panthera velocius emicat. Mox ablegato hoc forenſi genere ad philoſophiam convertit ſtylum? Arbor eſt Xerxis aurea, læta, ſublimis, colluſtrata, partim florum amœnitate, partim fructuum copia luxurians.

MONVMENTVM
ſepulchri M. T. CICERONIS *Inuentum in*
ZACYNTHO *Inſula Venetorum Anno* M D XLIIII.
KL. *Decemb.*

Digitized by Google

E L O G I V M
N AE V I I P O E T AE.

CN. Nævius poëta Comicus illuſtris eſt habitus, Campanus fuit, ut a Gellio traditur in Atticis noctibus. Volcatius Sedigitus poſt Cæcilium & Plautum conſtituit illi tertium locum. Neque Licinio tantum, verum etiam Attilio Terentio, atque Turpilio præpoſuit. Scripſit Nævius præter Punicum bellum Comœdias ac Tragœdias ſtylo inprimis erudito & gravi, ut veteres teſtantur. Comœdias aliquot exemplo Græcorum compoſuit probris, atque maledicentia plenas, in quibus Romanæ civitatis principes acriter eſt inſectatus: ut qui Metellum conſularem virum, & P. Scipionem Africanum maledictis ſuis oneraverit. Sic enim de Scipione:

Etiam qui res magnas manu ſæpe geſſit glorioſe
Cujus facta viva nunc vigent: qui apud genteis ſolus
Præſtat, eum ſuus pater cum pallio una ab amica abduxit.

Hinc factum eſt, ut poëta Nævius in vincula conjiceretur a Triumviris, propter immoderatam verborum petulantiam, ac mordacitatem.

E L O G I V M
E N N I I.

QVEMADMODVM autem ea eſt laus Nævii, quod primus carmine ſignarit bellum Romanum; & luculente quidem, ut ait Tullius, ita Ennio debemus, quod non paullo id politius fecerit, & perfectius: idque, ut ſuperius cæpimus dicere, verſibus Heroicis, ob quorum majeſtatem ita eum celebrat Lucretius in primo.

Ennius ut noſter, cecinit, qui primus amœno
Detulit ex Helicone perenni fronde coronam.

Et auctore panegyrici Maximiniano Aug. dicti, vocatur Romani carminis primus autor. Obiit Ennius ſeptuagenario major, anno Vrbis IↃ C LXXXV, Marcio Philippo II, & Cn. Servilio Cæpione Coſſ. ut Cicero in Bruto & Catone Majore perhibet. Ac magnus ſane ei honos habitus a ſuperiore Africano, & fratre Aſiatico ſi in ſepulchro ſuæ gentis collocari voluerunt, & præterea poëtæ effigiem e marmore ſepulchro impoſuere.

IMMORTALES MORTALES SI FORET FAS FLERE
FLERENT DIVÆ CAMOENÆ NEVIVM POETAM
ITAQ. POSTQVAM EST ORCHIO TRADITVS THESAVRO
OBLITI SVNT ROMÆ LINGVA LATINA LOQVIER.
ASPICITE O CIVES SENIS ENNII IMAGINIS FORMAM
HÆIC VOSTRVM PANXIT MAXVMA FACTA PATRVM
NEMO ME LACRVMIS DECORET NEQ FVNERA FLETV
FAXIT CVR VOLITO VIVVS PER ORA VIRVM.

ELOGIVM PACVVII.

MAr. Pacuvius in ſcribendis Tragædiis nobilis, iiſdem fere temporibus natus eſt, quibus Cato quæſtorius, & Metellus clariores in urbe habebantur. Quidam tradunt illum fuiſſe ex Brunduſio Calabriæ Vrbe. Nepos fuit Quinti Ennii, quod Euſebius ac Plinius referunt. Romæ vixit in ſumma claritate nominis. Commendatur maxime illius ingenium, & nativa quædam facilitas in capiendis liberalibus diſciplinis. Neque defuit ille ſtudium pingendi, quod & C. Plinius indicat, qui Pacuvii poëtæ opera in magno honore à veteribus habita affirmat: eaque in primis, quæ in æde Herculis foro boario perfecit. Quo circa clariorem fecit eam artem in Vrbe propter gloriam ſcenæ. Idem Pacuvius amplum ac ſonorum dicendi genus ſequutus eſt, ut M. Varro teſtatur. Quod ſi durior alicubi, ac prope horridus habitus eſt: id ipſum tamen non vitio illius, ſed temporum aſſcribitur : nam Fabius Quintilianus aperte aſſerit, clariſſimum fuiſſe Pacuvium gravitate ſententiarum, verborum pondere & autoritate perſonarum. In qua ſententia & M. Cicero fuit, qui hunc ex cæteris omnibus in Tragædia facile præfert, carmenque illius magnopere commendat.

Romæ.

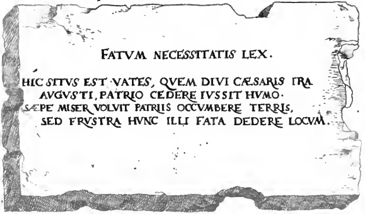
5.

Digitized by Google

ELOGIVM OVIDII.

RESTABANT in Poëſi adhuc reliquæ virtutes, quas vix animo concepe-rant, qui cæteros non ſine cauſa mirabantur. Facilitas, ſimplicitas, acumen ac velocitas. In primis autem ſuavitas. Quæ virtus ut eſt cæterarum prima, ita ex his conſtat, quæ in Pub. Ovidio Naſone equite Romano, ſalva linguæ puritate, tales ſunt ac tantæ: ut, ſi aliorum majeſtati cedat, de qua in diverſo genere ne cogitavit quidem, nullum reperire poſſis, cui in poëſi loco cedat. Et quod magis admirere, nemo ei tam diſſimilis reperiatur, cui non virtutibus diverſis vel ſuperior vel par ſit. ut ſecundus a Marone, ita primus cæterorum: neque minus tamen, prope ultimus bonorum. Nam quemadmodum antiquos lactea (quod recte ſummus ævi noſtri Criticus de eo judicat) facilitate emollivit, ita pondus ex acumine & nervos characteri ſuo addidit. Quibus nervis paulo poſt declamatores, primo linguam, mox poëſin, enervarunt. Unum metuo, ne cum ad brevitatem, tempore iniquo, quod nunc urget, compellamur, ultra metam impetus nos ferat. De eo enim nobis ſermo, quem vel admirari poſſe oratoris magni ac poëtæ ſemper judicavi, etiam cum parum intelligerem aut didiciſſem. Poſſe autem imitari, poſtquam Græcos & poëtas & artifices dicendi ſerio expendi, non judicii aut eruditionis, qua excellit, ſed naturæ rem ac voti eſſe. Ex antiquioribus, eos, qui deſinere eum poſſe negant, judicare potuiſſe, viri magni jam negarunt. qui fortaſſe nec incipere unquam in poëſi potuerunt. Neque cogitabant, aliud vigorem, ac ingenii fœcunditatem, aliud ineptam redundantiam in ſcriptis eſſe. Eo enim noſter hic provectus, ut cum admirationem iſtis, ſi dis placet, criticis exprimere non poſſet, æmulationem, quam inepte prodiderunt ac invidiam, expreſſerit. Qui virtuti ſuus ac præcipuus triumphus eſt.

TVMVLVS OVIDII POETÆ
in finibus Græciæ et Valachiæ.

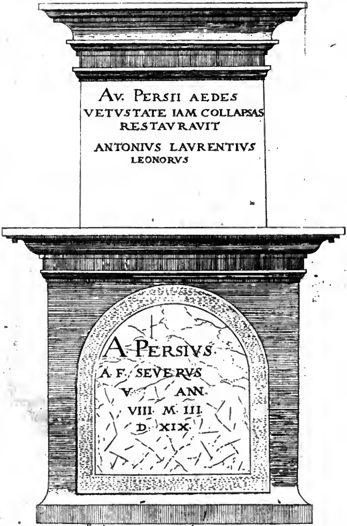

Euripidis Epitaphium. 6

Digitized by Google

ELOGIVM PERSII.

MIrari ſubiit non ſemel, de obſcuritate Perſii verba feciſſe illum virum, cui nihil erat obſcurum. Certe aliud Quintilianus judicabat, cum vera laude dignum pronuntiaret: aliud Hieronymus, cum diſertiſſimum Satyricum, vocaret: mihi quoque non pauci hujus poëtæ verſus ita clari & λεῖοι videntur, ut vel in ciſio à mediocriter doctis legi poſſint, quare non totus liber profecto eſt obſcurus: ſed loca tantum nonnulla. Quid? ſolus hic obſcurus? non etiam optimus quiſque attentiſſimum & πολυμαθέστατον requirit lectorem? non commemorabo Thucydidis τὰς περινοήσεις, τὰς ἐμπεριβολὰς, τὰ γλωσσηματικὰ καὶ ξένα τὰ ἀνακόλουθα, & ſimilia multa quibus obducta caligo ingens illius hiſtoriæ. Silebo Platonis τὰς ἀκράτους καὶ ἀπηνεῖς μεταφοράς, de quibus Longinus. hoc ſolum dicam, maximarum difficultatum ea potiſſimum ſcripta eſſe plena, quæ omnium ſæculorum docti homines maxime ſunt admirati. Quis Pindarum intelligeret aut Ariſtophanem, abſque eorum interpretibus foret? quis Græcis literis doctus choros tragicorum inoffenſo pede percurrit? Theocriti τὸ σκληρὸν notant veteres critici: neque indignentur. nos offendent Perſianæ difficultates? & qui laborioſas illius opilionis ineptias non gravamur: tam ſeverum hujus carmen ut intelligamus, operæ nos pænitebit? Porro obſcuritatis hujus diverſas cauſas afferre poſſumus, eaſque certiſſimas. in auctore ſunt aliquæ, aliæ extra illum, quædam in interpretibus. Non negabo obſcura quædam eſſe in quarta, prima quoque: ſed poëtæ facile ignoſco, cum cogito crudelitatem ejus, in quem illa erant, metu de induſtria atramenti ſepiarum aliquid eſſe affuſum: neque dubito ſapientiſſimum præceptorum Cornutum adfuiſſe, qui vetus verbum crebro illi inſuſurraret Σκότισον; & quod etſi diſerte Probus, ſive quicunque eſt vitæ ſcriptor, non dicit, ea tamen narrat ex quibus hoc debeamus colligere.

Volaterris ante aedes Leonori.

ELOGIVM
LVCRETII.

IAM in Tito noſtro quæ Chriſtianæ adverſantur religioni, maximi quidem illa ſunt ponderis, ſed tam perſpicue ſunt falſa, ut nemini ea fraudi eſſe poſſint Chriſtiano, qualia modo commemorabimus. Vnde & Arnobius acerrimus fidei noſtræ defenſor, a Titi lectione deterritus non fuit, ejuſque auditor Firmianus. Admirabilis autem & ridicula de minutis illis corpuſculis ſententia quid habet quæſo periculi, cum nullo negotio refelli poſſit? Imo utilitatem hanc ea res adfert ſummam, quod dum in falſa ea incidimus, de rerum obſcuritate & naturæ decreto, accuratius etiam de vero ipſo cognoſcendo laboremus, ejuſque rationes melius percipiamus, perceptas memoriæ infigamus firmius. Certe videant prudentes in r. p. viri, an non ſit utilius adoleſcentes, quo veras de natura & Dei operibus perceptiones cognoſcant; audire falſa etiam aliorum dogmata, eaque a præceptoribus refelli: atque ita in graviſſimis ſimulac ſuaviſſimis verſari rebus; quam volutari aſſidue in ſpurciſſimis illis poëtis, quorum ex veteribus ſuperſunt non pauci; ex recentioribus, pro pudor, ſuccreverunt plurimi. Certe in hoc poëta omnia gravitatis ſunt plena: nulla intemperantiæ nota, aut veſtigium, uti mox dicam. Neque Lucretium noſtrum eo ſolo nomine reſpuendum quis putet, quia ſummam ac divinam ingenii ſui vim, & orationis ſplendorem incredibilem, ad impia illa & puerilia potius, quam ad gravioris familiæ vera decreta exprimenda, contulerit. Id enim ſeculo illi adſcribendum certe eſt: quo tempore ut ipſe iniquiſſimus huic ſectæ M. Tullius ſæpe teſtatur, Epicuri ratio omnibus erat notiſſima. Omnes fere præſtantiſſimi viri eam diſciplinam profitebantur, quam & mox Horatius, Virgilius, Propertius, nobiliſſimi Poetæ ſunt amplexi. Neque vero, quæ in hoc Scriptore ſunt, omnia vel impia ſunt vel inepta; quin præclara in eo continentur multa, multa lectione & obſervatione digniſſima.

M. VALERIVS MAXIMVS SACERDOS. D.S.I.M.
STVD. ASTROLOGIE SIBI ET SEVERIAE
APR. VXORI. H. M. H. N. S.

Mediolani.

A. Q. LVCRECII HISTORICI AC POETE
CONDITORIS VERISSIMI, CVI OB EXCEL-
LENTIAM INGENII STATVA CONDONA-
TA AC CIVITATI CESENAE ROMAN. CO-
LONIAE DEDVCTE IN HOC SACRO
MONTE DEDICATO.

Cesenae. 8

Digitized by Google

ELOGIVM CLAVDIANI.

POëta eſt, non qui fabularum obſcuris ambagibus aures potius titillet, quam animum inſtruat. Nulla in eo nugarum ſcite coagmentarum ſeries, quæ blando errore a gravioribus ſtudiis ad Sirenum cantus menteis deducat. Graviſſimus & compoſitæ ad politicam doctrinam nervoſitatis ſtylus. Materies, laudum principalium omnegenus. Si armatam virtutem requiras, quis mille ducentis annis Fl. Stilicone fortior miles, imperator circumſpectior? Nam de ultimis ejus contra Romæ Fatum conatibus ſermo hic eſt. Quis ſtrenuor lapſam Remp. contra Barbaros undique inundanteis domeſticaſque Rufinorum & Eutropiorum molitiones inſtaurare, & reſtitutam vi & armis invictis tueri? Abſolvit ſane bellicam felicitatem in ejus viri pro Rep. præliis, jam cadens Romana Fortuna. Si pacificas artes, & Togæ decora contemplari libet, quid perfectius ſtudiis ſapientiæ vel cogitare poſſis, quam fuere Ordinarii Conſules, Proborum ſanguis? quam fuit Manlius Theodorus, quem cum perfecta brevitate auctor noſter laudare vellet, ſinceram omnium virtutum congeriem nominavit? Si miſtam bellicæ magnanimitati togatam prudentiam conſpicari libet, in ſpeculo illam intuendam præbet Theodoſius, ultimus fere Romanorum, quod ille de Q. Caſſio dixit. Jam incomparabilis hujus Chriſtiani principis laudeis in ipſius & filiorum Arcadii Honoriique perſonis, nemo pictor depingat clarius, quam ingenio ad omnia ſumma nato noſter Claudianus. Et his tantorum Heroum præconiis non tumidum aliquem, non imbellem ſtylum applicuit. Sed per facta altiſſima æquali & ambidextro cothurno inceſſit, qui & rebus ſufficiat clariſſimis, & non exuberet ſtolida quadam tumoris adfectatione, quæ genus dicendi magnificum pleramque contaminare ſolet.

CLAVDII CLAVDIANI.
CLAVDIO CLAVDIANO V. C. TRIBVNO
ET NOTARIOR. INTER CAETERAS IN.
GENTES ARTES PRAE GLORIOSISS.
POETARVM LICET AD MEMORIAM
SEMPITERNAM CARMINA AB EODEM
SCRIPTA SVFFICIANT. ATTAMEN TESTI.
MONII GRATIA OB IVDICII SVI FIDEM
D D. N N. ARCADIVS ET HONO.
RIVS FELICISS. AC DOCTISSIMI IMPP.
SENATV PETENTE STATVAM
IN FORO DIVI TRAIANI
ERIGI COLLOCARIQ. IVSSERVNT.

Romae.

C. PLINII VERONEN.
SIS HISTORIARVM
N. L. OMNIVM MEMO.
RIAM DEDIT NEC
NON TC N m XXXV.
CONS X Y MACER [illegible].

In ripa Benaci lacus.

ELOGIVM VIRGILII.

NOlo me pronuntiaturum ſperetis de palma Homero aut Maroni adjudicanda: eam ego laudem vel invidiam doctioribus concedam, qui ad eum gradum ſapientiæ perveniſſe me negem, ut judicio aggrediar tantas componere lites, quæ ad ipſius arbitrium rejiciendæ fortaſſe ſint Jovis, qui ipſe invidiam eludens, de formis divinis cognitionem ad homines remiſerit. Tantum dicam, Maronem, non ut Platonem, poëmata ſua igni damnaſſe, quod longo intervallo ab Homericis relinquerentur; ſed quod ſecundiores curas prudentiores judicaret, nec ſpatium recognoſcendis verſibus fatum intempeſtivum dediſſet, qui tamen ſunt ejus generis, lambendo ab auctore more urſæ efficti, & ad pauciſſimos redigi ſoliti, ut nullius ævi ſequentis cura, grandiloquentiam parem, muſicam, æquabilitatem, nitorem, venerem aſſequi potuerit: ut non immerito illis auditis, autori in theatro Romæ ceſſum & aſſurrectum ab omni cive fuerit, & à patre patriæ eloquentiæ ſpes altera Romæ exclamatus rubuerit: à peritiſſimis itidem publico ſuffragio ἀμίμητος, ἀμώμητος μουσηγέτης renuntiatus eo elogio, ut ſine eo duce fruſtra etiam Muſarum fores pulſari dicerentur, quem priſca religio, Maiæ matris ſomniis, lauru cunabulari, populo item fætarum votis nobilitato, Alexandri imperatoris larario, ſacrarioque, ſupra hominem evehere non dubitarit.

QVI CINERES? TVMVLI HAEC VESTIGIA CONDITVR OLIM
ILLE HOC QVI CECINIT PASCVA [illegible] RVRA DVCES.

C 3

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

ELOGIVM
ACCII SYNCERI
SANNAZARII.

QUa tempeſtate, inquit Scaliger, melioris vitæ officia Bononiæ auſpicatus ſum, habui ſtudiorum ſocium Pacium Aquilium civem Romanum, qui antea militiæ quoque fuerat contubernalis. E Calabria igitur commeatus gratia cum veniſſet Neapolim, decedens inde ſecum attulit Eclogam Sannazarii, cui titulus eſt Lycon, ac præter eam ex Chriſteide (ſic enim appellabat) aliquot carmina ſane quam luculenta. Quorum mihi nunc cum in mentem venit, non poſſum non didiciſſe ex judicio tanti viri, qui opus divinum illud ſuum mutato conſilio poſtea non Chriſteidem, ſed de Partu virginis inſcriptum maluit. Idem primus epigramma cultum dediſſe creditur à nobis: primuſque argutias terſas oſtendiſſe. In carmine quoque paſtorali ſolus legi dignus omnium, qui poſt Virgilium ſcripſere. Memineris illud oraculum noſtrum, pauca licere perfecto Poëtæ, non quodvis argumentum, non quævis vox, non quævis junctura vel vocum, vel numerorum inter genuinas legitimasque referri debet. Hoc ille, ſi quiſpiam alius, præ oculis habuit.

Digitized by Google

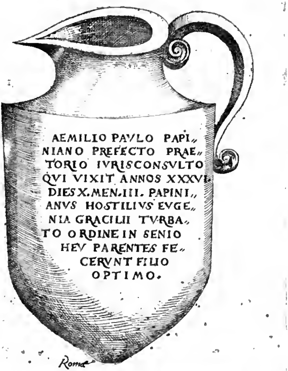

In Margellino litorali monasterio extra Neapolim Sanna Zarij monumentum. 11

ELOGIVM AEMILII PAPINIANI.

IVRIS civilis cognitionem Papinianus, Hoſtilio Papiniano atque Eugenia Gracili natus, a Scævola didicit. Procurationem Fiſci poſt Septimium Severum exercuit, cui quod vel ex condiſcipulatu, vel affinitate per ſecundam uxorem (nam id quoque traditur) vel conſuetudinis gratia, amiciſſimus erat. Ubi ille rerum potitus eſt: Papinianum præfectum prætorio conſtituit, non, ut ait Politianus & Cotta, urbis. Quo in Magiſtratu Paulum atque Ulpianum diſcipulos ſuos aſſeſſores habuit. Idem Princeps ei moriens filios ſuos commendavit. Quòrum alter Antoninus Baſſianus Caracalla a patre poſthabitus, ad imperium tamen favore exercitus cum perveniſſet, Getamque de medio tollere in animo haberet, & de inſidiis ejus apud Prætorianos milites in caſtris queſtus eſſet, Papinianus, etiam tum Prætorii præfecturam obtinens, fratrum concordiam quam potuit maxime fovit, egitque ne Geta occideretur. Qua de re, cæſo jam fratre, infenſus ei Caracalla, tametſi eum cum cæteris concordiæ miniſtris perdere deſtinaſſet, ei tamen innitens, a Capitolio in palatium rediit. Nec multo poſt aliis compluribus ſublatis, qui fautores fuerant Getæ, a militibus, non ſolum permittente, verum etiam ſuadente Caracalla, occiſus traditur. Sunt qui in conſpectu ejus ſecuri percuſſum, & a militibus confoſſum ſcribant, ideoque carnifici dixiſſe Principem, gladio te exſequi oportuit juſſum meum. Cauſſa mortis utcunque aut prætextus certe atque occaſio, amor Papiniani non tam in Fratrem, quam in concordiam utriuſque fuit: Proditum tamen variè memoriæ eſt. Multi dixerunt Caracallam occiſo fratre mandaſſe Papiniano, ut & in Senatu per ſe & apud populum facinus dilueret: illum reſpondiſſe: Non tam facile parricidium excuſari poſſe quam fieri. Hunc finem immeritiſſimo habuit vir ſanctitate morum, ſcientia ac rebus geſtis inclitus, qui juris aſylum, qui doctrinæ legum theſaurus fuerat, ex cujus ludo, tanquam ex equo Trojano, innumerabiles ſcientiæ civilis proceres exierant.

Digitized by Google

Romæ

M. AVFIDIO FRONTONI PRO-
NEPOTI M. CORNELII FRONTO-
NIS ORATORIS COS. MA-
GISTRI IMPERATORVM L. AN-
TONINI NEPOTI AVFIDII
VICTORINI PRE-
FECTI VRBIS II. COS.
FRONTO CONSVL FILIO
DVLCISSIMO.

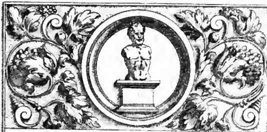
Patauij 12

E L O G I V M
ERASMI ROTERODAMI.

MAgnus Deſiderius Eraſmus Roterodamus. Magnum dixi, nam qui eum minorem facere niſi ſunt, hoc tam immaturo judicio ſe ipſos ivere depreſſum. Conceptus Goudæ, Roterodami natus eſt anno 1467. Pattem habuit Gerardum Sevenbergenſem, matrem Margaretam, Petri Medici filiam. Pater cui uxorem per parentes ducere non licebat, ſacris initiatus eſt, tantæque in dicendis concionibus facundiæ fuiſſe perhibetur, ut *Praet* vulgo nominaretur. Deſiderius Eraſmus prima ſtudiorum Tyrocinia Trajecti, & deinde Daventriæ egit. Parentibus Mortuis Canonicis regularibus in Syon prope Delſos in diſciplinam traditur. Vnde in Steinenſe ejus ordinis prope Goudam Cænobium conceſſit; ubi ptæter humaniorum literarum, quas ſub Cornelio Aurelio gnaviter proſequebatur, pingendi artem etiam addidicit. Imago Chriſti crucifixi ab Eraſmo depicta, olim in Cornelii Muſii Delfenſis muſæo videbatur, cum hac ſubſcriptione.

Hac Deſiderius, ne ſpernas, pinxit Eraſmus,
Olim in Steynao quando latebat agro.

Mox curſu ſtudiorum abſoluto, ſcriptiſque in vulgus editis tantam eruditionis & virtutis famam eſt conſecutus, ut a regibus & principibus in Germaniam, Italiam, Angliam aliaſque Europæ regiones magnis præmiis ſit evocatus. Eruditionis & diligentiæ fuit inexhauſtæ. Tantum doctiſſimorum librorum condidit, ut merito de ipſo, quod olim de Togatorum doctiſſimo, dici poſſit; tantum eum ſcripſiſſe ut nihil videatur potuiſſe legere, tantum legiſſe ut nihil videatur potuiſſe ſcribere. Eraſmus a Maria Hungarorum Regina in Brabantiam evocatus, anno 1536. magno publici egregii damno vitam cum morte commutavit, annos natus 70. Nemini eruditorum epitaphia plura ſcripta ſunt, quam iſti. Vitam ejus Beatus Rhenanus, ſcriptorum ſyllabus Conradus Coclenius & Hadrianus Barlandus, vorſa ille, hi proſa oratione, conſignarunt.

CHRISTO SERVATORI S.

DES. ERASMO ROTERODAMO VIRO OMNIBVS MODIS
MAXIMO, CVIVS INCOMPARABILEM IN OMNI DISCI-
PLINARVM GENERE ERVDITIONEM PARI CONIVNC-
TAM PRVDENTIA POSTERI ET ADMIRABVNTVR ET
PRÆDICABVNT. BONIFACIVS AMERBACHIVS. HIE:
FROBENNIVS. NIC. EPISCOPIVS. HEREDES ET NVNCV-
PATI SVPREMÆ SVÆ VOLVNTATIS VINDICES, PATRO-
NO OPTIMO, NON MEMORIÆ QVAM IMMORTALEM SIBI
AEDITIS LVCVBRATIONIBVS COMPARAVIT, IIS TANTIS,
PER DVM ORBIS TERRARVM STABIT SVPERFVTVRO
AC ERVDITIS VBIQVE GENTIVM COLLOQVVTVRO
SED CORPORIS MORTALIS QVO RECONDITVM SIT
ERGO, HOC SAXVM POSVERE

MORTVVS EST · 4 · EIDVS IVL.
IAM SEPTVAGENARIVS ANN· A CHRISTO NATO
M· D· XXXVI.

Basileæ 13

ELOGIVM CONRADI CELTIS.

COnradus Celtes Protucius, quem Ioannes Camers, in epitaphio ejus, rhetora & hiſtoricum appellat; in pretio erat temporibus Frederici Imp. a quo ſuaſu Frederici, Saxoniæ Ducis, laurea poëtica eſt ornatus, anno ætatis XXXII. Primus autem Germanorum hoc titulo decoratus fuit. Atque eo nomine Cæſari Frederico gratias ipſe agit, Od. I lib. I. Sed præcipue claruit regnante Frederici filio Maximiliano Imp. Meminit Conradi hujus inter temporis ſui poëtas Lilius Gyraldus dial. II. Natus fuit honeſta apud Francos familia Suinforti ad Mænum haud longe ab Herbipoli, Kal. Febr. anni CIↃ CCCC LIX; quo ipſo Maximilianus Cæſar natus, ſequentibus Idibus Martis. Heidelbergæ auditor fuit Rodolphi Agricolæ, aliorumque in aliis Germaniæ Academiis. Item in Italia, Patavii quidem audiit Io. Calpurnium Brixienſem, Ferrariæ Guarinum, Bononiæ Philippum Beroaldum, Florentiæ Marſilium Ficinum, Venetiis Antonium Sabellicum, Romæ Pomponium Lætum. Cætera ad vitam ejus pertinentia ſcripſit Sodalitium literarium Rhenanum, cujus de vita ejus libellus præmittitur poëtæ hujus odarum libris Argentorati exeuſis anno CIↃ IↃ XIII. Inter alia Hiſtoriam reliquit de ſitu Norimbergæ, de ſitu & moribus Germaniæ, de ſilva Hercinia, & vita S. Sebaldi unde ipſe ſic fere canit, Od XI. lib. III.

Nam longa bene lucubratione
Deſcripſi Herciniæ vagos receſſus,
Urbem cum populo illiuſque mores,
Artes, mænia, porticus, & ædes
Privatas, ſuperiſque dedicatas,
Et quis publicus uſus intereſſet

Ac paulo poſt,

Divus quin etiam fuit Sebaldus
Noſtris carminibus polo locatus.

Pro tanto labore queritur ſe exiguum præmium reportaſſe, Ait enim

Bis denos mihi Noricus Senatus
Parvi ponderis aureos[illegible]licavit,
Quos miſſos meritis meis recipi.

D· O· M· S·

CON. CELTI PRO. OSTRO
FRANCO POETÆ EX
TESTA: POSITVM

V· I
V· O

Ø ANN· CHRISTI M. D. VIII.
II· NO. FEBRV. VIXIT
ANN. XLVIIII. DIES TRES.

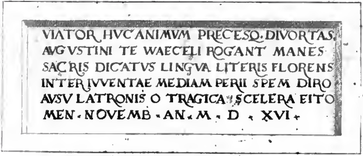
Viennæ.

·14·

Digitized by Google

ELOGIVM AVGVSTINI WÆCELII.

VIATOR, HVC ANIMVM PRECESQVE DIVORTAS AVGVSTINI TE WÆCELII ROGANT MANES SACRIS DICATVS LINGVA LITTERIS, FLORENS INTER JVVENTÆ MEDIAM PERII SPEM, DIRO AVSV LATRONIS. O TRAGICA SCELERA! MENSE NOVEMBRI, ANNO M. D. XVI.

Tübingae

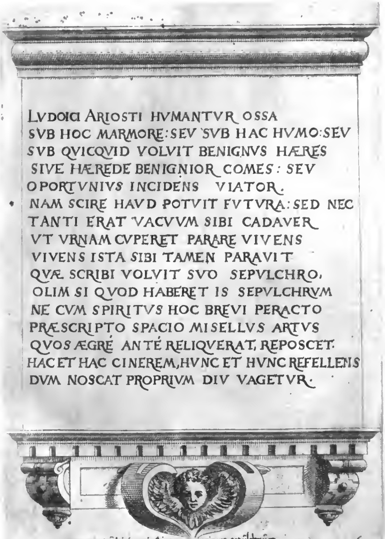

Stuttgardiae

ELOGIVM LVDOVICI. ARIOSTI.

LVdovici Arioſti humantur oſſa
Sub hoc marmore: ſeu ſub hac humo: ſeu
Sub quicquid voluit benignus hæres
Sive hærede benignior comes: ſeu
Oportunius incidens viator.
Nam ſcire haud potuit futura: ſed nec
Tanti erat vacuum ſibi cadaver,
Vt urnam cuperet parare vivens;
Vivens iſta ſibi tamen paravit
Quæ ſcribi voluit ſuo ſepulchro,
Olim ſi quod haberet is ſepulchrum;
Ne cum ſpiritus, hoc brevi peracto
Præſcripto ſpacio, miſellos artus,
Quos ægre ante reliquerat, repoſcet;
Hac & hac cinerem, hunc & hunc refellens
Dum noſcat proprium diu vagetur,

Digitized by Google

Ferrariæ Lūdoici Arioſti poetæ insignis sepūlchrūm 16

ELOGIVM EVRICII & VALERII CORDI.

ANNO Chriſtianæ Epochæ, milleſimo, quingenteſimo, vigeſimo ſexto, Philippus Haſſiæ Landgravius novam Cattorum Academiam erexit. In hac igitur primus Apollineam artem profeſſus eſt Euricius Cordus, Haſſiacus, natus in viculo cui nomen Simehuſa, unde & Simehuſii cognomentum aliquando adſumpſit. parentem habuit ruſticanum quidem, ſed honeſtum & mediocribus facultatibus, utpote cujus

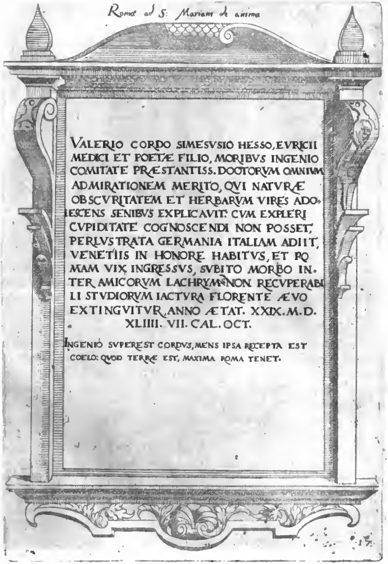
Plura prehendentem quam centum jugera fundum
Facundos genitor ſolus aravit agros.

Ex aliis Scholis Lipſiam ablegatus eſt, ſub annum decimum ſeptimum ſupra mille quingentos, eoque ſecum attulit Bucolica ſua, quæ ſtudioſis volentibus audire privatim explanavit. Erphordiæ deinde Ludum litterarium aperuit, ſuaque induſtria Academiam illam Thuringicam multis nominibus reddidit celebriorem. Poſtea ad medicam artem ſe contulit, & anno viceſimo primo Italiam petiit, ac Ferrariæ inter alios audivit Nicolaum Leonicenum, jam nonagenarium, atque Joannem Manardum medicos. Eruditionem itaque ſuam, & vitæ integritatem, morumque elegantiam, quum viris In Italia doctis luculenter probaſſet, ſumma cum voluntate medici Ferrarienſes ſuo ordini adſcripſerunt, titulos conferente illi Nicolao Leoniceno, viro in re medica ſummo. Reverſus in patriam Erphordiæ docuit, ad annum uſque vigeſimum ſeptimum poſt milleſimum quingenteſimum, quo cum Marpurgi tenuiora eſſent Scholæ, ut fit, initia, ipſe inter primos primi rectoris Joannis Ferrarii, Montani Amelburgenſis, collegas eſt deſignatus cum Hermanno Buſcio, & aliis. Poſt ſeptennium Marpurgo, ubi invidia premebatur, Bremam invitatus abiit, ibi quomodo habitus ſit ipſe profitetur:

Excepit placido me pia Brema ſinu.
Quæ non vile ſupra mihi pacta ſolaria donum
Gratuitaque dedit commoda tecta domus.
Et, quo non ego me dignor, veneratur honore
Inter primates dans reſidere ſuos.

Exemptus hic cum fuiſſet occupationibus medendi, & inde donatus, publice medicam in Athenæo ipſius urbis celeberrimo artem docuit, ſcripſiſque propagavit publice. Hoc ergo modo cum inclyto Bremenſium Lyceo ſalutariis conſiliis, & quibus poterat modis profuiſſet, vitamque omnem cum gravitate annorum, & autoritate præcipua conſumſiſſet; tandem bene actam vitæ fabulam cataſtrophe beata clauſit, anno Chriſti trigeſimo quinto, alii octavo, die vigeſimo quarto Decembris, relicta tum a ſe, tum a libris, egregia doctrinæ laude, quæ eſſet immenſa, ſi filio Valerio abſolvere id; quod uterque inſtituerat, licuiſſet.

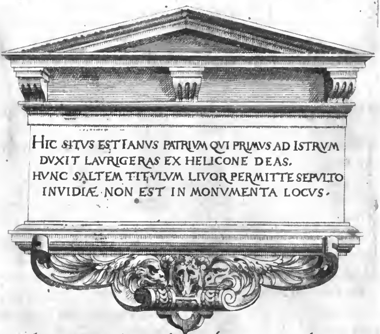
Digitized by Google

Romæ ad S. Mariam de anima
VALERIO CORDO SIMESVSIO HESSO, EVRICII
MEDICI ET POETÆ FILIO, MORIBVS INGENIO
COMITATE PRÆSTANTISS. DOCTORVM OMNIVM
ADMIRATIONEM MERITO, QVI NATVRÆ
OBSCVRITATEM ET HERBARVM VIRES ADO-
LESCENS SENIBVS EXPLICAVIT. CVM EXPLERI
CVPIDITATE COGNOSCENDI NON POSSET,
PERLVSTRATA GERMANIA ITALIAM ADIIT,
VENETIIS IN HONORE HABITVS, ET RO
MAM VIX INGRESSVS, SVBITO MORBO IN-
TER AMICORVM LACHRYMAS NON RECVPERABI
LI STVDIORVM IACTVRA FLORENTE ÆVO
EXTINGVITVR, ANNO ÆTAT. XXIX. M.D.
XLIIII. VII. CAL. OCT.
INGENIO SVPEREST CORDVS, MENS IPSA RECEPTA EST
COELO: QVOD TERRÆ EST, MAXIMA ROMA TENET.

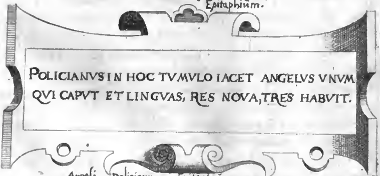
ELOGIVM
ANGELI POLITIANI.

INter ea ingenia quæ reſtaurandis literis cum favente fato præfuerunt, vel cum primis neſcio etiam an ullo pare, ſemper ego æſtimavi Angelum Politianum; tanta in eo viro dexteritas quocunque literarum ſe verteret, fuit, ut nec nunc ſatis admirari dotes incomparabiles poſſit, licet nonnunquam tanto Heroi iniquior, Poſteritas. Nec admiratus ego ſolum hunc hominem ſemper ſum, ſed quæ ejus in ſcribendo ſingulares Gratiæ ſunt, amavi etiam, affectu ſane tenero; Quare etiam minus patienter tuli ſordida pædagogorum judicia qui ne quid minus in hoc, quam in aliis ſcriptis divinitati, jam conſenſu docti orbis transſcriptis ſapere videantur, neſcio quas vernilitatis Notas inuſſerunt, vel inurere certe conati ſunt longe doctiſſimis ejus monumentis. Alii in juriſprudentia inſcitiam ejus notarunt: inter quos vel primus eſt Joannes Coraſius in Miſcellaneorum libris, ſed qui nullo auctore firmet ſuam Calumniam, dicam an hiſtoriam, cui nos judicium in eadem re Antonii Auguſtini, viri laudatiſſimi, opponimus, legendum Libro IV. Emendationum cap. XIV. Alii vitam & Amores hominis vituperabiles non ſine invidia recenſent, autorem ſecuti Paulum Jovium, cujus quanta fuerit vel ſit etiamnum, aut eſſe certe debeat, auctoritas, notum ſatis eſt de Joannis Bodini methodo hiſtorica, Joſephi Scaligeri, Fabulæ Burd. Coſ. immo univerſi litteratorum hominum Chori judiciis, qui fabulas ipſius omnibus deridendas propoſuerunt Illud vellem ſummos viros Julium Cæſarem Scaligerum in poëmatis, & Philippum Melanchtonem de obitu & impietate Politiani tam inclementer non cenſuiſſe. Et Scaligeri quidem verſus obſcæno more, ſed Politiani furore, ideo morari nos magnopere non debet, quod fundamentum ſententiæ in eo, quem modo exploſimus, Jovio habet. Melanchton autem qui tomo tertio declamationum pag. DXLV. Angelum noſtrum non niſi ſemel ſacrum Codicem legiſſe, adeoque dixiſſe nullum tempus ſe unquam pejus collocaſſe, commemorat, ut & Ludovicus Vives, & ex eo Philippus Mornæus cap. XXVI. divini libri de veritate religionis Chriſtianæ, qui ἀθεότητα manifeſtam eidem impingunt, nec ullo idoneo teſte, quod dicunt, confirmant, & eo ipſo ſatis liquido confutantur; quod ipſemet Politianus de ſe ſcribit, ſeſe quadrageſimali tempore publice populo ſacras litteras enarraſſe. Libro IV. Epiſtola X.

Digitized by Google

Jani Pannonij Episcopi Quinq. Ecclesiensis, poetæ celeberrimi Epitaphium.

Angeli Policiani Epitaphium

18

ELOGIVM FRANCISCI PETRARCHÆ.

LAus ea inprimis debetur eximio viro, Franciſco Petrachæ: quod literas multo ævo miſere ſepultas è Gothicis tumulis excitavit: ut jure optimo de eo ait Paulus Iovius in elogiis doctorum virorum. Idemque judicium eſt Leandri in Italia, Scaligeri in arte poëtica & cujus non? Nec exiguum ad eam rem momentum paulò poſt attulit Ioannes Grammaticus, inſignis orator; quem Leonardus Aretinus dictitabat (ut apud eundem Leandrum in ejus, quæ nunc Romanula dicitur, deſcriptione legitur) primum in Italia ſtudium eloquentiæ reparaſſe, una cum imperii majeſtate prorſus fere deperditum. Eſt Ioannes hic auctor ὁδοιπορικῶν. quo ad facundiam ſternere viam, ut potuit, ſtudebat. Ejuſque de progenie fuit Nicolaus Ferrettus, ex cujus Schola (ut idem Leander teſtis eſt) plurimi eruditione clari in Ciſalpina Gallia (ut cum Italis eam ſic vocemus) prodierunt. Sed quod Aretinus ajebat, primum in Italia fuiſſe Ioannem Grammaticum, qui, ad bene ſperandum de literis facundiaque, ſignum tolleret: id non ſine aliqua deprecatione Petrachæ dictum videtur. Franciſcus Petracha circa Anciſam, ſeu Inciſam, Florentini agri vicum, patre Florentino exule, natus fuit XIII. Kal. Sextil. anno CIↃ CCCIV, non anno CIↃCCCXL: ut inepte editum eſt apud Gualterum Burlæum libro de vitis Philoſophorum. Etſi is profecto error Burlæo vitio verti nequit: qui ipſe ſæculo ante id tempus floruit, ac Petrarchæ æqualis fuit. At claruit Petrarcha anno CIↃCCCXL. & proximis annis XXXV. Quam varia in literas retulerit, nemo paulo humanior neſcit. Vitam Petrarchæ paucis retulit, Raphael Volaterranus Arithropologiæ libro XXI, & Iacobus Bergomenſis Chron. Suppl. lib. XIII ad annum CIↃCCCXLI, ubi eum cæleſtem virum merito appellat.

Digitized by Google

FR. PETR. PAVL VALDECVZVS PAT. POEMATVM
EIVS ADMIRAT. ÆD. AGR. Q POSSESSOR, HANC
EFFIGIEM P. ANN. M. D. LXVII IDIB. SEPT.
MANFREDINO COMITE VICARIO
FRIGIDA FRANCISCI LAPIS HIC TEGIT OSSA PETRARCHÆ
SVSCIPE VIRGO PARENS ANIMAM SATE VIRGINE PARCE
FESSAQVE IAM TERRIS COELI REQVIESCAT IN ARCE.
M. CCC LXXIIII. XVIIII IVLII.
Arguati.
19.

ELOGIVM
DANTHIS ALGERII.

SEd nunquid nobis mittam Florentinum Danthem Algerium, quod vernacula Hetruſcorum lingua carmen ſuum condidit? Neutiquam, eoque minus, quod eum ex Ferrarienſi familia originem traxiſſe, teſtis eorum temporum Benvenutus Imolenſis tradiderit. Scitis enim non minus eum poëtam a quibuſdam exiſtimatum, eo ſermonis genere, quam vel Lucretium, vel quem alium ejus generis. In eo quidem eruditionem, & multarum rerum cognitionem offendetis, & imprimis ejus Theologiæ, quæ Pariſienſibus attribuitur. In eo ſalis & mordacitatis ad faſtidium interdum uſque. Certe in eo poëticam diſpoſitionem majoremque diligentiam pleroſque deſiderare video, ejuſque linguæ nitorem: quos Joannes Stephanus eremita, & amicus clariſſimus & municeps noſter, qua eſt eruditione, & quo a teneris erga Danthem fuit ſtudio mirabiliter ſolitus eſt refellere. Sed nunc quæ ad ejus vitam pertinent, præteribo, vel quod jam omnibus notæ, vel quod jam ſerum diei imminet. Scripſit vero præter cantica, comœdias & alia Danthes, inter quæ Sympoſium, & paraſino (quod ajunt) ſtylo quædam. Fuere ex eadem familia & alii, in quibus unus Veronæ natus, Danthis & ipſe nomine, qui (ut audivi) quintus ab illo eſt, & Latina & vernacula lingua non ſine laude verſus ſcripſit. Cæterum ne quid hodie prætermittam eorum quæ mihi in mentem veniunt poëtices, vidi qui Latinum Danthem fecerat carmine Hexametro, ex Olivetanis videlicet ſodalibus Piſtorienſem quendam eorum temporum, quem librum (ſumme optime Deus, quanta cuſtodia aſſervatum in Olivetano cænobio!) ipſi non ſine ambitione mihi, tanquam ſacram rem aliquam oſtenderant.

Dantis Poetæ
monumentum
VIRTVTI
ET
HONORI
IVRA MONARCHIÆ SVPEROS PHLEGETONTA LACVSQ
LVSTRANDO CECINI VOLVERVNT FATA QVOVSQ
SED QVIA PARS CESSIT MELIORIBVS HOSPITA CASTRIS
ACTOREMQ SVVM PETIIT FELICIOR ASTRIS
HIC CLAVDOR DANTES PATRIIS EXTORRIS AB ORIS
QVEM GENVIT PARVI FLORENTIA MATER AMORIS
20.
Ravennæ prope
templum Sti. Francisci.

ELOGIVM
DANTHIS ALGERII.

Danthes Algerius Florentinus patria ob civiles factiones pulſus, contulit ſe ad Canem veterem Scaligerum Principem Veronenſem. Suſceptus ab eo Danthes frugaliter, nulla in eum dignitas, nullus honor, nullæ opes collatæ. At Florentinus quidam per facetias & dicacitatem multas ab eo divitias conſequutus, cum in aula Canis a Danthe quæſiſſet: Cur ipſe, qui nullas noſcet literas, tam dives evaſiſſet: Danthes vero tanta ſapientia & doctrina pauper eſſet? Quando, inquit Danthes, meis ſtudiis moribuſque Principem ſimilem invenero, ſicuti tu tuis, & ipſe perdives reddar. Quibus offenſo Principe, cum hinc inde vagus incerta ſpe erraſſet, Rauennæ tandem pauper obiit, vir æterna dignus memoria, & in Poëſi vernacula excellentiſſimus.

12.

EXIGVA TVMVLI DANTES HIC SORTE IACEBAS
SQVALLENTI NVLLI COGNITE PENE SITV
AT NVNC MARMOREO SVBNIXVS CLAVDERIS ARCV
OMNIBVS ET CVLTV SPLENDIDIORE NITES
NIMIRVM MVSIS BEMBVS INCENSVS HETRVSCIS
HOC TIBI QVEM IMPRIMIS HAE COLVERE DEDIT

ANNO SAL. ICCCC. LXXXIII. VI KAL. IVN:

BERNARDVS BEMBVS AERE SVO POSVIT.

Ibidem.

Digitized by Google

ELOGIVM
MARCILII FICINI.

EGo vero inquit Baronius, a quo accepi authorem proferam, nempe integerrimæ fidei virum Michaëlem Mercatum Miniatenſem S. R. E. Protonotarium, probitate morum atque doctrina ſpectatum. Ipſe enim narravit de Avo ſuo, eodem quo ipſe nomine nuncupato, Michaële Mercato Seniore, cui cum Marcilio Ficino nobiliſſimi ingenii viro ſumma intercedebat amicitiæ conſuetudo, parte & aucta Philoſophicis facultatibus, in quibus Platonem ambo affectabantur authorem. Accidit autem aliquando, ut ex more, quidnam poſt obitum ſuperſit homini, ex ejuſdem Platonis ſententia, ſed tamen non ſine trepidatione deducerent, quæ labantia, Chriſtianæ fidei ſacramentis ſuffulcienda eſſent: eo enim argumento extat ejuſdem Marcilii ad ipſum Michaëlem Mercatum erudita quidem epiſtola, de animi & Dei immortalitate. Cum vero inter diſſerendum eorum progreſſa longius fuiſſet diſputatio, eam ad calcem productam illo clauſerunt corollario, ut juncta ſimul dextra pacti fuerint, uter eorum ex hac vita prior decederet (ſi licet) alterum de alterius vitæ ſtatu redderet certiorem. Quibus inter ſe conventis, ambo jurati ab invicem diſceſſere. Interlapſo autem brevi temporis ſpacio, evenit ut cum ſummo mane idem Michaël Senior in Philoſophicis ſpeculationibus vigilaret, ex inopinato ſtrepitum velociter currentis equi, ejuſdemque ad oſtium domus curſum ſiſtentis audiret, vocemque ſimul clamantis Marcilii: *o Michael, o Michaël, vera vera ſunt illa.* Ad vocem amici Michaël admiratus, aſſurgens, feneſtramque aperiens, quem audierat, vidit poſt terga, ad curſum iterum acto equo.

3 *Marsilij Ficini* *monumentum.*

Florentiæ in templo S. Mariæ reparatæ. ZZ

ELOGIVM
LEONARDI ARETINI.

LEonardus Aretinus felici quadam & fæcundiſſima ingenii vi atque bonitate, eloquentiaque pollebat: ut de eo loquitur Philelphus lib. 1 Conviviorum. Quando natus ſit, indicat Mathæus Palmerius Florentinus, cum ad annum cıɔccclxx annotat: Leonardus Brunus, Hiſtoricus, Aretii naſcitur. Et Leander Albertus in deſcriptione Italiæ: Aretii natus præterea Leonardus Brunus, Græce Latineque doctiſſimus, ut opera, quæ vel ipſe fecit, vel e Græco in Latinum vertit, abunde probant. Diem functus eſt anno poſt Ch. natum cıɔccccxl, ætatis ſuæ lxxiv, Florentiæ, cum illi Reip. diu a ſecretis fuiſſet: & ſucceſſorem in eo munere habuit Carolum, item Aretinum, & Græcis Latiniſque literis eruditiſſimum, qui ipſe etiam quædam de Græcis Latina fecit. Hujus Leonardi ea laus propria eſt, quod primus Græcarum literarum decus a multis ſæculis barbarorum immani tyrannide proculcatum erexit, atque reſtituit: ut de eo in Elogiis doctorum virorum Paulus Iovius refert: Ea autem in lingua audivit Emanuelem Chriſoloram: qui ſedente Papa Bonifacio ix in Italiam venerat, ac tum Venetiis, tum Florentiæ docuit. Fuit Aretinus prius Papæ Innocentii brevium Magiſter, poſt Florentinorum Scriba: qua & in civitate obiit anno cıɔccccxliii, annos natus lxxiv: ut arguit, quod de anno nativitatis dictum & teſtis eſt Raphael Volateranus, qui addit, prædio locupleto relicto ἄπαιδα deceſſiſſe: nec uxorem unquam ducere voluiſſe unico avaritiæ vitio obnoxium: Idem atque etiam Philippus Bergomas in Chr. Suppl. teſtatur, Andronici Theſſalonicenſis, (qui Græcæ linguæ peritia par Gaſæ, vel etiam ſuperior, habebatur) tale de eo judicium fuiſſe, feliciter adeo Græca transferre, ut unus eſſet verus & fideliſſimus interpres: cæteri potius forent paraphraſtæ.

Digitized by Google

Florentiæ in templo S. Crucis.

ELOGIVM
BLONDI FLAVII.

BLondus Flavius, Foro julienſis, Eugenii IV. pluriumque Pontificum Romanorum Secretarius, ſcripſit Romæ triumphantis libros X; quod opus dedicavit Pio II Pontifici, ad hæc Romæ inſtauratæ libros III, quos inſcripſit Eugenio IV: Item Italiæ illuſtratæ lib. VIII. Tum autem hiſtoriarum Decades III, ab inclinato Romanorum imperio, hoc eſt anno CCCCVII uſque ad annum Chriſti CIƆCCCCXL: non autem CIƆCCCC, ut eſt apud Davidem Chitræum, Genebardum & Bellarminum. Agit enim poſtremo lib. de ſchiſmate Felicis Antipapæ contra Eugenium, quod incidit in annum CIƆCCCCXXXIX, aliquot annis poſt demum commentarios ſuos edidiſſe, arguit, quod meminit Mortis Calliſti III, qui anno obiit CIƆCCCCLV. Ad honorem ejus non parum pertinet, quod ſcripta illius in epitomen contrahere dignatus ſit Pius Pontifex. Dictione eſt non admodum culta: ut etiam Volateranus agnoſcit: ſed de antiquitate tamen, utcunque interdum aliquid humani patiatur, ſane pro ætate, qua vixit, optime meretur. De eo ſic Jo. Gobellinus commentariorum Pii II, P. M. lib. XI. Pridie nonas Junias hujus anni (ſignat annum CIƆCCCCLVIII) Blondus Flavius obiit, Hiſtoriarum Scriptor egregius, natione Forolivienſis; qui diu apud Pium II. PP. Secretarium Apoſtolicum geſſit, & Eugenio IV Pontifici maximo acceptiſſimus fuit. Ab Arcadio, Honorioque Cæſaribus (quo tempore inclinaſſe Romanum imperium memorant) uſque ad ætatem ſuam, univerſalem ſcripſit hiſtoriam, opus certe laborioſum & utile; verum expolitore, emendatoreque dignum. Procul Blondus ab eloquentia priſca fuit: neque ſatis diligenter, quæ ſcripſit, examinavit: non quam vera, ſed quam multa ſcriberet curam habuit. Si quis aliquando vir doctus ſcribendi peritus, opera ejus emendare atque ornare decreverit, haud parum utilitatis poſteris adferet, & ſeipſum clarum efficiet, multarum ætatum geſtis, quæ propemodum ſepulta ſunt, in lucem redditis. Extant & alia Blondi opera, non parvæ utilitatis, quamvis caute legenda ſunt, ne falſa pro veris accipias: in pluribus enim erraſſe deprehenditur. Scripſit Italiam illuſtratam, Romam inſtauratam & eandem triumphantem: quam paulo ante obitum abſolvit. Mortuus eſt Romæ pauper, ut Philoſophum docuit. Patrimonium quod habuit tenue, dotium cauſſa inter fæminas diviſit: maſculis, præter doctrinam, bonoſque mores, nihil reliquit; id morienti ſat fuit, ejus ætatis filios dimiſiſſe, qui ſibi ipſis conſulere poſſent.

Romæ ante Feretrij Iouis ſimen ſimi iacet.

ELOGIVM LAVRENTII VALLAE.

LAurentius Valla Patricius Romanus, Canonicus S. Ioannis Laterani, Grammaticus, Rhetor & Philoſophus clariſſimus, Theologiæ Doctor, Græcæ & Latinæ linguæ Peritiſſimus. Inimiciſſimus fuit Poggio, qui in oppido ditionis Florentinorum natus, Romæ ſumma in autoritate vivebat, in aula Pontificia litterarum Apoſtolicarum ſcriptor, vir quidem facetus & dicteriis clarus pauloque amarior quam par erat. Ius in Vallam multa ſcripſit acerbiore ſtylo, cui & Valla reſpondit non leniori ſcripto. Scripſit præterea plurima alia eruditione plena. Vixit Anno Domini 1420 Sigiſmundo Imperatore. Sepultus eſt Romæ in templo Laterano. Sepulchro ejus, quod eſt ante oſtium ſacrarii, inſcriptum eſt: Laurentio Vallæ harum ædium ſacrarum Canonico, Alphonſi Regis & Pont. Max. Secretario, Apoſtolico oratori, qui ſua ætate omnes eloquentia ſuperavit. Catharina mater filio pientiſſimo poſuit. Vixit annos L. Anno Domini M. CCCC. L. VII.

Digitized by Google

Romæ in templo S. Ioannis Lateranensis.

25

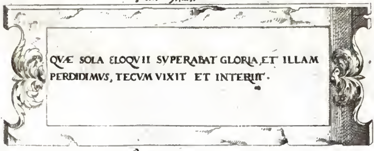
ELOGIVM MVSVRI.

GRæcam eruditionem, totos ſeptingentos annos ex Italia exulantem, fatum quoddam ac occulta providentiæ divinæ ratio per Europam totam propagavit. Chryſoloras enim, cum oppreſſa ſervitute maxima ex parte Græcia, ad totius orbis Chriſtiani Principes, & eorum implorandam opem, a Ioanne miſſus eſſet, liberata præter exſpectationem patria, cum Italia Græciam, cum profeſſione ejus linguæ publicam legationem commutavit. Itaque vir tantus, cum ſplendidius exiſtimaret eſſe nihil, tribus poſtea in locis Græcas literas profeſſus eſt, primuſque ſtudium illarum, quantum credi vix poteſt, per Europam totam excitavit. Hunc deinde Trapezuntii Gazæ, Argyropuli, Muſurii ac Chalbondylæ ſecuti ſunt, Græci omnes; & qui diſciplinas Græcas, ſumma ope promoverent ac induſtria. Cæterum, quod ſæpe admirari ſatis non poſſum, in tam uberi magnorum fæcunditate ingeniorum, nemo fere eſt repertus, ne in ipſis quidem Græcis, qui leporem Græcæ muſæ, qualis in antiquis olim fuit, aut intellexiſſe ſatis aut exprimere feliciter videretur. Muſurum excipio, Cretenſem natione, qui cum admirandum illud carmen, quod Platonis maximi operibus præfixum legitur, ſcripſiſſet; paullo poſt ab erudito Principe Leone Decimo, non alia, ut putatur, de cauſſa, Archiepiſcopus Epidaurenſis creatus eſt. Neque paullo poſt vir animoſus, aſpirare ad purpuram dubitavit. Qanquam ſane illius, præter hoc & pauca item epigrammata, quæ ſparſim leguntur, nihil quicquam memini exſtare.

Marci Muſuri Cretenſis ſepulchrum.

Petri Marſi.

Romæ.

26.

ELOGIVM HIERONYMI ALEANDRI.

Hieronymus Aleander Forolivienſis, agaſone patre natus, anno ætatis xx, publico ſtipendio conductus, Græcas & Latinas literas Lutetiæ profeſſus, ex vehementi vocis intentione, rupta in pulmonibus vena periculum vitæ adiit. Itaque eo vitæ genere relicto, Leodienſem epiſcopum ſequutus, a Leone X, Brunduſinus Epiſcopus, mox a Clemente VII, Cardinalis creatus eſt. Sic autem de eo Iovius: Hieronymus Aleander tanta memoria valuit, ut Latinam, Græcam, & Hebraicam, multaſque alias exoticas linguas, perfectiſſime & loqueretur & ſcriberet. Primum Lutetiæ Græcas docuit literas. Mox in Vrbem vocatus a Leone X, legatus in Germaniam mittitur: a Clemente VII, Brunduſinus Antiſtes conſtituitur: a Paulo III, purpuram conſequitur.

Romæ ad S: Chryſogonum.

HIERONYMO ALEANDRO MOTTENSI, E
COMITIBVS LANDRI IN CARNIA, PETRÆ
PILOSÆ IN ISTRIA ORIVNDO. CARD.
BRVNDVSINO, PHIL. ET THEOL. DOCTORI,
HEBRAICÆ, GRÆCÆ, ET LATINÆ, ALIQVOT,
QVE ALIARVM LINGVARVM EXOTICARVM
ITA EXACTE DOCTO, VT EAS RECTE ET
APTE LOQVERETVR, AC SCRIBERET. MOX
DIVERSIS LEGATIONIBVS PRO SVMMIS
PONTT. AD OMNES FERE CHRISTIANOS
PRINCIPES FIDELITER ET DILIGENTER
PERFVNCTO, ET IDEO IN TABEM DELA-
PSO, QVANTI HVMANAM MISERIAM FE-
CERIT, SEQVENTI DISTICHO DE SE EDITO
TESTATVM POSTERIS RELIQVIT.

ΚΑΤΘΑΝΟΝ ΟΥΚ ΑΕΚΩΝ, ΟΤΙ ΠΑΥΣΟΜΑΙ, ΩΝ ΕΠΙΜΑΡΤΥΣ.
ΠΟΛΛΩΝ, ΩΝ ΠΕΡ' ΙΔΕΊΝ ΑΛΓΙΟΝ ΗΝ ΘΑΝΆΤΟΥ.

ANNO CHRISTI M.D. XLII: ÆTATIS SVÆ
LXII: MINVS DIEBVS XIII.

E L O G I V M
B E S S A R I O N I S.

BEſſario natione Græcus, patria Trapezuntinus, Patriarcha Conſtantinopolitanus. Qui Eugenii quarti tempore in Italiam venit ad concilium Florentinum. Philoſophus, & Orator ſumma doctrina præditus. Primus omnium ex Græcis fuit, qui communibus Patrum ſuffragiis, cum Iſidoro in Senatum Cardinalium electus eſt. Homo certe propter inſignem eruditionem, ac vitæ ſanctimoniam non ſolum dignus qui inter Cardinales cenſeretur, ſed qui Pontificatum ſummum teneret. Eo enim Reip. gubernacula moderante, ſperare omnes poterant doctrinæ, religioniſque ac morum emendationem. Ejus tanta fuit liberalitas erga viros doctos, ut ejus domus artium liberalium officina diceretur: neque minus ipſe aſſiduus erat in bonorum autorum lectione. Venetiis Bibliothecam libris Græcis & Latinis inſtructiſſimam erexit, quos ex Græcia in Italiam multis impenſis emptos tranſportari curavit. Bibliothecæ præfecit Marcum Antonium Sabellicum Roma magno ſtipendio accerſitum. Scripſit & ipſe plurima volumina doctrina & utilitate plena. Mortuus eſt Viennæ, ex legatione Gallica rediens, Anno ætatis LXXVII, Friderico Imperatore & Sixto IV. P. M. Anno Domini M. CCCC. LXXIII.

Romæ ad SS: Apostolos

BESSARIO EPISCOPVS TVSCVLANVS, S. R. E.
CARD. PATRIARCHA CONSTANTINO-
POLITANVS NOBILI GRÆCIA ORTVS
ORIVNDVS QVÆ SIBI VIVENS POSVIT.
ANNO SALVTIS M. CCCC. LXVI.

ΤΟΥΤ' ΕΤΙ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ ΖΩ͂Ν ΑΝΥΣΑ ΣΩΜΑΤΙ ΣΗΜΑ,
ΠΝΕΥΜΑ ΔΕ ΦΕΥΞΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ ΑΘΑΝΑΤΟΝ.

Romæ ad D: Agatham. Lascaris Græci.

ΛΑΣΚΑΡΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΓΑΙΗ ΕΝΙΚΑΤΘΕΤΟ, ΓΑΙΗΝ
ΟΝΤΙ ΛΙΗΝ ΞΕΙΝΗΝ Ω ΞΕΝΕ ΜΕΜΦΟΜΕΝΟΣ,
ΕΥΡΕΤΟ ΜΕΙΛΙΧΙΗΝ, ΑΛΛ' ΑΧΘΕΤΑΙ, ΕΙΠΕΡ ΑΧΑΙΟΙΣ
ΟΥΔ' ΕΤΙ ΧΟΥΝ ΧΕΥΕΙ ΠΑΤΡΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ.

Romæ ad S: Mariam de populo. Hermolai Barbari

BARBARIEM HERMOLEOS LATIO QVI DEPVLIT OMNEM
BARBARVS HEIC SITVS EST: VTRAQVE LINGVA GEMIT.
VRBS VENETVM VITAM, MORTEM DEDIT INCLYTA ROMA,
NON POTVIT NASCI CLARIVS ATQVI MORI.

ELOGIVM
JACOBI SADOLETI.

IAcobus Sadoletus Mutinæ urbe Italiæ natus eſt, parentibus nobilibus & locupletibus, primaque autoritate & gloria inter ſuos præditis. Hic cum inter Italos fama ſingularis doctrinæ, qua pollebat, celebris eſſet; a Leone decimo Pontifice Maximo Romam vocatus, & epiſcopatu Carpentoratenſi in Gallia donatus eſt, in cujus adminiſtratione cum aliquot annos integre & fideliter ſeſe geſſiſſet, poſcentibus omnibus Romani Senatus Patribus, a Clemente ſeptimo in ordinem Cardinalium receptus eſt, magna totius collegii lætitia, & congratulatione. Scripta reliquit plurima. Cumque annum ætatis ſeptuageſimum attigiſſet, in febrim lapſus, magno omnium bonorum dolore & triſtitia, diem poſtremum obiit Romæ, non ſine veneni dati ſuſpicione. Quatuor enim hi Cardinales viri docti & boni, P. Bembus, Jac. Sadoletus, Caſpar Contarenus, & Campegius, properata morte feruntur occubuiſſe; cauſam ignorant multi, niſi quod forte cum iis qui a Romana relligione diſcordant aliquam familiaritatem habuiſſe credantur. Corpus Sadoleti ſepultum eſt Romæ in templo S. Petri ad Vincula.

Digitized by Google

Romæ In templo D. Petri ad uincula.

·29·

ELOGIVM SERAPHINI ODVCTII STRANCONII.

SEraphino Oductio Stranconio, medico celeberrimo, vati ingenioſiſſ. ac omnino omnium diſciplinarum doctrina prædito, vitæ autem integritate, ac morum probitate omnibus gratiſſ. qui vehementi febre correptus, præſcita, prædictaque die & hora mortis conſtantiſſime obiit IX. Cal. Sept. M. D. XXXVIII. Theophilus F. pientiſſ. Patri opt. p. vixit ann. LIIII M. VII. D. XXIII.

ELOGIVM MANILII ANTONII BRITANNORII.

MAnilio Antonio Britanorio Sixti IIII. & Iulii II. Pont. Max. a cubiculo, fatorum præſcio, vatique ſemper vero, Latine, Græceque diſerto Philoſopho, Iuris perito, morumque ſanctimonia inſigni: Babt. Fab. patruo ſuaviſſ. uberibus cum lachrymis poſuit I. D. x. vixit ann. LXXIX. M. VII. D. XV.

SERAPHINO ODVCTIO STRANCONIO MEDICO CELEBERRIMO, VATI INGENIOSISS. AC OMNINO OMNIVM DISCIPLINAR. DOCTRINA PRÆDITO, VITÆ AVTEM INTEGRITATE AC MORVM PROBITATE OMNIBVS GRATISS. QVI VEHEMENTI FEBRE CORREPTVS, PRÆSCITA PRÆDICTAQVE DIE ET HORA MORTIS CONSTANTISSIME OBIIT. IX. CAL. SEPT. M.D.XXXVIII. THEOPHILVS F. PIENTISS. PATRI OPT. P. VIXIT ANN. LIIII. M. VII. D. XXIII.

Ibidem.

MANILIO ANTONIO BRITANORIO, SIXTI IIII. ET IVLII. II. PONT. MAX. A CVBICVLO, FATORVM PRÆSCIO, VATIQVE SEMPER VERO, LATINE, GRÆCEQVE DISERTO, PHILOSOPHO, IVRISPERITO, MORVMQVE SANCTIMONIA INSIGNI: BABT. FAB. PATRVO SVAVISS. VBERIBVS CVM LACHRYMIS POSVIT. I. D. X. VIXIT. ANN. LXXIX. M. VII. D. XV.

30

ELOGIVM
JOAN. JACOBI
DE
BVCCABELLIS.

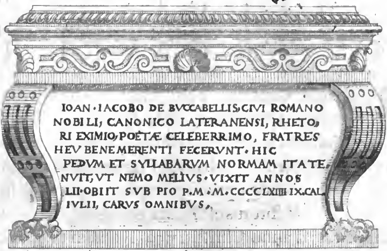
JOan. Jacobo de Buccabellis, civi Romano nobili, Canonico Lateranenſi, Rhetori eximio, Poëtæ celeberrimo, fratres heu bene merenti fecerunt. Hic pedum & ſyllabarum normam ita tenuit, ut nemo melius. Vixit annos. LII. obiit ſub Pio. P. M. M. CCCCLXIV. IX. Cal. Julii, carus omnibus.

ELOGIVM
LVDOVICI GRATI.

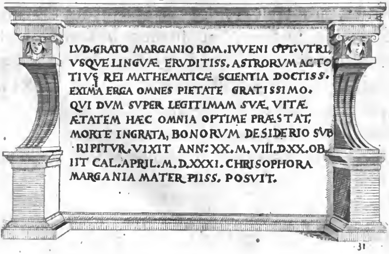
LUd. Grato Marganio Rom. juveni opt. utriuſque linguæ eruditiſſ. aſtrorum ac totius rei Mathematicæ ſcientia doctiſſ. eximia erga omnes pietate gratiſſimo. Qui dum ſuper legitimam ſuæ viæ ætatem hæc omnia optime præſtat, morte ingrata, bonorum deſiderio ſubripitur. vixit ann. XX. M. VIII. D. XX 'obiit Cal. April. M. D. XXXI. Chriſophora Margania Mater piiſſ. poſuit.

Digitized by Google

Romæ in ara cæli

Ibidem.

Digitized by Google

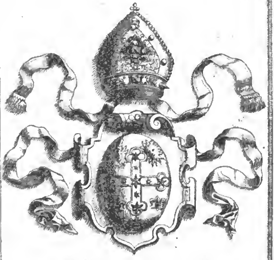
ELOGIVM
LVCAE GAVRICI

LUcas Gauricus Fani Picentinorum urbe, non procul a Senogallia, & Ancona ad mare Adriaticum ſita, natus eſt: Parentes ejus inter optimates patriæ cenſebantur. Fratrem habuit Pomponium, uterque optimis diſciplinis optime ab ineunte ætate inſtitutus eſt. Lucas Venetiis florebat inter eruditos anno Chriſti 1550. Romam cum eſſet profectus, & Pauli III Farneſii amicitiam ſibi conciliaſſet, propter eruditionem Epiſcopatu donatus eſt. Alii Lucam hunc Neapolitanum fuiſſe aſſeverant. Scripſit plurima: Alfonſi Regis Caſtellæ & Eliſabethæ Reginæ tabulas Aſtronomicas caſtigavit: & tabulas Jo. de Monte Regio, & Jo. Blanchini, Laurentiique Bonimcontri libros de rebus cæleſtibus. Fecit & annotationes in Ptolemæi Alinageſtum, aliaque.

D. O. M. S.

LVCAE GAVRICO GEOPHONENSI
EPO. CIVITATEN.

OBIIT DIE. VI. MARTII M. D. LVIIII.
VIXIT ANNOS LXXXII. M. XI. D. XXVII.

D. D. SEBASTIANVS BENEINCASA
GEOPHONEN. ET OCTAVIANVS
CANIS BONON. HEREDES
EX TESTAMENTO B. M. P.

Roma

32

Digitized by Google

ELOGIVM JOANNIS PICI MIRANDVLÆ.

IN Joanne Franciſco Pico Mirandula, inter ſtudioſos bonarum artium ſcribendique avidos, memoria verborum vehementer excelluit: ſed in ipſo rerum delectu illud perilluſtre judicium, quod ſummo viro Hippocrati maxime difficile exiſtimatur, omnino non viguit. Fruſtra enim ad Joannis patrui gloriam aſpiranti, ingreſſoque graviſſimorum ſtudiorum penetralia, quum inſatiabili lectione duceretur, nuſquam minerva ſatis arriſerat. Extant ejus ſacra poëmata, ſuis quoque commentariis illuſtrata, ne legentibus minus clara viderentur: & libri de veritate fidei Chriſtianæ, in quibus diſciplinarum omnium acervus eminet. Sed acriter diſputantem inter cucullatos, magna etiam expeditæ linguæ laus ſequebatur, quum ſcribentem vel mediocriter eloquentes minime probarent. Neque enim quid potiſſimum imitaretur conſtitutum habuiſſe videri poteſt, ex duobus præſertim libellis de imitationis genere ad Petrum Bembum perſcriptis. Sed cum in omnibus operibus ſacras literas religioſe reſpiceret, contempſiſſe Latinæ facundiæ flores, atque inde gloriam tanquam inanem exiſtimari voluit: quanquam ejus univerſa literarum ſtudia, tanquam illuſtri in homine, & in domo ſanctiſſimis moribus perornata, quum in minus ſeveros judices facile inciderent, ſplendidiora viderentur: & hercle, vir antiqua ſimplicitate potius, quam novo æſtu æquiora judicia tedimebat; cum libros ipſos privato impreſſos ſumptu, liberali largitione publicaret. Interfectus eſt cum Alberto filio, vir indignus adeo crudeli exitu, a Galeotto fratris filio, quum nocturnis inſidiis, capta arce, Mirandulæ dominatum ex paterno jure invadendum exiſtimaſſet. Fuere qui crederent merita fortaſſe pœna mulctatum, quod cudendæ monetæ miſerum artificem ipſius officinæ præpoſitum, ex impuri auri, & decumum ſubtiliter improbi magnum ſenſim lucrum ipſi domino reddentem, crudeli ſupplicio ad derivandam invidiam ſuſtuliſſet: & quum intellecta fraus ipſius famæ vehementer officeret, palamque ea aurea moneta, ex ejus effigie ſpectabilis, vulgato vitii detrimento rejiceretur. Sed juvat audire quoſdam virum alioqui integra fide optimum excuſantes, tanquam ejus avaræ fraudis penitus ignarum, quum in uxorem, quod eſſet accurata, & diligens mater familias, tanquam muliebris aviditatis probro notatam, ejus flagitii nomen nullo cum pudore referendum exiſtiment.

Digitized by Google

Sepulchrum . Boetii philosophi Papiæ

MOENIÆ ET LATIÆ LINGVÆ CLARISSIMVS, ET QVI
CONSVL ERAM HIC PERII MISSVS IN EXILIVM .
ET QVID MORS RAPVIT, PROBITAS ME VEXIT AD AVRAS
ET NVNC FAMA VIGET MAXIMA, VIVIT OPVS.

Johannis Pici Epitaphium .

IOHANNES IACET HIC MIRANDVLA, CÆTERA NORVNT
ET TAGVS ET GANGES FORSAN ET ANTIPODES.
OBIIT AN.SAL.M.CCCC.LXXXXIIII.VIXIT ANNOS
XXXII.
HIERONYMVS BENIVENI, NE DISIVNCTVS POST
MORTEM LOCVS OSSA SEPARET, QVORVM
ANIMOS IN VITA CONIVNXIT AMOR HAC HVMO
SVPPOSITA PONI CVRAVIT. OBIIT AN.M.DXXXXII.
VIXIT AN. LXXXIX . MENS . VI .

Florentiæ ad D. Marcum . ·33·

ELOGIUM CHRISTOPHORI LONGOLII.

CHriſtophorus Longolius Mechliniæ Belgicæ ſacerdote Antiſtite genitus, Lutetiæ in Scholis frugaliter educatus, partis diſciplinarum omnium peramplis opibus, aureo Leonis principatu Romam venit: adeo diſſimulata ingenii profeſſione, ut rubro pileo, & aſtricta penula ſemi Germani militis habitum mentiretur, quippe cui mens erat avide peregrinanti priſcæ felicitatis monumenta ſpectare, ſcrutare ingenia, Bibliothecas excutere, atque illud demum eruditæ cenſuræ judicium, quod fruſtra alibi quam ſub Romano cælo quæritur, certius atque liquidius adipiſci. Sed intranti Gymnaſium & acute diſputanti, non inſulſi litterarum profeſſores, celeriter & comiter perſonam detraxerunt, ita, ut mox honeſtiſſimi cives Romani, Flaminius Temarotius & Marius Caſtellanus alterna hoſpitii liberalitate intra penates receptum, triennio aluerint, eique virtutis merito Romanæ civitatis jus & nomen impetrarint. Verum aliquanto poſt emerſit liber execrabilis maledicentiæ veneno delibutus, quem juvenili declamatione perſcripſerat, Romani nominis antiquum decus barbaro livore proſcindens. Infremuit populus Romanus ea contumelia perturbatus: Celſo Mellino adoleſcente clariſſimo, generoſa oratione in Capitolio, tanquam reum Majeſtatis accuſante. Sed Longolius totius aulæ clementia præmunitus, duabus orationibus publicatis ſeſe eo nomine defendens, judicium populi ſubterfugit, quod nequaquam malignitati animi, ſed more Sophiſtarum, exercitationis ſtudio, materiæ difficilis ac inſolentis, ideoque damnatæ ſpei argumentum deſumpſiſſet, ſcilicet ut ſodales ejus temere ſuſcepti muneris, vel infelicem audaciam mirarentur. Tranſivit inde Pataviam, his præſertim actionibus claritatem conſecutus: adhæſitque Petro Bembo, & mox Reginaldo Polo Britanno, in quorum hodie ſacra purpura ſummam pietatem atque doctrinam veneramur, in ejus contubernio, cum ingentibus vigiliis libros adverſus Lutherum diſerte & graviter inchoatos elaboraret, editis jam ad imitationem epiſtolis febre conſumptus eſt.

Patauij ad Franciscanos

CHRISTOPHORO LONGOLIO BELGÆ ROMANĀ CIVI,
TATEM, PROPTER EXIMIAM IN STVDIIS LITERA,
RVM PRÆSTANTIAM ADEPTO, SVMMO INGENIO, IN,
CREDIBILI INDVSTRIA OMNIB. BONIS ARTIBVS
PRÆDITO, SVPRA IVVENTÆ ANNOS, IN QVA EXTIN,
TVS EST, MAGNO CVM ITALIÆ DOLORE, CVI INGEN,
TEM SPEM SVI NOMINIS EXCITAVERAT. PETRVS
BEMBVS AMICO ET HOSPITI POSVIT.
TE IVVENEM RAPVERE DEÆ, FATALIA NENTES
STAMINA, CVM SCIRENT MORITVRVM TEMPORE
NVLLO LONGOLI TIBI SI CANOS SENIVMQVE DEDIS,
SENT.

Papiæ in æde D. Epiphaniæ,

D. O. M.

ANDREÆ ALCIATO MEDIOLANENSI IVRECONS. COMITI,
PROTONOTARIO APOSTOLICO, CÆSAREOQVE SENATORI
QVI OMNIVM DOCTRINARVM ORBEM ABSOLVIT, PRIMVS
LEGVM STVDIA ANTIQVO RESTITVIT DECORI.
VIXIT ANNOS LVI. M. VIII. D. IIII. OBIIT PRIDIE IDVS
IANVARII. M. D. L.

FRANCISCVS ALCIATVS I.C.H.B.M.P.

34.

ELOGIUM
OTTONIS FRISINGENSIS.

OTto, Friſingenſis Epiſcopus, qui Conradi quidem Suevi, ſed imprimis tamen ætate Frederici Barbaroſſæ florebat. Genere admodum illuſtri prognatus fuit. Nam pater ei erat Leopoldus, ſive Lupoldus, Marchio Auſtriæ: mater vero Agnes, filia Henrici IV Imperatoris: Ottonem pater Leopoldus præpoſuit collegio a ſe exſtructo Neoburgi in Auſtria, in quo & humari ipſe voluit cum uxore. Sed poſtea Otto Opoldum ſubſtituit in locum ſuum: ipſe autem profectus eſt Lutetiam Pariſiorum, ut uberiorem ibi caperet ingenii ſui cultum. Poſt annos aliquammultos, ordini monachorum Ciſtercienſium, (qui multum illuſtrabatur virtutibus inclitis B. Bernardi, Abbatis Claravallenſis) in Morimundenſi Burgendiæ monaſterio, cum xv viris, itineris ſociis, nomen dedit: ac, præpoſiti dignitate abdicata, loci ejus Abbas eſt creatus. In Hiſtoria ſuorum temporum nonnulla conſignavit, quæ in vulgus edita exſtant.

ELOGIUM
PAULI JOVII.

PAulus Jovius Novocomenſis, vir multæ eloquentiæ, ingeniique acerrimi, medicinam primo exercuit non ſine felici ſucceſſu. Scripſitque librum de piſcibus Romanis. Poſtea ad hiſtoriam ſcribendam animum applicans, aliquot Pontificum Principumque Italiæ, maxime vice Comitum Mediolani vitas edidit, elogiaque & icones illuſtrium virorum, qui tam armis quam literis clari evaſerunt, ſcriptis ſuis adjunxit, quorum ipſe imagines ad vivum expreſſas Comi in ſuo muſeo ſervabat. Scripſit Hiſtoriam ſui temporis, de rebus quæ quinquaginta annis geſtæ erant in Italia, Hungaria, Aſia, Africa, aliiſque regionibus. In qua deſcriptione mirum eſt quantum laudis & famæ promeritus ſit apud poſteritatem. Licet ejus Hiſtoriæ libri ſex primæ decadis magna reipublicæ literariæ jactura perierint, dum Roma capta eſt ab Hiſpanis, duce Carolo Borbonio.

QVICQVID IN ORBE BEAT PRÆCLAROS ET MELIORES
PRÆSVLIS OTTONIS MIRE CVMVLAVIT HONORES.
SI PROAVI, VEL AVI PROBITAS, SACER ORDO, POTESTAS
DEBERENT MORTIS FVRIAS COHIBERE MOLESTAS,
NON MORITVRVS ERAT PRÆCLARE PRÆDITVS ILLIS.
HEV TALEM COMMVNIBVS ACCESSISSE FAVILLIS,
QVAM FACVNDA VIRI VOX, QVALIS PHILOSOPHIA,
HORTATV REGVM DOCET EDITA CHRONOGRAPHIA
LVXIT EVM PATRIA PROPRIA COMITATA RVINA.
PROPITIETVR EI DEVS, ET PIA VIRGO MARIA.

Ottonis Frisingensis. Frisingæ

.D . M . S .

PAVLI IOVII NOVOCOMENSIS EPISCOPI NVCERINI,
HISTORIARVM SCRIPTORIS CELEBERRIMI, HIC
DEPOSITA SVNT OSSA, DONEC EXIMIA EIVS
VIRTVTE DIGNVM ERIGATVR SEPVLCH,
RVM. VIXIT ANNOS LXVIII . M. VII. D.
XXIII. OBIIT. III .IDVS DECEMB. M.D.LII.

HICLATET HEV IOVIVS ROMANÆ GLORIA LINGVÆ
PAR CVI NON CRISPVS NON PATAVINVS ERAT.

Florentiæ in templo D Laurentij.

ELOGIVM
RAPHAELIS MAFFAEI VOLATERANI.

RAphaël Maffeus Volaterris Hetruriæ urbe ad Cecinnam fluvium ſita originem ducens, gente nobili, & autoritate apud ſuos clara. Hic Raphaël primos ætatis annos ſtudiis bonarum diſciplinarum impendens, in virum domiſſimum evaſit; quod ejus ſcripta ſatis teſtantur. Vir fuit habitu corporis venuſto, facundia elegante, & morum gravitate vitæque ſanctimonia clarus. Ejus opera præcipua hæc citantur: Comentariorum urbanorum libri triginta octo. Vixit inter ſuos quiete, & præcipua admiratione virtutis. Mortuus eſt Volaterris in patria, annos natus plus quam ſeptuaginta: Chriſtianæ vero ſalutis milleſimo quingenteſimo vigeſimo primo. Conditus eſt in templo Sancti Lini prope ſummum altare, arcu marmoreo, ubi ejus imago ſaxea incumbens arcæ, quæ oſſa continet, poſita eſt cum hac inſcriptione: SIC ITVR AD ASTRA. Arca marmorea qua Corpus clauditur, lauream in modum triumphalis Coronæ implexam habet, ubi ſculptum eſt: ΑΠΝΟΟΣ ΠΝΟΩ.

Digitized by Google

Volaterris in choro monaſterij S. Lini. ·36·

ELOGIVM
MAT. CVRTII
TICINENSIS.

MAT. CVRTIO: TICINEN.
QVI: HIPP. GALENIQ.
VINDEX: SALVTIS:
AVGVRIVM: EGIT:
MEDICINAMQVE
EXERCENDO: ET DOCENDO:
IPSE VALENS SEMPER:
EXCOLVIT:
MON. HOC AMPLIVS QVAM
FILII
I. P. I.
COS. MED. FLORENT.
DVX II.
ÆRE SVO P. C.
M. D. XLIIII.
VIX. ANN. LXX.

Digitized by Google

MAT: CVRTIO TICINEN:
QVI: HIPP° GALENIQ:
VINDEX : SALVTIS:
AVGVRIVM SCIT
MEDICINAMQ.
EXERCEN. ET DOCENDO
IPSE VALENS SEMPER
EXCOLVIT
MON. HOC AMPLIVS
QVAM FILII
I. P. I.
COS. MED. FLOREN.
DVX II.
AERE SVO P. C.
M. D. XLIIII.
VIX: ANN: LXX.
Pisis.
37

E L O G I V M
M A T. C V R T I I
T I C I N E N S I S.

MAT. CVRTIO: TICINEN.
QVI: HIPP. GALENIQ.
VINDEX: SALVTIS:
AVGVRIVM: EGIT:
MEDICINAMQVE
EXERCENDO: ET DOCENDO:
IPSE VALENS SEMPER:
EXCOLVIT:
MON. HOC AMPLIVS QVAM
FILII
I. P. I.
COS. MED. FLORENT.
DVX II.
ÆRE SVO P. C.
M. D. XLIIII.
VIX. ANN. LXX.

Digitized by Google

MAT. CVRTIO TICINEN.
QVI: HIPP. GALENIQ.
VINDEX : SALVTIS:
AVGVRIVM SCIT
MEDICINAMQ.
EXERCEN. ET DOCENDO
IPSE VALENS SEMPER
EXCOLVIT
MON. HOC AMPLIVS
QVAM FILII
I. P. I.
COS. MED. FLOREN.
DVX II.
AERE SVO P. C.
M. D. XLIIII.
VIX: AN: LXX.

Fius.

37

T A B V L Æ VIII.

MARMOREÆ PROPE

S E P V L C R V M

P O N T A N O R V M.

I. IN magnis opibus ut admodum difficile maxime pulchrum eſt ſeipſum continere.

II. Sero pænitet quanquam pænitet, qui in re dubia nimis cito decernit.

III. Nec temeritas ſemper felix, nec prudentia ubique tuta.

IV. Fruſtra leges prætereunt, quem non abſolvit conſcientia.

V. In utraqùe fortuna fortunæ ipſius memor eſto.

VI. Integritate fides alitur, fide vero amicitia.

VII. Hominem eſſe ſe haud meminit qui nunquam injuriarum obliviſcitur.

VIII. In omni vitæ genere primum eſt ſeipſum noſcere.

Digitized by Google

IN MAGNIS OPIBVS
VT ADMODVM DIFFI
CILE MAXIME PVL
CHRVM EST SEIPSVM
CONTINERE.

IN VTRAQVE FORTV
NA FORTVNAE IPSI
VS MEMOR ESTO

SERO POENITET
QVANQVAM POENITET
QVI IN RE DVBIA
NIMIS CITO DE
CERNIT.

INTEGRITATE FIDES
ALITVR FIDE VERO
AMICITIA

Neapoli

Has octo tabulas marmoreas Pontanus, ante ſuum ſacellum poſuit prope templum S. Mariæ Maioris, et Epitaphia q ſequuntur, in ipſo ſacello ſut.

NEC TEMERITAS SEM
PER FELIX NEC
PRVDENTIA VERO
TVTA.

HOMINEM ESSE SE
HAVD MEMINIT
QVI NVNQVAM IN
IVRIARVM OBLI
VISCITVR.

FRVSTRA LEGES
PRAETEREVNT
QVEM NON ABSOL
VIT CONSCIENTIA

IN OMNI VITAE
GENERE PRIMVM
EST SEIPSVM
NOSCERE.

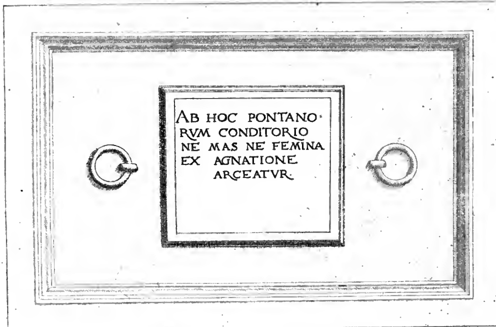
Digitized by Google

INSCRIPTIO SEPVLCHRI PONTANORVM.

AB HOC PONTANORVM CONDITORIO NE MAS, NE FEMINA EX AGNATIONE ARCEATVR.

Digitized by Google

39

Ibidem In tomba humi iacente.

Digitized by Google

ELOGIVM IOANNIS JOVIANI PONTANI.

IOannes Iovianus Pontanus Cereti in Vmbria natus, parente a factioſis civibus interempto, Neapolim Iuvenis & egenus, venit: atque ibi Antonio Panormitæ, regii Scrinii magiſtro, gratus acceptuſque fuit: eidemque mortuo in hoc munere, gratia ac favore Ferdinandi Regis, ſucceſſit. Literarum gloria florere cepit circa annum cıↄccccl x. obiit autem ætatis ſuæ lxxviii. Chriſti cıↄıↄv. eopſe menſe, quo Papa Alexander vi. deceſſit. Inter tam multa præclara edidit etiam libris ſex hiſtoriam belli, quod Ferdinandus, Rex Neapolitanus ſenior, contra Ioannem, Andegavenſem ducem, geſſit. Vir omnino ſummus fuit. Nec invidia caruiſſe argumento eſt calumnia illa, quam prodit Mariangulus Accurſius in Diatribarum ſuarum defenſione, cui Teſtudo nomen eſt. Et, ut oſtendat, quantopere maligni homines rodere ſoleant viros eximios, ait ſparſum a nonnullis fuiſſe, Iovianum Pontanum quædam Ciceronis volumina in Caſinatis montis non incelebri Bibliotheca reperiſſe: quæ mox paullum, ſed (quod neceſſe fuit) in deteriorem partem commuta, ut ab ſe compoſita, ediderit.

VIVVS DOMVM HANC MIHI
PARAVI IN QVA QVIESCEREM
MORTVVS, NOLI OBSECRO IN,
IVRIAM MORTVO FACERE, VI,
VENS QVAM FECERIM NEMINI
SVM ETENIM IOANNES IOVI,
ANVS PONTANVS, QVEM AMA,
VERVNT BONAE MVSAE, SVS,
PEXERVNT VIRI PROBI, HO,
NESTAVERVNT REGES DÑI
SCIS IAM QVIS SIM
AVT QVI POTIVS FVERIM
EGO VERO TE HOSPES NOS,
CERE IN TENEBRIS
NEQVEO SED TEIP,
SVM VT NOSCAS
ROGO · VALE

Ibidem.

Digitized by Google

ELOGIVM HADRIANÆ SAXONÆ.

Illa tori beneſida comes cuſtoſque pudici,
Cuique & acus placuit cui placuere coli,
Quæque ſocum caſtoſque lares ſervavit & ara
Et thura & lachrimas & pia vota dedit:
In prolem ſtudioſa parens & amabilis uni
Quæ ſtuduit caro caſta placere viro.
Hic poſita eſt Ariadna, roſæ violæque niteſcant
Qua poſita es Syrio ſpiret odore locus,
Urna crocum dominæ fundat, diſtillet amomum
Ad tumulum & cineri ſpica ciliſſa fluat.

QVinquennio poſtquam uxor abiſti dedicata prius ædicula monumentum hoc tibi ſtatui tecum quotidianus ut loquerer, nec ſi mihi non reſpondes non reſpondebit deſiderium tui, per quod ipſa mecum ſemper es. Aut obmuteſcet memoria per quam ipſa tecum nunc loquor. Have igitur mea Hadriana, ubi enim mea oſſa tuis miſcuero uterque ſimul bene valebimus. Vivens tecum vixi annos XXIX. Dies XXIX. Victurus poſt mortuus æternitatem æternam.

Joannes Jovianus Pontanus Hadrianæ Saxonæ uxori optimæ ac benemerentiſſimæ poſuit. Quæ vixit ann. XXXXVI. Menſ. VI.

OBIIT KAL. MARTII. ANN. M. CCCC. LXXXX.

ILLA TORI BENEFIDA COMES CVSTOSQ PVDICI
CVIQ ET ACVS PLACVIT CVI PLACVERE COLI
QVÆQ FOCVM CASTOSQ LARES SERVAVIT ET ARÆ
ET THVRA ET LACHRIMAS ET PIA VOTA DEDIT
IN PROLEM STVDIOSA PARENS ET AMABILIS VNI
QVAE STVDVIT CARO CASTA PLACERE VIRO
HIC POSITA EST ARIADNA ROSÆ VIOLÆQ NITESCAT
QVA POSITA ES SYRIO SPIRET ODORE LOCVS
VRNA CROCVM DOMINÆ FVNDAT DISTILET AMOMV
AD TVMVLVM ET CINERI SPICA CILISSA FLVAT.

QVINQVENNIO POSTQVAM VXOR ABIVTI DE
DICATA PRIVS AEDICVLA MONVMENTVM HOC
TIBI STATVI TECVM QVOTIDIANVS VT
LOQVERER NEC SI MIHI NON RESPONDES NŌ
RESPONDEBIT DESIDERIVM TVI PER QVOD IP
SA MECVM SEMPER ES· AVT ŌMVTESCET ME
MORIA PER QVĀ IPSA TECV̄ NVNC LOQVOR· HAVE
IGITVR MEA HADRIANA VBI ENIM MEA OSSA
TVIS MISCVERO VTERQ SIMVL BENE VALEBI
MVS· VIVENS TECVM VIXI ANNOS· XXIX·
DIES· XXIX· VICTVRVS POST MORTVVS
AETERNITATEM AETERNAM.

IOANNES IOVIANVS PONTANVS HADRIANAE
SAXONAE VXORI OPTIMAE AC BENEMEREN
TISSIMAE POSVIT· QVÆ VIXIT ANN· XXXXVI.
MENS. VI.

OBIIT KAL· MARTII. ANN· M· CCCC. LXXXX.

Ibidem. 41

Digitized by Google

ELOGIVM FRANCISCI PONTANI.

HAs aras pater ipſe Deo templumque parabam,
In quo nate meos contegeres cineres.
Heu fata vis læva & lex variabilis ævi,
Nam pater ipſe tuos nate ſtruo tumulos.
Inferias tumulo ſenior natoque ſepulchrum
Pono parens, heu quid ſidera dura parant?
Sed quodcunque parant breve ſit, namque optima vitæ
Pars exacta mihi eſt, cætera fumus erit.
Hoc tibi pro tabulis ſtatuo pater ipſe dolorum.
Heres tu tumulos pro patrimonio habe.

VIXIT ANN. XXIX. M. V. D. III. L. FRANCISCO FILIO
PONTANVS PATER
ANNO CHRISTI. M. CCCCIIC. D. XXIIII. AVG.

Digitized by Google

HAS ARAS PATER IPSE DEO TEMPLVMQ PARABAM
IN QVO NATE MEOS CONTEGERES CINERES
HEV FATI VIS LÆVA ET LEX VARIABILIS AEVI
NAM PATER IPSE TVOS NATE STRVO TVMVLOS
INFERIAS TVMVLO SENIOR NATOQ SEPVLCHRVM
PONO PARENS HEV QVID SIDERA DVRA PARANT
SED QVODCVNQ PARANT BREVE SIT NAQ OPTIMA VITÆ
PARS EXACTA MIHI E CÆTERA FVMVS ERIT
HOC TIBI PRO TABVLIS STATVO PATER IPSE DOLORV
HERES TV TVMVLOS PRO PATRIMONIO HABE

VIXIT ANN: XXIX. M.V. D. III.
L. FRANCISCO FILIO PONTANVS
PATER.

ANNO CHRISTI. M.CCCCIIC.
.D. XXIIII. AVG.

Ibidem

42.

Digitized by Google

ELOGIVM LVCII PONTANI.

HAs Luci tibi & inferias & munera ſolvo,
Annua vota piis heu mihi cum lachrimis.
Hæc Luci tibi & ad tumulos poſitumque pheretrum
Dona pater multis dilluo cum lachrimis.
Hæc dona inferiaſque heu heu hunc nate capillum
Incanamque comam hanc accipe & has lachrimas:
His lachrimis, his te inferiis, hoc munere condo
Nate vale æternum o & valeant tumuli.
Quin & hient tumuli & tellus hiet & tibi memet
Reddat, & una duos urna tegat cineres.

PONTANVS PATER LVCIO
FILIO INFELICI.

Digitized by Google

HAS LVCI TIBI ET INFERIAS ET MVNERA SOLVO
ANNVA VOTA PIIS HEV MIHI CVM LACHRIMIS
HÆC LVCI TIBI ET AD TVMVLOS POSITVQ PHERETRV
DONA PATER MVLTIS DILLVO CVM LACHRIMIS
HÆC DONA INFERIASQ HEV HEV HVNC NATE CAPILLV
INCANAMQ COMA' HAC ACCIPE ET HAS LACHRIMAS
HIS LACHRIMIS HIS TE INFERIIS HOC MVNERE CŌDO
NATE VALE AETERNV O ET VALEANT TVMVLI
QVIN ET HIENT TVMVLI ET TELLVS HIET ET TIBI ME
REDDAT ET VNA DVOS VRNA TEGAT CINERES.

PONTANVS PATER LV. FILIO
INFELIC.

Ibidem.

Digitized by Google

E L O G I V M
STELLAE PONTANAE.

LUcilli tibi lux nomen dedit & dedit ipſa
Mater ſtella tibi ſtellaque luxque ſimul,
Eripuit nox atra, nigra eripuere tenebra,
Vixiſti vix quot litera prima notat.
Hoſne dies breve tamne tibi lux fulſit & aura
Maternum in nimbis ſic tenuere jubar?
Infelix fatum pueri puer heu male felix,
Heu quod nec puer es nec niſi inane quid es!
Floreat ad pueri tumulum ver hallet & urna
Lucilli, & cineri ſpiret inuſtus odor.

Dies L. non impleſti, Filiole, breve naturæ ſpecimen, æternus Parentum dolor ac deſiderium.

LVCILLI TIBI LVX NOMEN DEDIT ET DEDIT IPSA
MATER STELLA TIBI STELLAQ LVXQ SIMVL
ERIPVIT NOX ATRA NIGRÆ ERIPVERE TENEBRÆ
VIXISTI VIX QVOT LITTERA PRIMA NOTAT
HOSNE DIES BREVE TAMNE TIBI LVX FVLSIT ET [illegible]
MATERNVM IN NIMBIS SIC TENVERE IVBAR
INFELIX FATVM PVERI PVER HEV MALE FELIX
HEV QVOD NEC PVER ES NEC NISI INANE QVID ES
FLOREAT AD PVERI TVMVLVM VER HALLET E VRNA
LVCILLI ET CINERI SPIRET INVSTVS ODOR

DIES L NON IMPLESTI FILIOLE
BREVE NATVRÆ SPECIMEN AE
TERNVS PARENTVM DOLOR
AC DESIDERIVM

Ibidem.

ELOGIVM MARTIÆ PONTANÆ.

Liquiſti patrem in tenebris mea filia poſtquam
De luce in tenebras filia rapta mihi es:
Sed neque tu in tenebras rapta es quin ipſa tenebras
Liquiſti & medio lucida ſole micas:
Cælo te nata aſpicio nunc nata parentem
Aſpicit, an fingit hæc ſibi vana pater?
Solamen mortis miſera te nata ſepulchrum
Hoc tegit haud cineri ſenſus in eſſe poteſt:
Siqua tamen de te ſupereſt pars nata, fatere
Felicem quod te prima juventa rapit:
At nos in tenebris vitam luctuque trahemus,
Hoc precium patri filia quod genui.

MUſæ filia luxerunt te in obitu, at lapide in hoc luget te pater tuus quem liquiſti in ſqualore, cruciatu, gemitu. heu heu filia! quod nec morienti pater affuit, qui mortis cordolium tibi demerem, nec ſorores congemiſcenti collachrimarentur miſellæ, nec frater ſingultiens, qui ſitienti miniſtraret aqulam, neu mater ipſa, quæ collo implicita ore animulam exciperet infeliciſſima: hoc tamen felix quod haud multos poſt annos te reviſit, tecum nunc cubat: aſt ego felicior, qui brevi cum utraque edormiſcam eodem in conditorio. Vale filia, matrique frigeſcenti cineres interim calefac, ut poſt etiam refocilles meos.

IOANN. IOVIANVS PONTANVS L. MARTIÆ FILIÆ DVLCISSIMÆ POSVIT, QVÆ VIXIT ANN. XIV. MENSES VII. DIES XII.

LIQVISTI PATREᴹ IN TENEBRIS MEA FILIA POSTQVAM
DE LVCE IN TENEBRAS FILIA RAPTA MIHI ES
SED NEQ TV IN TENEBRAS RAPTA ES QVIN IPSA TENEBRAS
LIQVISTI ET MEDIO LVCIDA SOLE MICAS
CAELO TE NATA ASPICIO NVNC NATA PARENTEM
ASPICIT AN FINGIT HAEC SIBI VANA PATER
SOLAMEN MORTIS MISERAE TE NATA SEPVLCHRVM
HOC TEGIT HAVD CINERI SENSVS INESSE POTEST
SIQVA TAMEN DE TE SVPEREST PARS NATA FATERE
FELICEM QVOD TE PRIMA IVVENTA RAPIT
AT NOS IN TENEBRIS VITAM LVCTVQ TRAHEMVS
HOC PRECIVM PATRI FILIA QVOD GENVI

MVSAE FILIA LVXERVNT TE IN OBITV AT LAPIDE
IN HOC LVGET TE PATER TVVS QVEM LIQVISTI IN
SQVALORE CRVCIATV GEMITV HEV HEV FILIA QVOD
NEC MORIENTI PATER AFFVIT QVI MORTIS CORDO
LIVM TIBI DEMEREM NEC SORORES CONGEMISCETE
COLLACHRIMARENTVR MISELLAE NEC FRATER
SINGVLTIENS QVI SITIENTI MINISTRARET AQVV
LAM NEV MATER IPSA QVAE COLLO IMPLICITA ORE
ANIMVLAM EXCIPERET INFELICISSIMA HOC TAMEN
FELIX QVOD HAVD MVLTOS POST ANNOS TE REVISIT
TECVM NVNC CVBAT AST EGO FELICIOR QVI BRE
VI CVM VTRAQVE EDORMISCAM EODEM IN CONDI
TORIO VALE FILIA MATRIQVE FRIGESCENTI
CINERES INTERIM CALFAC VT POST ETIAM RE
FOCILLES MEOS

IOANN: IOVIANVS PONTANVS L MARTIAE
FILIAE DVLCISSIMAE POSVIT QVAE VIXIT
ANN· XIIII· MENS· VII· D· XII·

Ibidem.

45

Digitized by Google

ELOGIVM PETRI COMPATRIS PONTANI.

QVid agam requiris ? Tabeſco. Scire quis ſim cupis ? Fui. Vitæ quæ fuerint condimenta rogas ? Labor , Dolor , Ægritudo , Luctus, Servire ſuperbis Dominis , Iugum ferre ſuperſtitionis , Quos caros habeas ſepelire , Patriæ videre excidium. Nam uxorias moleſtias nunquam ſenſi.

PETRO COMPATRI VIRO OFFICIOSISSIMO
PONTANVS POSVIT CONSTAN-
TEM OB AMICITIAM.
A N N. LIII.
M. CCCC. LXXV. KAL. DEC.

Digitized by Google

QVID AGAM REQVIRIS ? TABES.
CO. SCIRE QVIS SIM CVPIS ? FVI.
VITAEQVÆ FVERINT CONDIMĒ.
TA ROGAS ? LABOR. DOLOR. AE
GRITVDO. LVCTVS. SERVIRE
SVPERBIS DOMINIS. IVGVM FER.
RE SVPERSTITIONIS. QVOS CA.
ROS HABEAS SEPELIRE. PATRIAE
VIDERE EXCIDIVM. NAM V.
XORIAS MOLESTIAS NVNQVAM
SENSI.

PETRO COMPATRI VIRO OF.
FICIOSISSIMO PONTANVS POSVIT
CONSTANTEM OB AMICITIAM.

ANN. LIII.

M. CCCC. LXXV. KAL. DEC.

Ibidem In interiori ſacelli parte ad introitus parietem. 46

ELOGIVM
ALPHONSI ARRAGONVM REGIS.

Alphonſus Arragonum & Siciliæ rex, non tantum doctos in omni ſcientiarum genere viros amavit: Sed ipſe etiam tam impenſe bonorum auctorum lectioni operam dedit, ut a graviſſimis etiam morbis, lectionis aſſiduitate ſe liberatum ſæpenumero pronunciarit. Hiſpanos etiam quingentis atque eo amplius annis a ſtudiis uſque adeo abhortentes, ut qui litteris operam impenderent, ignominia propemodum notarentur, ad litterarum cultum ſic revocavit, ut rudes propeque efferatos homines, doctrina & eruditione reformaverit. Statim poſt prandium, vel Antonium Panormitam (qui deinde de dictis & factis ejus libros ſcripſit) vel e doctis aliquem audiebat, ut qui dignum judicaret, animum quoque cibo ſuo poſt paſtum corporis reficiendum eſſe. Quotidie Poëtas, Philoſophos, Theologos, aut legentes, aut diſputantes, aut orantes magna attentione audire ſolebat. Alphonſus Arragonum rex, & Siciliæ, vir ſane doctiſſimus, Bibliothecæ exſtruendæ diligentem navavit operam. A Coſmo Mediceo ſeniore, Livii decadas dono accepit. Quas cum evolveret, medicis prohibentibus, ne forte paginæ veneno fuiſſent infectæ; o ſtulti (reſpondit) an neſcitis, regum animas ſub præcipua Dei Optimi Maximi tutela eſſe? A Venetis brachium ex reliquiis Titi Livii ſummi muneris inſtar obtinuit, ut ait Panormitanus libro de rebus geſtis Alphonſi. Cum arcem Neapolitanam inſtaurare decreviſſet, Vitruvii de Architectura librum afferri ad ſe juſſit. Verum cum ſine ornatu atque aſſeribus allatus eſſet: Non decet (inquit) hunc potiſſimum librum, qui nos quo modo contegamur tam belle doceat, detectum incedere. Librum igitur egregie ad uſum parari mandavit, & omnibus ſemper ædificiis adhibuit. Idem Alphonſus cum aliquando de jactura rerum pretioſarum ſermo haberetur, perſancte affirmaſſe dicitur, malle ſe gemmas, uniones, margaritas ſuas, quæ quidem eſſent in toto orbe celebetrimæ & pretioſiſſimæ, quam libros qualeſcunque perditum iti. Hæc idem Panormitanus libro quarto de rebus geſtis Alphonſi, qui non minus ob Bibliothecam clarus evaſit, quam armis, quibus Neapolim cepit, & Apuliæ regnum, pulſo Renato, obtinuit.

Digitized by Google

Tabulæ hæ Neapoli leguntur ſub Regum monumentis appenſæ, cum illorum imaginibus, apud S. Dominicum in eo loco qui ſacriſtia dicitur.

ORTVS

INCLITVS ALPHONSVS QVI REGIBVS. IBERIS·
HIC REGNVM AVSONIAE PRIMVS ADEPTVS ADEST

OBIIT M· CCCC· LVIII·

FERRANDVS SENIOR QVI CONDIDIT AVREA SECLA
· ITALIAE HIC FELIX VIVIT IN ORE VIRVM

OB · · 14 9 4·

FERRANDVM MORS SAEVA DIV FVGIS ARMA GERENTEM
MOX POSITIS· QVÆNAM GLORIA· FRAVDE NECAS·

M· CCCC· LXXXXVIII·

ELOGIVM
PETRI NAVARRI.

PEtrus Navarrus Hiſpanus dux, primus cuniculos tormentario pulvere replere, & horrendo motu arces & propugnacula funditus disjicere docuit. Ob quam rem vulgo πολίπορθος nominatus eſt, turrium arciumque everſor. Sic arcem Ovi Neapolitanam miſerabili Gallorum ſtrage evertit anno 1503. Sic novennio poſt Bononiam oppugnans, ductu Julii II p p. & regis Ferdinandi Neapolitani, eam muri partem, qua ſacellum eſt Baracanum appellatum, ſudito igni cuniculo, una cum ſacello adeo in altum ſuſtulit, ut per illud ſpacium, quod inter ſolum murumque relinquebatur, ab iis qui foris erant, interior civitas, militeſque ad propugnandum parati, aperte conſpecti fuerint.

In æde S. Ioannis in Carbonara ſumptuoſiſs: marmoreo ſepulchro

A. GALEATIO CARACIOLO QVI SVB REGIBVS ARRAGO-
NEIS ADVERSVS TVRCAS REGIIS SIGNIS PRAEFVIT
VIXIT ANNOS. LVII. NICOLAVS ANTONIVS PA-
RENTI OPTIMO FECIT.

ODETTO FVXIO LAVTRECCO CONSALVS FERDINANDVS
LVDOVICI FIL. CORDVBA. MAGNI CONSALVI NEPOS CVM
EIVS OSSA QVAMVIS HOSTIS IN AVITO SACELLO VT BELLI
FORTVNA TVLERAT SINE HONORE IACERET COMPERISSET
HVMANARVM MISERIARVM MEMOR GALLO DVCI HIS-
PANVS PRINCEPS POSVIT

OSSIBVS ET MEMORIÆ PETRI NAVARRI CANTABRI SOLERTI
IN EXPVGNANDIS VRBIBVS ARTE CLARISSIMI CONSALVVS
FERDINANDVS LVDOVICI FILIVS MAGNI CONSALVI NEPOS
SVESSAE PRINCEPS GALLORVM PARTES SEQVVTVM PIO
SEPVLCHRI MVNERE HONESTAVIT CVM HOC IN SE HA-
BEAT PRAECLARA VIRTVS VT VEL IN HOSTE SIT AD-
MIRABILIS.

Neapoli.

Digitized by Google

ELOGIVM BALDI PERVSINI.

BAldus Peruſii natus ex Vbaldorum nobili familia: Is generis ſplendori adjecit doctrinam excellentem in Iuriſprudentiæ ſtudio, & aliis liberalibus diſciplinis: auditor enim fuit Bartholi de Saxoferrato: præceptorique non ceſſit ſcientiarum cognitione. In patria docuit ſumma cum laude & auditorum frequentia, qui undique Peruſium confluebant ad illum audiendum. Sed poſtquam magnus ille Galeacius Vicecomes Mediolanenſis Academiam Ticini erexiſſet, & ſcholas ſtudiis bonarum literarum florentes excitaſſet, accitis undique celeberrimis profeſſoribus, qui juventutem tam in Philoſophia, quam in Iuriſprudentia inſtituerent, conſtitutis unicuique pro ratione & dignitate profeſſionis, luculentiſſimis ſtipendiis, Baldum quoque Peruſio evocavit, qui ſumma auditorum frequentia Papiæ, quæ eſt Ticinum, Ius aliquot annos publice docuit. Pervenit ad annum ætatis ſeptuageſimum ſextum. Deceſſit e vita paulo ante Galeacii mortem. Sepeliri voluit amictus habitu S. Franciſci ratus id plurimum ad animæ ſalutem conducere. Quod etiam a Rudolpho Agricola factitatum tradunt, & ab aliis multis. Baldus florebat Anno M. CCCLXV. ſepultus Anno M. CCCC.

Baldi J. C. Epitaphium

VITA LABOR STVDII DIVINI CVLTVS AMORIS
ARTES, NATVRÆ FVLGENTIA DICTA, LEGALES
NORMÆ PASTORVM QVÆ SVNT ET CÆLICA IVRA
ORNANT BALDI ANIMVM, QVÆ PANDENT DOGMATA CLARO
ET QVIA NVNC LINQVIT MORTALIS PONDERA CARNIS
DVLCIA: IAM GVSTANS AVTORIS PASCVA SVMMI
CLAVDITVR HIC BALDVS FRANCISCI TEGMINE FVLTVS
DOCTORVM PRINCEPS PERVSINA CREDITVS ARCE.

OBIIT ANNO M. CCCC. D. XX. APRIL. IN AVRORA.
GOTHARDVS REGNA MEDIOL. TICINENCIS GYMNASII RECTOR INSTAVRAVIT ANNO M. D. XLVII.

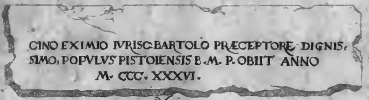
FILIVS ASTREÆ, IVRIVM PATER, ARTIS ALVMNVS
CÆSAREÆ VERVS RELLIGIONIS HONOS.
BALDVS PERVSII DVCENS COGNOMEN AB VRBE.
CLAVDITVR HIC, ANIMVS SYDERA SVMMA TENET.

Papiæ 49

Digitized by Google

ELOGIVM
IASONIS MAYNI.

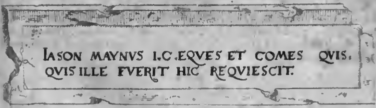
IAſon Maynus Patricius Mediolanenſis, eques auratæ militiæ, & Senator Ducalis. Vir corporis habitu eleganti, moribus facilis, in colloquiis familiaribus facetus & hilaris, in rebus magnis gravis, acutus, & perſpicaciſſimi judicii: prudens in conſiliis, cujus autoritas maxima fuit apud Fredericum, & Maximilianum Imperatores Romanorum: ad quos miſſus eſt legatus a Ludovico Sfortia duce Mediolanenſium. Illum non ſolum Imperatores ſumma benevolentia, & honore ſæpius exceperunt, ſed in eum liberaliſſimi fuerunt, ornaruntque illum multis luculentis muneribus & privilegiis, quibus ſub Imperio Dominii jus & autoritatem ampliſſimam obtineret. Cum Alexander VI. Borgia Pontificatum Maximum iniret, Anno Domini 1491, ab omnibus Chriſtianis principibus legati Romam miſſi ſunt, qui illi gratularentur: communique omnium ſententia Maynus, qui eo quoque a principe Mediolanenſi fuerat miſſus, judicatus eſt omnium eloquentiſſimus, ac præcipuo honore dignus. In eo enim conventu coram novo pontifice orationem habuit, in qua omnes ingenii vires & facundiam admirabilem ſenatui Apoſtolico oſtendit. Utque erat excellens Philoſophus, in Juriſprudentia nulli ſuo tempore ceſſit. Docuit ſumma auditorum frequentia Piſis, Paduæ, & Papiæ, ubi primum ſemper locum inter juris Profeſſores eſt conſecutus, per ſpatium fere quinquaginta annorum. Mortuus eſt Papiæ 84 ætatis, anno Chriſti vero 1519. Maximiliano I. Roman. Imp. & Alexandro VI P. M. Scripta ejus hæc leguntur: Super tit. de act. & inſtitutis lib. 1. Super codice lib. 9. Super ff. lib. 50. Scripſit & epiſtolas diverſas & orationes. Et Epithalamium Maximiliani Imp. & Mariæ Blanchæ. Et in totum Jus civile.

Pistoie.

Bononie.

papie ad S. Jacobum.

50

ELOGIVM BARTOLI DE SAXO-FERRATO.

BArtolus de Saxoferrato (urbs eſt Umbriæ, Sentinum olim dicebatur) natus eſt Anno 1303 parentibus honeſtæ conditionis. Petri Aſſiſii in Philoſophia auditor fuit, & in Juriſprudentia præceptores habuit Cinum, & Jacobum Botigarium. Vir fuit ingenio ſubtili & acuto, facundæ eloquentiæ & multi conſilii: aſſiduus in ſtudio legum, ſobrius in victu, memoria labili, cui defectui ut ſuccurreret: quæcunque meditabatur, ſcripto ſtatim mandavit. Ideo delitias omnes poſtponens, & liberiora corporis exercitia negligens, totum ſe ſtudiis dedebat, nullam ſibi a ſerioribus meditationibus relaxationem concedens. Severus in omni re, maxime in delictorum pœnis, quas juſto acerbius exigebat a reis, dum criminalium cauſarum Tuderti Judex eſſet conſtitutus. Hæc nimia ſeveritas illi crudelitatis notam inuſſit, illumque populo reddidit odioſum. Exiſtimabant enim omnes Tudertini doctrinam, & bonarum diſciplinarum ſcientiam morum eruditionem debere gignere, & truculentam iſtam crudelitatem mitigare, quæ in cultum & barbarum animum plerumque ſequitur, & humanitatis expertem. Summum jus ſumma ſæpe eſt injuria. Clementia principem generoſum & optimates in magiſtratu conſtitutos adprime decet.. Si enim Deum, cujus ſunt miniſtri, imitari debent: qui non exacte punit ſontes: ſed majori miſericordia erga genus humanum utitur, quam acerbitate, licet crimina ſontium mereantur durius caſtigari. Cum igitur Bartolus propter nimiam ſeveritatem ſuis eſſet ingratus, & odioſus: neque ferre poſſet publicum contemptum & invidiam, relicta urbe ſeceſſit in villam, quam habuit amæniſſimam, ubi ſcriptioni incumbens multos annos privatus exegit. Piſis interim & Peruſii magna auditorum frequentia, & laude docuit jus civile: ejus autoritas magna erat per totam Italiam propter ſoliditatem conſiliorum quibus res principum adjuvabat. Erat enim Caroli Quarti Rom. Imper. conſiliarius, a quo nobilitate donatus eſt. Mortuus eſt Peruſii Anno ætatis quinquageſimo ſexto, Chriſti vero 1355. Carolo IV Romano Imperatore, & Innocentio VI Pontifice Maximo.

Peruſiæ in Franciſcanorum templo 51.

ELOGIVM
POGGII FLORENTINI.

POggius Brandolinus, vel Bracciolinus, Florentinus originem debet Terræ novæ agri Aretini oppido. Fuit hic, ut de eo Iovius in elogiis inquit, Pontificiis ſcriniis ſub Eugenio & Nicolao, præfectus, æquatus ſcilicet honore ſummis viris, qui in eo munere fidelis eruditique ingenii operam præſtitiſſent: in his fuere Leonardus Aretinus, Mapheus & Iohannes Auriſpa. Cum pene omnem ætatem in Romana curia conſumpſiſſet, anno ætatis LXXII. Florentinam accitus eſt, ut Reipub. Patriæ a ſecretis foret. Vir omnino erat gravis conſilii, & facetus; ſed ut apud Iovium inibi legas, erat adeo intemperans objurgator, ut cum in theatro Pompeii, loco & die celebri, ubi bullatorum diplomatum cenſura habebatur, Georgio Trapeſuntio malediceret, ab eo acriter duplici colapho cæderetur. Poggii hujus laus eſt, quod, ut Raph. Volateranus teſtatur lib. XXI. Quintilianum & Aſconium invenerit in Concilio Conſtantienſi, quod celebratum anno CIↃCCCCXV, & ſequentibus duobus. Ac Quintilianum quidem in ſalſamentarii taberna reperit: ut eſt apud Iovium in elogiis, illud vero alibi me legiſſe non recordor. Silium quoque Italicum eidem deberi, uti a Seriverio noſtro obſervatum ex verſibus iſtis Vgolini Verini lib. II. de viris illuſtribus urbis Florentinæ.

Quin etiam ſollers Germanis eruit antris
In latium altiloqui divina volumina Sili.
Integer Orator nobis, Fabiuſque relatus &c,

Quod autem de integro oratore ait, exinde lucem capit, quod Ciceronis libros de finibus, & de legibus, a ſe in Germania deſcriptos, in Italiam primus attulit: ut eſt apud Jovium in elogiis. Plura ibidem de Poggio vide: uti & apud Bergomatem in Chr. ſuppl. ad annum CIↃCCCCXVI: ſed quod hic facietiarum ejus librum vocat pulcherrimum, qui non infacetiſſimus modo, ſed etiam impuriſſimus, & plane flammis dignus eſt: ſane rem facit ordini ſuo Eremitico, quem profitebatur, indignam.

Romæ In templo S. Gregorij.

ELOGIVM
HIERONYMI FERRARII.

Hieronymo Ferrario Corrigienſi, quem in ipſo ætatis flore ex oculis hominum non ex memoria mors eripuit, amici & familiares Acerbo in officio diligentes, hoc monumentum pro munere extremo cum lachrymis poſuerunt. Vixit Ann. XLI. obiit III Calend. Octob. Anno M. D. XXXXII.

ELOGIVM
BARTHOLOMÆI SALICETI

Bartholomæo Saliceto Bononienſi, quem ob ejus præſtantem in omni virtutis genere animum, mirari magis quam laudare licet, in quo fides & religio cum doctrina certabant. Vixit Ann. LXXVII. D.X.

VIRTVTI STVDEAS, BONA NEC DIFFERTO VIATOR:
SIC TVA POST CINERES GLORIA MAIOR ERIT.

Romæ.

HIERONYMO FERRARIO CORRIGIENSI QVEM
IN IPSO ÆTATIS FLORE EX OCVLIS HOMINVM
NON EX MEMORIA MORS ERIPVIT, AMICI
ET FAMILIARES ACERBO IN OFFICIO DILIGENTES
HOC MONVMENTVM PRO MVNERE EXTREMO
CVM LACHRYMIS POSVERVNT. VIXIT ANN. XLI
OBIIT III. CALEND. OCTOB. ANNO M.D.XXXXII.

Romæ ad S: Mariam de anima.

BARTHOLOMÆO SALICETO BONONIENSI, QVEM
OB EIVS PRÆSTANTEM IN OMNI VIRTV-
TIS GENERE ANIMVM, MIRARI MAGIS QVAM
LAVDARE LICET, IN QVO FIDES ET RELI-
GIO CVM DOCTRINA CERTABANT. VIXIT
ANN: LXXVII · D · X ·

VIRTVTI STVDEAS, BONA NEC DIFFERTO VIATOR:
SIC TVA POST CINERES GLORIA MAIOR ERIT

53

Digitized by Google

ELOGIVM FRANCISCI CVRTII.

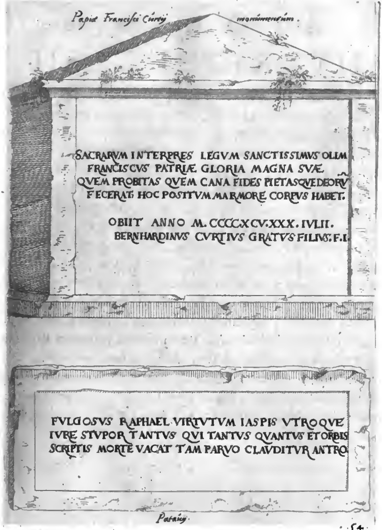
SAcrarum interpres legum ſanctiſſimus olim
Franciſcus Patriæ gloria magna ſuæ,
Quem probitas, quem cana fides pietaſque deorum
Fecerat, hoc poſitum marmore corpus habet.

OBIIT ANNO M. CCCC. XCV. XXX. IVLII.
BERNHARDINVS CVRTIVS
GRATVS FILIVS. F. I.

ELOGIVM RAPHAELIS FVLGOSI

ADvocatis de quota litis paciſci interdicitur. Raphael Fulgoſus maximi nominis I. C. cum juvenis eſſet, a conſultore partem litis evictæ ſalarii nomine acceperat. Cæterum ætate maturior cum in C. ſumtus, ff. de pactis incidiſſet, quo loco diſertim pacta iſta prohibentur, quæcunque acceperat cum fænore reſtituit. Cujus exemplum utinam multi imitarentur.

Digitized by Google

Papiæ Francisci Curtij monumentum.
SACRARVM INTERPRES LEGVM SANCTISSIMVS OLIM
FRANCISCVS PATRIÆ GLORIA MAGNA SVÆ
QVEM PROBITAS QVEM CANA FIDES PIETASQVE DEORV
FECERAT; HOC POSITVM MARMORE CORPVS HABET.
OBIIT ANNO M.CCCCXCV.XXX. IVLII.
BERNHARDINVS CVRTIVS GRATVS FILIVS. F.I.
FVLGOSVS RAPHAEL VIRTVTVM IASPIS VTROQVE
IVRE STVPOR TANTVS QVI TANTVS QVANTVS ET ORBIS
SCRIPTIS MORTE VACAT TAM PARVO CLAVDITVR ANTRO
Pataui.
54.

ELOGIVM
HVLRICHI ZASII.

HVlrichus vel Vdalrichus Zaſius patriam habuit Conſtantiam urbem celebrem Sueviæ, ad lacum Potamicum ſitam, quem Rhenus medium præterlabitur: olim Gannodurum, teſte Ptolomæo lib. 2. cap 9. Parentes Zaſii honeſti fuerunt cives, & fortunæ mediocris. Is natus eſt Anno Domini 1461. Ab ineunte ætate Philoſophiæ, & ſtudiis bonarum diſciplinarum operam dedit. Poſtea Juriſprudentiæ ſumma diligentia incumbens, in ea perfectiſſimam cognitionem acquiſivit. Friburgum tandem ab Academicis Conſtantia vocatus, ſtipendioque non vulgari propoſito, Curiæ præfectus eſt, & in Doctorum juris collegium communibus totius Academiæ ſuffragiis adoptatus, cujus poſtea decus & ornamentum eximium extitit leges docendo, & ſcribendo, præſertim de inſtaurando jure municipali. Ejus opera ſunt hæc: Intellectus ſingulares. Commentaria in legem 2 de Origine Juris. Tractatus ſubſtitutionum. De infantibus Judæorum Baptizandis. Apologia contra Eccium. Item contra Stellam Aurelienſem. Epitome in uſus Feudales. Summa in digeſtum vetus. Lecturæ in aliquot titulos primæ partis digeſti veteris. In titulum, Si certum petatur. In 2. parte Super titulum de Actionibus in inſtitutis. Conſiliorum libri duo: & alia quædam quæ imperfecta reliquit.

Digitized by Google

HVLRICHO ZASIO
IVRECONS. SVORVM TEMPORVM
TOTO ORBE CELEBERR. HVIVS
ACADEMIAE ORNAMENTO SINGV:
LARI & REIPVB. FRIBVRGEN.
IN RESTAVRANDO IVRE
MVNICIPALI IAM OLIM
STRENVAM OPERAM NAVANTI
ALIISQ MVLTIS NOMINI:
BVS DE SE BENEMERITO
MAGISTRATVS OFFICII
MEMOR FIERI IVSSIT
CONCESSIT NATVRAE ANNO
SALVTIS M. D. XXXV.
VIII. CALEND. DECEMBRIS.
Friburgi.
55.

ELOGIVM JOANNIS ANDREAE.

MAximus & diſertiſſimus J. C. fuit. Ejus epitaphium, litteris rudioribus inſcriptum, ita legi debet:

Hic jacet Andreas notiſſimus orbe Iohannes,
Primo qui Sexti Clementis atque novellas
Ieronymi laudes, Speculique jura peregit
Rabbi doctorum, lux, cenſor normaque morum,
Occubuit duro proh fato peſtis in anno.

ANNO M. CCC. XLVIII, DIE VII. IVLII.

Digitized by Google

Ioannis Andreæ monumentum.

Apud S. Dominicum. Bononiæ 56

ELOGIVM BARTHOLOMAEI DE SALICETO.

HIc etiam inter præcipuos Juris civilis interpretes atque antiſtites fuit. Ejus epitaphium ſic eſt legendum:

Hoc tumulo legalis apex, dulciſſimus ore,
Et patriæ lux alma ſuæ pietatis amator,
Juſtitiæque ſacræ clipeus, baculuſque cadentum:
Qui juvenis, multoque etiam venerabilis ævo
Edocuit. Superavit eum nec pœna laboris
Scribendo, & pariter juris enucleando tenebras,
De Saliceto requieſcit Bartholomæus.

Digitized by Google

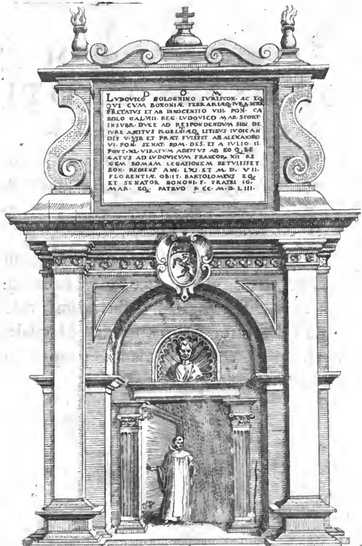
In pariete dextro chori uetera
Bartholomei de Saliceto.

57

P 2

ELOGIVM LVDOVICI BOLOGNINI.

LVdovico Bolognino Juriſcon. ac Equiti, qui cum Bononiæ Ferrariæque jura interpretatus, & ab Innocentio VIII. Pont. Carolo Gal. VIII. Reg. Ludovico Mar. Sfort. Inſubr. Duce ad reſpondendum ſibi de jure aſcitus, Florentiæque litibus judicandis V. Vir & Præt. fuiſſet ab Alexandro VI. Pont. Senat. Rom. Deſ. & a Julio II. Pont. XL. Viratum adeptus, ab eoque legatus ad Ludovicum Francor. XII Regem Romam legationem retuliſſet Bon. rediens Ann. LXI. & M. D. VII. Florentiæ obiit. Bartolomeus Eques & Senator Bononi. F. Fratri Jo. Mar. Equiti patruo F. C. C. M. D. LIII.

Bononiæ Super porta Sacriſtiæ, S Dominici 58

ELOGIVM JOHANNIS CROTI MONFERRATI.

JOhanni Croto plurimum quoque Jus Civili & Pontificium debet. Vtrique & Piſis & Bononiæ ſtrenue pro virili vacavit. Vnde tale ejus Epitaphium:

Joh. Croto Monferrato Pont. Cæſareique juris Monarchæ. Qui dum Bononiæ floruit in utraque paleſtra inde Piſas vocatus deſerti jam pridem Gymnaſii inſtaurator fato conceſſit. Magdalena Landa viri B. M. Oſſa referens ære proprio hoc monumentum faciendum curavit.

Digitized by Google

Apud S. Dominicum ſuper. porta.
Bononiæ

ELOGIVM AVGVSTINI BEROII I.

AVGVSTINO BEROIO IVRISCON. ET EQ. C. VIX. ANN. LXXIX. M. XI. OB. M. D. LIIII. ID. SEP.

In introitu eiuſdem templi. 60

ELOGIVM JOHANNIS ANTONII FLAMINII.

JOhannes Antonius Flaminius Forocorneliensis parens ſummi viri, M. Antonii Flaminii, anno CIƆ IƆXVI ſignificavit vitam Alberti Magni: eamque dicatum ivit Leandro Alberto Bononienſi. Item tum prodidit vitam B. Vincentii Valentini Ord. Prædic. quam miſit Franciſco Bentivoglio, Bononienſis eccleſiæ Canonico. Vt nihil dicam de duobus Sylvarum libris, & tribus Epigrammatum libellis, Bononiæ excuſis anno CIƆ IƆXV: item Tragædia, quæ Priamus dicitur, ac tribus libris de harmonica inſtructione, & epiſtolarum acervo. Omnium horum ibidem meminit Leander, ac luculentas Flaminii laudes adjungit. Vti & in ſua Italiæ deſcriptione facit non uno in loco. Quo in opere, Lombardiam Tranſpadanam deſcribens, ait, eum & poſteris prodidiſſe vitam B. Ioannis Boni, ex ordine Eremitarum, in quo ei præiverat Franciſcus Sylvius, Ferrarienſis Monachus, ac poſtea magiſter ſodalitatis Prædicatorum; Idem Leander quo loco nobis Romanulæ ſitum ob oculos ponit, Bononiæ eum ait diu ludum habuiſſe, atque inibi deceſſiſſe anno CIƆ IƆXXXVI, ac ſepultum eſſe in porticum B. Dominici.

In pariete periſtilij apud portam

ELOGIVM AVGVSTINI ZANETTI.

AVGVSTINVS ZANETTVS BON. PONT. CÆSAREIQ. IVR. DOCTOR, EP. SEBASTEN. ET BON. SVFR. ET VIC. POST GRAVES AC DIVTVRNOS LABORES, DE SEMPITERNA QVIETE COGITANS, MELCHIORI PATRVO, CAVSID. INSIGNI, SIBIQ. AC POST S. O. M. P. ANNO A NATALI DEI ET HOMINIS, M. D. XLI.

Digitized by Google

Bononiæ Auguſtini Zanetti. 62.

Digitized by Google

ELOGIVM HIERONYMI PRVNDELLI.

HIERONYMO PRVNDELLO REGIENSI IVRISCONSVLTO CLARISSIMO AB IMPIO SICCARIO INIVSTISSIME TRANSFIXO FRATRES MOESTISSIMI POSVERE OCTAVO IDVS NOVEMBRIS.

Digitized by Google

Ibidem apud pontem.

In pariete ſiniſtro chori ueteris. 64.

ELOGIVM
HENRICI
Henrici II. Rom. Imperatoris filii.

Viator quiſquis, ſiſte Gradum, & quod ſcriptum eſt lege, ubi perlegeris penſita, hoc is, cujus cauſa ſcriptum eſt, fieri rogat.

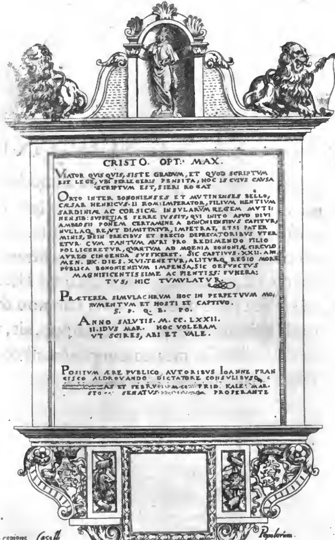
Orto inter Bononienſes & Mutinenſes Bello Cæſar Henricus. II. Rom. Imperator, filium Hentium Sardiniæ ac Corſicæ inſularum regem Mutinenſibus ſuppetias ferre juſſit, qui inito apud divi Ambroſii pontem certamine à Bononienſibus capitur, nullaque re, ut dimittatur, impetrat, etſi pater minis, dein precibus & precio deprecatoribus uteretur. Cum tantum auri pro redimendo filio polliceretur, quantum ad mœnia Bononiæ circulo aureo cingenda ſufficeret. Sic captivus XXII. Ann. Men. IX. Dies XVI. tenetur, aliturque regio more publica Bononienſium impenſa: ſic defunctus magnificentiſſime ac Pientiſſi. funeratus, hic tumulatur.

Præterea ſimulachrum hoc in perpetuum monumentum & hoſti & captivo.

S. P. Q. B Po.

Anno Salutis M. CC. LXXII. II. Idus Mar. Hoc volebam ut ſcires, abi & vale.

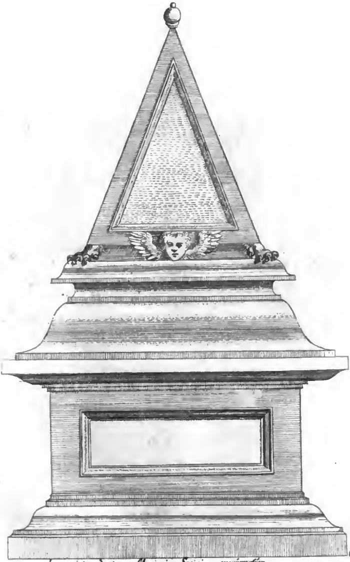
Poſitum Ære publico, autoribus Ioanne Franciſco Aldrovando Dictatore Conſulibuſque — as & Febru — M. CC. — Prid. Kale. Mar. — ſto — Senatus — properante.

E regione sacelli Populorum. 65.

ELOGIVM MARIANI SOCINI.

MArianus Socinus Juris ſcientia admodum inclaruit. Quemadmodum quæ ab ipſs edita ſatis poſſunt teſtari. Ille aliquando rogatus, cur minus poſt conjugium quam ante ille libris litteriſque incumberet; reſpondit: Quia uxorem duxi. Dicentique, etiam Socrates uxoratus fuit, cur non & ille Philoſophiæ ſtudia aſpernatus? Xantippe, ait, moroſa erat & deformis: mea autem proba eſt & forma decenti.

66

In pariete dextro. Mariani Socini monumentum.

Digitized by Google

ELOGIVM
TADAEI PEPOLI.

TADÆVS PEPOLVS A BENEDICTO XII PONT. MAX. PRO S. R. E. CONSERATOR JVSTITIÆ POPVLI BONONIENSIS. OBIIT. M. CCC. XLVII.

TADÆVS PEPOLVS A POPVLO BONONIENSI ELIGITVR M. D. XXXVII.

Digitized by Google

Scriptum eſt ab alia parte huius ſepulchri

TADEVS PEPOLVS A BENEDICTO XII. PONT. MAX. PRO S. R. E. CONSERVATOR IVSTITIAE POPVLI BONONIENSIS. OBIIT. MCCC. XLVII.

Ibidem in ſacello Pepulorum

67.

ELOGIVM PETRI ANCHARANI.

PEtrus Ancharanus Bononienſis ex illuſtri Farneſiorum familia, vir præter ſingularem doctrinam, tam in Philoſophia quam in ſtudio Juris, longo uſu rerum politicarum prudentior redditus, eloquentiſſimus, & multa autoritate apud ſuos pollens, propter ſalutifera conſilia, quibus tam ſcriptis, quam voce patriam juvans, Principibus Civitatibusque & Academiis totius Italiæ plurimum commendabatur. Præceptore uſus erat Baldo, ex cujus intima familiaritate multa ſecretiora Juriſpudentiæ hauſerat documenta. Florebat in Italia anno Chriſti Servatoris 1410, Sigiſmundo Romanorum Imperatore. Sepultus eſt Bononiæ in templo S. Benedicti. Parte ſuperiore monumenti literis Romanis ſcriptum eſt: D. O. M. Petro Ancharano Juris Pontif. & Cæſ. Clariſſimo interpreti, ejus amantiſſimi ſacrum hoc inſtauratum poſuere anno ſalutis M. CCCC. LXXXXIII. Et in parte inferiore literis Gothicis hæc leguntur:

Canonis hic ſpeculum, civilis & anchora Iuris
Hic jacet, æternas mens tenet alma domos.
Nomen erat Petrus, genuit Farneſia proles
Nunc Ancharanum dat ſibi juris opes.
Quis ſuperavit eum virtute micante? quis iſto
Conſiliis hominum Clarior ante fuit?
Pro meritis nunc aſtra dedit ſibi Iuppiter almus
Et voluit gelido membra jacere ſolo.

Digitized by Google

D. O. M.
PETRO ANCHARANO IVRIS PON. ET CÆS. CLARISSIMO INTERPRETI EIVS AMANTISSIMI SACRVM HOC INSTAVRATVM POSVERE ANN. SAL. M. CCCC. LXXXXIII.

Artis hic speculum civilis et anchora iuris
heu iacet eternas mens tenet alma domos
nomen erat Petrus genuit Farnesia proles
nunc Ancharanum dat sibi laudis opes
quis superavit eum virtute merente quis isto
consiliis hominum clarior ante fuit
pro meritis nunc astra dedit sibi Iupiter almus
et voluit gelido membra iacere solo

Sub gradibus chori ſuperioris. 68.

S

ELOGIVM AEGIDII DE FOSCARARIS.

AEgidius de Foſcararis, ſive ut alii malunt, de Foſcariis, Bononienſis patria, parentibus patriciis, & locupletibus oriundus, qui filium bonis literis inſtituendum a prima ſtatim pueritia procurarunt. Is, ut ingenio erat acuto, & diligentia ſingulari, laboribuſque in ſtudio indefatigabilis, brevi temporis ſpacio tantum profecit in re litteraria, ut coævos condiſcipulos, rerum cognitione & ſcientia bonarum diſciplinarum longe ſuperare a præceptoribus indicaretur. Adultior factus animum addixit ad ſtudium juris, in quo ſine difficultate excellens redditus eſt, tam in jure Canonico, quam in legibus Imperialibus, & conſiliis, in quibus perfectiſſimus habebatur, & apud omnes Italos celebris. Scripſit de ordine judiciorum libros quinque, de officio Tabellionatus lib. 1. Et quæſtiones varias juris, quæ omnes commendantur maxime ab iis, qui Iuriſprudentiam tractant. Mortuus eſt Bononiæ, ſepultuſque in templo S. Dominici, ſepulchro marmoreo & eminenti.

Digitized by Google

In cæmiterio. Egidij de Fuscaris. .69.

ELOGIVM ROLLANDINI.

INter Juris profeſſores & propagatores primos merito etiam locum & elogium ſuum Petrus Rollandinus habere debet, quod dixiſſe contenti ſumus, quia plura nobis de eo non conſtant.

Rollandini Sepulchrum.

In cemiterio S. Dominici.

·70·

Digitized by Google

ELOGIVM IOHANNIS DE IMOLA.

FUit & hic juris doctor & interpres peritiſſimus. Monumentum hoc quod exſtat Bononiæ, loquatur.

D. M. S.

IOHANNES DE IMOLA
PONT. CÆS. Q. IVRIS
CONSVLTISS.

OSSA
IN SVPPOSITO GARISENDORVM
SEPVLCHRO REQVIESCVNT.

Digitized by Google

MARTINI SVLIMANI
CVIVS PRÆCLARA IN
IVRE OPERA EXTANT
HVMATA HIC OSSA
QVIESCVNT. LAPIDEA
HAEC MEMORIA ILLI
POSITA EST. ANNO
SAL. M. D. XXVI.

D. M. S.

IOANNIS DE IMOLA
PONT. CÆS. Q. IVRIS
CONSVLTISS.
OSSA
IN SVPPOSITO GARISEN
DORVM SEPVLCHRO
REQVIESCVNT
MINVS GARISENDVS
IL ET IPSE INTERPRES
AMITAE SVAE
CONIVGI
FECIT.

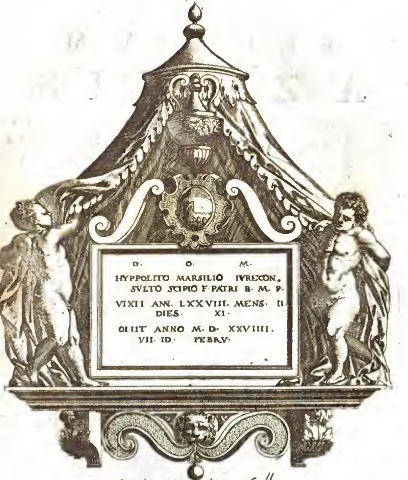
Bononiæ in pariete periſtilij S. Dominici

E L O G I V M
HYPPOLITI MARSILII.

D. O. M.

HYPPOLITO MARSILIO JVRECONSVLTO SCIPIO F. PATRI. B. M. P. VIXIT ANN. LXXVIII MENS. II. DIES. XI. OBIIT ANNO M. D. XXIX. VII. ID. FEBRV.

Digitized by Google

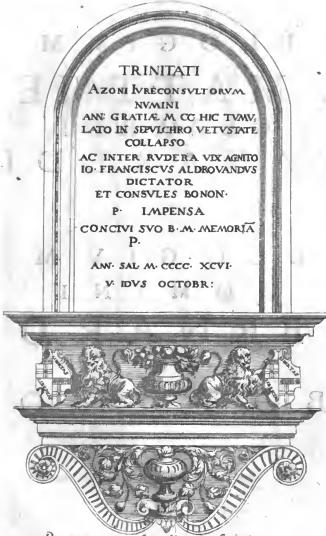
Ad dextrum parietem Victoriani ſacelli quo ad Superiorem chorum conſcenditur.

72

ELOGIVM AZONIS.

AZONI IVRECONSVLTORVM NVMINI ANNO GRATIÆ M CC. HIC TVMVLATO IN SEPVLCHRO VETVSTATE
COLLAPSO
AC INTER RVDERA VIX AGNITO
IO. FRANCISCVS ALDROVANDVS
DICTATOR
ET CONSVLES BONON.
P. IMPENSA
CONCIVI SVO B. M. MEMORIAM
P.
ANNO SAL. M. CCCC. XCVI.
V. IDVS OCTOBR.

Digitized by Google

Bononiæ in prima facie Turris S. Seruitij. 73

ELOGIVM S. MATTHEI GERARDI TANAREDI.

ELOGIVM DOMINI BERNARDI DE BOTONO.

Digitized by Google

S. MA·GRI TANCREDI EXIMII DOCTORIS DECRETOR ARCHIDIACONI BON · ORATE EO

S·DNI BERNARDI DE BOTONO DE PARMA CANONICI BON· DECRETORŪ DOCTORIS 7 APPARATUS DECRETALIUM COMPILATORIS·

In Templo S. petri.

·74·

ELOGIVM IOHANNIS PLATEI.

PONTIFICII CIVILISQVE JVRIS CVLTOR ET SCRIPTOR. MONVMENTVM N. VETVSTATE CORRVPTVM, DESTRVCTVMQVE, RENOVATVR DECRETO CARDINALIS JVLIANI RVINI, BONON: EPIS. AC PRINCIPIS VIRTVTVM BONORVMQVE VIRORVM FAVTORIS.

CVI BONONIA PATRIA, PERMAX: DEBEL. CONCIVES MEI, ROGATOS VOS VOLO, VT PACEM HABEATIS. DEVM TIMETE, DATEQVE ILLI HONOREM, JVSTITIAM COLITE. IS ADVERSA, PROSPERA, ET BN: ERIT.

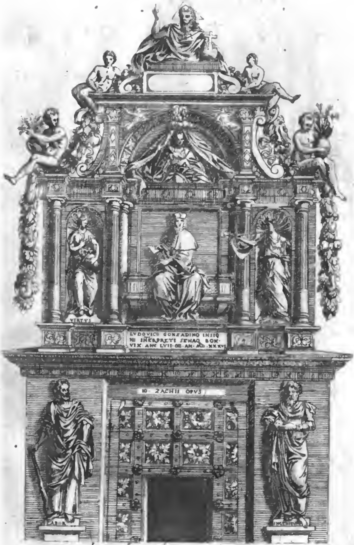
PRO CVRANTE FRANCO GVIDIZONO CAR. FAMILIARI. ANNO SALVTIS.
M. D. II. XIII. KAL. FEBR.

Digitized by Google

D. O. M. Q.
VIATOR, SI CVPIS SCIRE
QVI SIM, IOANNES PLATEVS
PONTIFICII CIVILISQ. IVRIS
CVLTOR ET SCRIPTOR: MONVMENTVM
N. VETVSTATE CORRVPTVM,
DESTRVCTVMQ. RENOVATVR DECRE
TO CARLIS IVLIANI RVINI, BONON
EPIS. AC PRINCIPIS VIRTVTVM,
BONORVMQ. VIRORVM FAVTORIS.
CVI BONONIA PATRIA, PERMAX.
DEBEL. CONCIVES MEI, ROGATOS
VOS VOLO, VT PACEM HABEATIS.
DEVM TIMETE, DATEQ. ILLI HONO
REM, IVSTITIAM COLITE. IS ADVER
SA, PROSPERA, ET BN ERIT.
CO
PROCVRANTE FRAN. GVIDIZONO
CAR. FAMILIARI. ANNO SALVTIS.
M. D. II. XIII. KAL. FEBR.
Apud portem S. Petri.
75

ELOGIVM LVDOVICO GONSADINO.

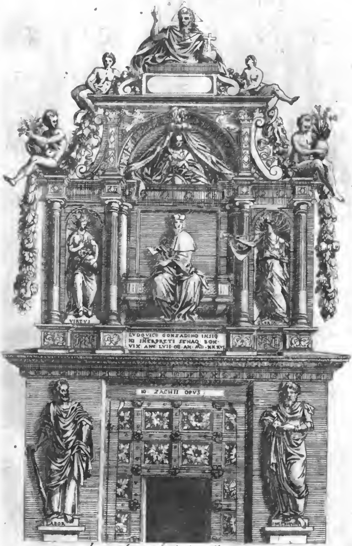
Digitized by Google

In monaſterio ſeruorum ſuper porta. 76.

ELOGIVM
LVDOVICO
GONSADINO.

Digitized by Google

In monaſterio ſeruorum ſuper porta. ·76·

ELOGIVM ANTONII DE BVTIO.

ANtonius de Butio ſummus Juriſconſultus ætate ſua magnam gloriam per univerſam Italiam adeptus fuit.

Epitaphium ejus hoc invenio;

Qui legum ante alios interpres vixit acutus,
Scævola pro Iuris cognitione novus,
Et Canonum Princeps nulli pietate ſecundus,
Trajano & compar integritate fuit.
Conſilio æquavit magnum & gravitate Catonem,
Antonius Butio quanta ſepulchra colet?

Apud S. Michaelem in Boscho in ingressu peristilij: Antonij de Butrio.

ELOGIVM
AZONIS.

AZONI IVRECONSVLTORVM NVMINI ANNO GRATIÆ M CC. HIC TVMVLATO IN SEPVLCHRO VETVSTATE
COLLAPSO
AC INTER RVDERA VIX AGNITO
IO. FRANCISCVS ALDROVANDVS
DICTATOR
ET CONSVLES BONON.
P. IMPENSA
CONCIVI SVO B. M. MEMORIAM
P.
ANNO SAL. M. CCCC. XCVI.
V. IDVS OCTOBR.

Digitized by Google

Bononiæ in prima facie Turris S. Servatij. 73

ELOGIVM
S. MATTHEI
GERARDI
TANAREDI.

ELOGIVM
DOMINI
BERNARDI
DE
BOTONO.

Digitized by Google

S. MA·GRI TANCREDI EXIMII DOCTORIS DECRETOR ARCHIDIACON BON · ORATE EO

S. DNI BERNARDI DE BOTONO DE PARMA CANONICI BON. DECRE
TORU DOCTORIS 7 APPARATUS DECRETALIUM COMPILATORIS ·

In Templo S. petri.

·74·

ELOGIVM IOHANNIS PLATEI.

PONTIFICII CIVILISQVE JVRIS CVLTOR ET SCRIPTOR. MONVMENTVM N. VETVSTATE CORRVPTVM, DESTRVCTVMQVE, RENOVATVR DECRETO CARDINALIS JVLIANI RVINI, BONON: EPIS. AC PRINCIPIS VIRTVTVM BONORVMQVE VIRORVM FAVTORIS.

CVI BONONIA PATRIA, PERMAX: DEBEL. CONCIVES MEI, ROGATOS VOS VOLO, VT PACEM HABEATIS. DEVM TIMETE, DATEQVE ILLI HONOREM, JVSTITIAM COLITE. IS ADVERSA, PROSPERA, ET BN: ERIT.

PRO CVRANTE FRANCO GVIDIZONO CAR. FAMILIARI. ANNO SALVTIS.
M. D. II. XIII. KAL. FEBR.

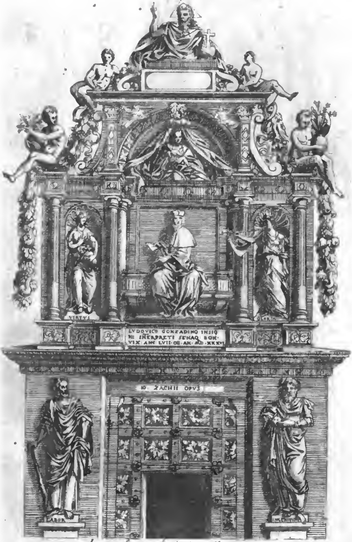

Apud portam S. Petri.

75

ELOGIVM LVDOVICO GONSADINO.

Digitized by Google

In monaſterio ſeruorum ſuper porta. 76.

ELOGIVM ANTONII DE BVTIO.

ANtonius de Butio ſummus Juriſconſultus ætate ſua magnam gloriam per univerſam Italiam adeptus fuit.

Epitaphium ejus hoc invenio;

Qui legum ante alios interpres vixit acutus,
Scævola pro Iuris cognitione novus,
Et Canonum Princeps nulli pietate ſecundus,
Trajano & compar integritate fuit.
Conſilio æquavit magnum & gravitate Catonem,
Antonius Butio quanta ſepulchra colet?

Apud S. Michaelem in Boscho in ingressu peristilij: Antonij de Butio.

77.i

ELOGIVM GRATIANI CLVSINI.

CAESAREI IVR. ET PONT. ENVCLEATORIS PROPE DIVINI, QVI MONACHVS IN MARTYRVM FELICIS ET NABORIS ÆDE ABSOLVTISS.
IBIDEM OPVS DECRETORVM
ANNO GRATIÆ M. C. LI.
COMPILAVIT MONVMENTVM QVOD
ILLIC CARIE RVDERIBVSQVE
OBSORDVERAT HIC
MAGNIFICENTIVS RENOVATVM
IOANNES FRANCISCVS
ALDROVANDVS BONONIAE
IIII. DICTATOR
ÆRE PVBLICO
INSTAVRAVIT.

Anno Salvtis M. CCCC. LXXXXIX. Idibvs Jvnii Joanne Bentivolo II. PP. Feliciter Gvbernante.

Digitized by Google

Apud S. *Petronium* 78.

ELOGIVM ACCVRSII.

ACcurſius Florentinus, auditor Johannis & Azonis, vir magni ingenii & ſingularis induſtriæ. Primus enim in univerſum corpus legum, ipſaſque ſingulas leges, Gloſſas conſcripſit. Profeſſus eſt Bononiæ, ubi & ſepultus eſt, hoc Epitaphio ornatus.

SEPVLCHRVM ACCVRSII
GLOSSATORIS LEGVM
ET FRANCISCI EIVS FILII.

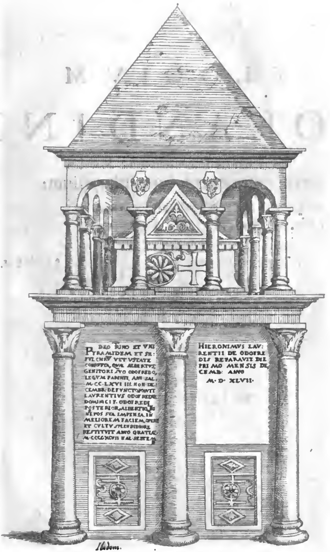
Super cemiterio S. Franciſci.

79

ELOGIVM OTTHOFREDI.

OTthofredus patria Beneventanus Jacobi Balduini diſcipulus fuit. Profeſſus eſt Bononiæ magna cum gratia id quod & Lecturæ ipſius ſatis oſtendunt, quæ vivida quadam energia, & lepida docendi ratione ſunt refertæ. Mortuus eſt Bononiæ anno 1265.

Google

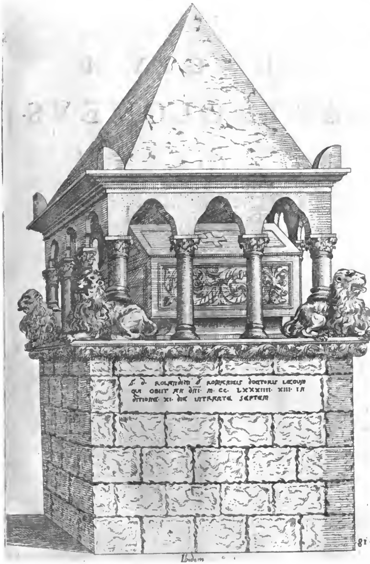
Ilidom. ·80·

Digitized by Google

ELOGIVM
ROLANDINI.

Nihil ejus invenio præter hoc Epitaphium;

S. D. ROLANDINI DE ROMANIS,
LEGVM DOCTORIS, QVI OBIIT
ANNO DOM. MCC. LXXXIV. XIII.
INDICTIONE XI. DIE INTRANTE SEPTEM.

81.

Ibidem

Digitized by Google

ELOGIVM

BARTHOLOMEVS

DE

PRETIS.

82

Apud S. Franciſcum.

ELOGIVM
BERNARDINI
ZANBECCHARIS.

Digitized by Google

83

In templo S. Francisci.

ELOGIVM
CAROLI RVINI.
&
ANTONII FILII.

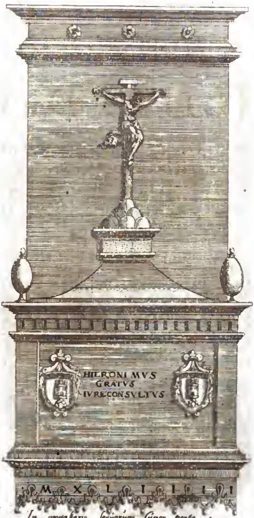
Digitized by Google

Apud S. Ioannem in monte; Super porta totum ſepulchrum factum e holoſerico nigro. 84.

ELOGIVM HIERONYMI GRATI IVRISCONSVLTI.

Digitized by Google

In monaſterio ſeruorum ſuper porta. 85

ELOGIVM
PHILIPPI DECII.

PHilippus Decius Mediolanenſis ſuo tempore inter Juris civilis Principes Profeſſores, & celeberrima fama fuit. Quod vel hoc ejus Epitaphium teſtari poteſt:

PHILIPPVS DECIVS SIVE DE DEXIO MEDIOLANENSIS JVRECONSVLTVS CELEBRI FAMA NOTISSIMVS: CVM PRIMVM LOCVM STVDII IN JVRE CANONICO VEL CIVILI TENVISSET PISIS SIENÆ FLORENTIÆ PADVÆ PAPIÆ ET DEMVM VLTRA MONTES IN GALLIA, REVOCATVS IN ITALIAM AB EXCELSA FLORENTINORVM REPVBLICA POSTQVAM STIPENDIVM MILLE QVINGENTORVM AVREORVM IN AVRO PRO LECTVRA CONSECVTVS FVISSET DE MORTE COGITANS HOC SEPVLCHRVM SIBI FABRICARI CVRAVIT NE POSTERIS CREDERET.

Digitized by Google

Piſis in pariete periſtilij Campi ſancti 86

ELOGIVM ANTONII DE ALEXANDRO & MAGDALENÆ RECIÆ.

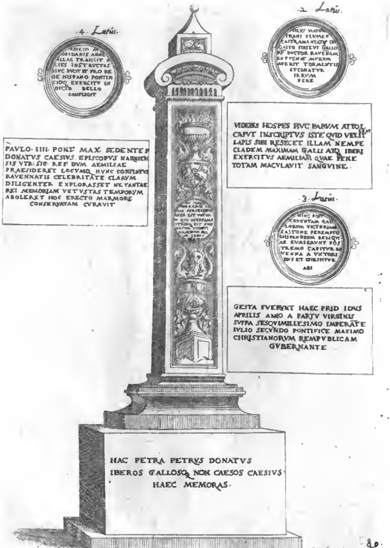
Digitized by Google

ANTONII DE ALEXANDRO ET MAGDALENAE
QVOS DEVS HOMO NON SEPARET.
Neapoli in Alexandri de
87

ANTONIVS BERTRANDVS
BARCHIONIS IVRIS VTRIVSQ. DOCTOR PERITVS DE REGE
SVO BENE MERITVS HOC MONVMENTVM
FECIT SIBI SVISQ. M.CCCC LXVII. M. MAII. D. XXIIII.

Neapoli

Digitized by Google

A Ravenna duobus milliarib: quadrangularis erecta columna in cuius laterib singulis breves inscriptiones sequuntur. Una in columnae medio altera in eiusdem basi

Digitized by Google

MONVMENTA
ALIQVOT
SEPULCHRALIA
VETERUM ROMANORUM
ÆRI INCISA.

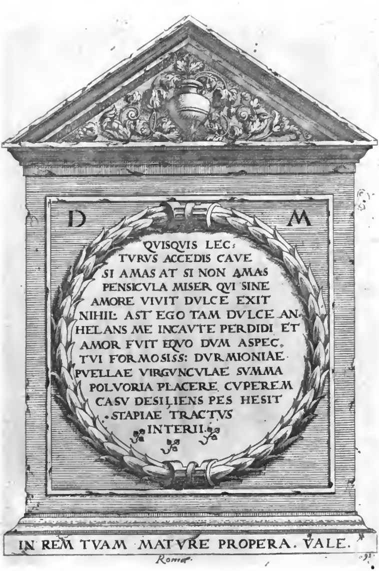
Digitized by Google

Digitized by Google

ASPICE VIATOR Q. SER.TVLLII & DVLCICVLAE SPON
MEO RANCILIAE VIRG. SIMVL AC POST INDE QVID
FACIAT LICENTIOSA SORS LEGITO. IN IPSA FLORIDA
AETATE CVM ACRIOR VIS AMORIS INGRVER. MV.
TVO CAPT. TAND. SOCERO. E. & M. SOCR. ANNVEN
TIB. SOLENNI HYMEN. NVPT. COPVLAMVR. SED O
FATVM INFELIX NOCTE PRI. CVM IMPORT. VO
LVPTATIS EX LI. FAC. EXTINGVERE ET D.M.V. VOTA
COGEREMVR. REDD. HEV IPSO IN ACTV DOM: MARI
TALIS CORRVENS AMB. IAM EXTRE. CVM DVLCITVDI
NE LETISS. COMPLICATOS OPPRESSIT FVNESTAS
SOROR NEC NOVI QVID FECISS· PVTA. NON ERAT
IN FATIS TVM NOSTRA LONGIOR HORA CARI PAR
ENTES LVCTV NEC LACHRIMIS MISERA AC LARVA
TA NOSTRA DEFLEATIS FVNERA NE REDDA
TIS INFELICIORA AT VOS NOSTROS DIVTVRNIO
RES VIVITE ANNOS. OPTIME LECTOR AC VIVE
TVOS.
D M

Romae

Digitized by Google

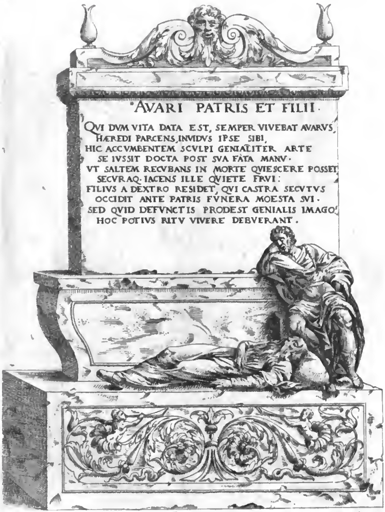

Digitized by Google

Roma

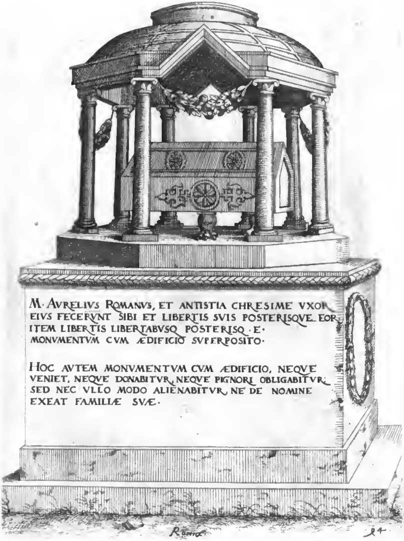
Digitized by Google

AVARI PATRIS ET FILII.
QVI DVM VITA DATA EST, SEMPER VIVEBAT AVARVS,
HÆREDI PARCENS, INVIDVS IPSE SIBI,
HIC ACCVMBENTEM SCVLPI GENIALITER ARTE
SE IVSSIT DOCTA POST SVA FATA MANV.
VT SALTEM RECVBANS IN MORTE QVIESCERE POSSET
SECVRAQ. IACENS ILLE QVIETE FRVI:
FILIVS A DEXTRO RESIDET, QVI CASTRA SECVTVS
OCCIDIT ANTE PATRIS FVNERA MOESTA SVI.
SED QVID DEFVNCTIS PRODEST GENIALIS IMAGO?
HOC POTIVS RITV VIVERE DEBVERANT.

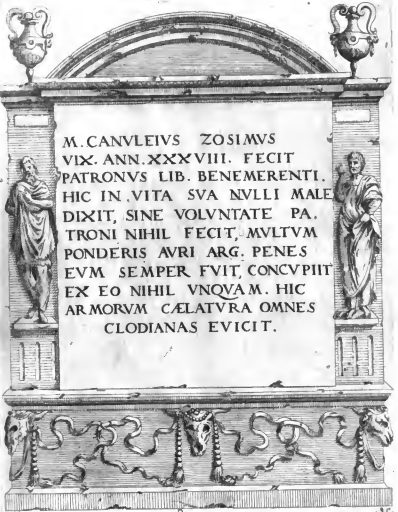
Romæ.

Digitized by Google

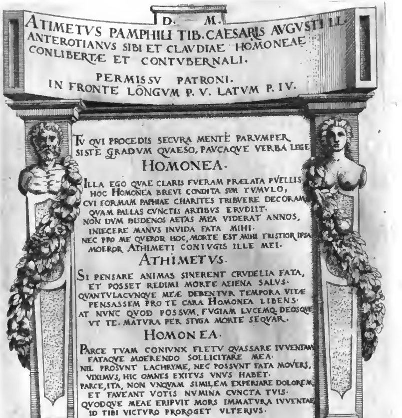
Digitized by Google

Romæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

GRACILIS MARITVS PROBINÆ
CONIVGI

PERPETVAS SINE FINE DOMOS MORS INCOLIT ATRA
AETERNOSQVE LEVIS POSSIDET VMBRA LARES
VITA SVBIT COELVM CORPVS TELLVRE TENETVR
OMNIA SIC REPETVNT IVRA LOCOSQ SVOS
SIC RERVM NATVRA IVBET SIC TEMPORIS ORDO
QVAE MODO SVNT PEREVNT QVÆQVE FVTVRA CADENT
SVSCIPE NVNC CONIVNX, SI QVIS POST FVNERA SENSVS
DEBITA SACRATIS MANIBVS ELICIA
MVLTORVM INVIDIA TANDEM CARVISSE MEMENTO
NIL QVIDQVAM RAVEAS TEMPLA QVIETIS HABES
HIC PROBINA IACET GRACILI CITO RAPTA MARITO
DIEBVS POST PAVCIS EST COMITATA SVOS
INVIDA SORS RERVM FATIS QVID MERGIS ACERBAM
NEC TE CONIVGII FLECTERE NOVIT AMOR
HEV MISERANDA MIHI AVSPICIIS CONIVNCTA SINISTRIS
QVO FATO TRAHERIS HOC VENIENTE PERIS
QVID PROBINA TIBI FOECVNDA VISCERA PROSVNT
CONCIPIS AFFECTVM, LVCTVS ET IPSE PARIT
NIL TE DVRA MOVENT COMMVNIS FVNERA LETHI
CVM TVVS IN NOSTRO PECTORE VIVAT AMOR

HAEC FVIT IN LVCE ISTA ANNOS. XVII. M. X. DIES XX
IN QVIBVS CVM MARITO VIXIT DIES CENTVM
AEGROTAVIT DIES. XXXX. VERE QVIEVIT IN PACE

Rom.

HIC EST ILLA SITA PIA, FRVG. CASTA,
PVDIC. SEMPRONIA MOSCHIS, CVI PRO
MERITIS AB CONIVGE GRATIA RELATA ST.

Romæ.

COCCEIÆ ENICE DOMITIÆ F. CHRYSÆ.
VIXANN. XXIV. M.IIII. D.XXIV.

HERMES COCCEIÆ BASSÆ ACT. CON.
IVGI BENEM.

AETERNAM TIBI SEDEM HERMES, ARAMQ. DICAVI
NICE: OPTASSEMQ. VTINAM TVA FATA SVPERSTES.
VT MIHI TV FACERES. SED INIQVA SORTE, MALIGNA
RAPTA IACES, ANNIS IAM VIDVATA TVIS.
IAM TIBI CYBELES SINT ET ROSA GRATA DIONES,
ET FLORES GRATI NYMPHIS, ET LILIA SERTA.
SINTQ. PRECOR MERITIS, QVI NOSTRA PARENT TIBI
DONA
ANNVA, ET HIC MANES PLACIDA TIBI NOCTE QVIES.
CANT.
ET SVPER IN NIDO MARATHONIS CANTET AEDON.

R'oma

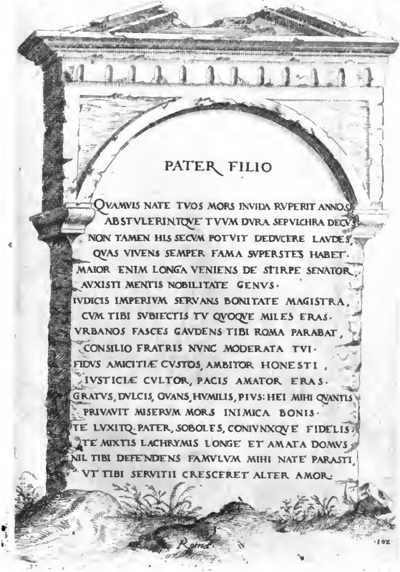
Comi. *100.*

Digitized by Google

Digitized by Google

ANIMAE SANCTAE COLENDAE
D. M. S.
FVRIA SPES L. SEMPRONIO FIRMO
CONIVGI CARISSIMO. MIHI VT COGNO.
VI PVER PVELLA OBLIGATI AMORE
PARITER CVM QVO.
VIXI TEMPORE MINIMO. ET
QVO TEMPORE VIVERE
DEBVIMVS A MANV MALA
DISPARATI
SVMVS. ITA PETO VOS
OMNES SANCTISSIMA
COMMENDAT: NOS HABEATIS
MEVM COMITEM, ET VELITIS
HVIC INDVLGENTISSIMI ESSE
HORIS NOCTVRNIS
VT EVM VIDEAM
ET ETIAM ME FATO SVADERE VELIT,
VT ET EGO POSSIM DVLCIVS ET
CELERIVS APVD EVM PERVENIRE.
Romæ.
101.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

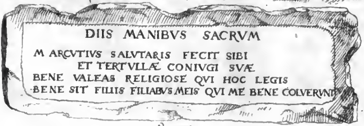

D. M.
P. ACTILIO RVFO. ET ACTILIAE
BERONICAE VX. VIXER. ANN.
XXIIII. SED PVBL. MEN. X. AN-
TE NATVS EST. ET EADEM HORA
FVNGOR: ESV AMBO MORTVI
SVNT. ILLE ACV. ISTA LANIFI-
CIO VITAM AGEBANT. NEC EX
EOR. BONIS PLVS INVENTVM
EST QVAM QVOD SVFFICERET
AD EMENDAM PYRAM ET PICEM
QVIB. CORPORA CREMARENTVR.
ET PREFICA CONDVCTA ET
VRNA EMPTA ATQ. INDVLGEN-
TIA. PONTIFIC. LOCVS DATVS EST.

Puteolis.

Digitized by Google

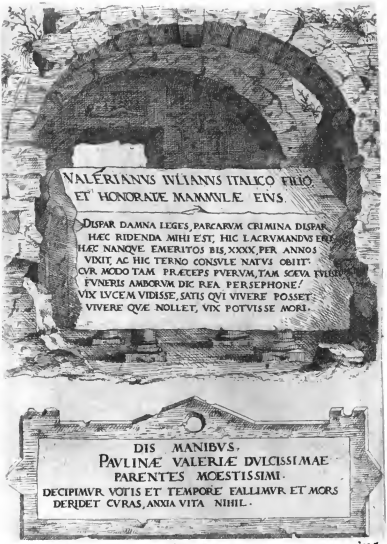
Venetijs

·104·

Romæ.

Digitized by Google

VALERIANVS IVLIANVS ITALICO FILIO
ET HONORATAE MAMMVLAE EIVS.
DISPAR DAMNA LEGES, PARCARVM CRIMINA DISPAR
HÆC RIDENDA MIHI EST, HIC LACRVMANDVS ERIT
HÆC NANQVE EMERITOS BIS, XXXX, PER ANNOS
VIXIT, AC HIC TERNO CONSVLE NATVS OBIIT.
CVR MODO TAM PRÆCEPS PVERVM, TAM SCÆVA TVLISTI
FVNERIS AMBORVM DIC REA PERSEPHONE!
VIX LVCEM VIDISSE, SATIS QVI VIVERE POSSET:
VIVERE QVÆ NOLLET, VIX POTVISSE MORI.
DIS MANIBVS.
PAVLINÆ VALERIÆ DVLCISSIMAE
PARENTES MOESTISSIMI.
DECIPIMVR VOTIS ET TEMPORE FALLIMVR ET MORS
DERIDET CVRAS, ANXIA VITA NIHIL.

Roma.

Digitized by Google

Digitized by Google

DIS MANIBVS
ONESIMVS ANICETVS CARISS;
FECIT DOMINO.
O VTINAM VIVO POTVISSEM PRÆMIA MORVM
REDDERE, NVNC LACHRYMAS ACCIPE PRO MERITIS.
NAM SEMPER FATEOR TACITA TE MENTE PROBAVI.
DETEXIT SENSVS VLTIMA FLAMMA MEOS.
TV COLVMEN RERVM, SEMPER TV CVRA MEARVM,
NVNC ERIS ET LVCTVS TV QVOQVE CAVSA MEI.

FILIVS PATRI.
SIC PIA, SIC FELIX, SIC QVOD TIBI VITA BEATA
CONTIGIT, ET CVNCTIS AVXILIANS BONITAS.
NOS TAMEN HIC CRVCIAT DOLOR ANXIVS, ET PIA CVRA,
QVOD TE FESTINANS, ABSTVLIT ATRA DIES.
NVMINA NVNC INFERNA PRECOR, PATRI DATE LVCOS,
QVIS EST PVRPVREVS PERPETVVSQVE DIES.
QVOD CERTE HIC MERVIT: CVNCTA'ST DATA CVRA SEPVLCHRO
EXTRVXERE FAVI DE SICVLIS APIBVS.

Rome.

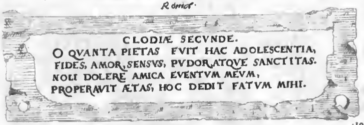

Romæ.

Digitized by Google

Digitized by Google

D. D. S.
VRNA BREVIS GEMINVM QVAMVIS TENET ISTA CADAVER:
ATTAMEN IN COELO SPIRITVS VNVS ADEST.
VIXIMVS VNANIMES LVCIVSQ. ET FLAVIVS: IDEM.
SENSVS, AMOR, STVDIVM, VITA DVOBVS ERAT.

CLODIÆ SECVNDE.
O QVANTA PIETAS FVIT HAC ADOLESCENTIA,
FIDES, AMOR, SENSVS, PVDOR, ATQVE SANCTITAS.
NOLI DOLERE AMICA EVENTVM MEVM,
PROPERAVIT ÆTAS, HOC DEDIT FATVM MIHI.

IOVI OPT: MAX:
DOLOCHENO .T.
FLAVIVS COSMVS
IVSSV DEI
FECIT.
MORS VITAE CONTRARIA
ET VELOCISSIMA CVNCTA
CALCAT, SVPPEDITAT, RA.
PIT, CONSVMIT, DISSOLVIT,
MELLIFLVE DVOS MVTVO SE
STRICTIM ET ARDENTER AMAN
TES HIC EXTINCTOS CONIVN.
XIT.

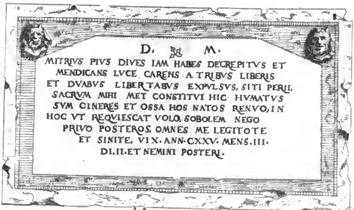
Romae.

Digitized by Google

FOELIX NI-
MIVM PRIOR
AETAS.
OMNIS AETAS DE
SVO TEMPORE
CONQVESTA EST.
NVLLI PRECLVSA EST VIR-
TVS, OMNIBVS PATET, NON
QVERIT DONVM, NON CEN
SVM, SED NVDO HOMINE
CONTENTA EST.

Romæ.

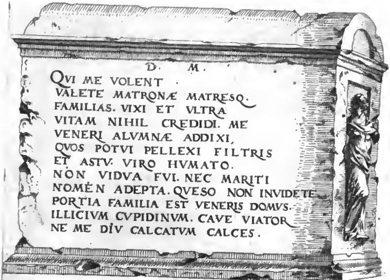

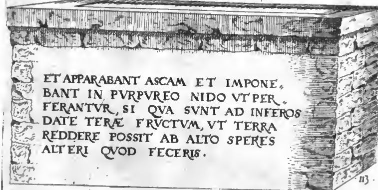
Verona.

Digitized by Google

Digitized by Google

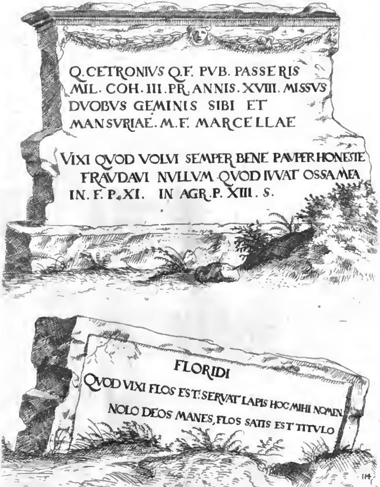

Brixiæ.

Beneuenti. Romæ.

Digitized by Google

114

Roma

Digitized by Google

Digitized by Google

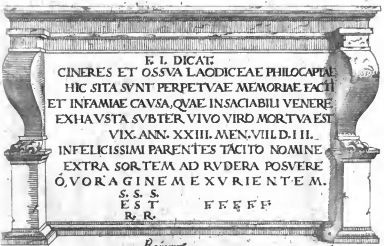

Beneuenti in arcu Triumphal.

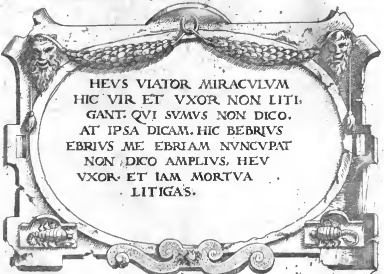

Romæ prope forum Iudeorum.

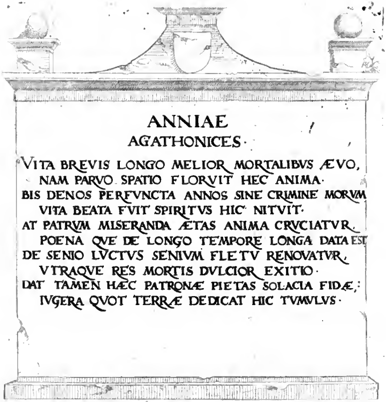
Digitized by Google

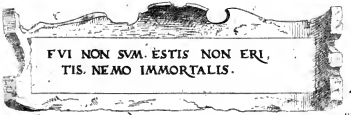
Ravenne

Rome

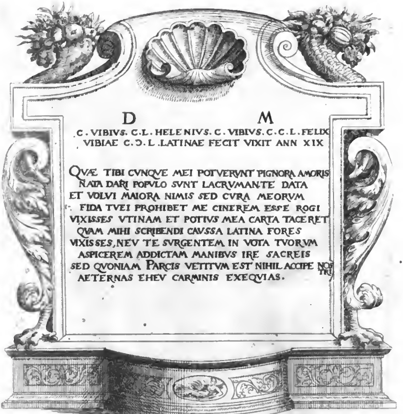
Comi.

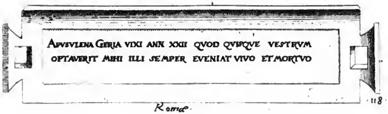

Neapoli.

Digitized by Google

Digitized by Google

D M
C. VIBIVS. C.L. HELENIVS. C. VIBIVS. C.C.L. FELIX
VIBIAE C.Ↄ.L. LATINAE FECIT VIXIT ANN XIX
QVÆ TIBI CVNQVE MEI POTVERVNT PIGNORA AMORIS
NATA DARI POPVLO SVNT LACRVMANTE DATA
ET VOLVI MAIORA NIMIS SED CVRA MEORVM
FIDA TVEI PROHIBET ME CINEREM ESS'E ROGI
VIXISSES VTINAM ET POTIVS MEA CARTA TACERET
QVAM MIHI SCRIBENDI CAVSSA LATINA FORES
VIXISSES, NEV TE SVRGENTEM IN VOTA TVORVM
ASPICEREM ADDICTAM MANIBVS IRE SACREIS
SED QVONIAM PARCIS VETITVM EST NIHIL ACCIPE NOS TRI
AETERNAS EHEV CARMINIS EXEQVIAS.

APVSVLENA CERIA VIXI ANN XXII QVOD QVISQVE VESTRVM
OPTAVERIT MIHI ILLI SEMPER EVENIAT VIVO ET MORTVO

Romæ

Digitized by Google

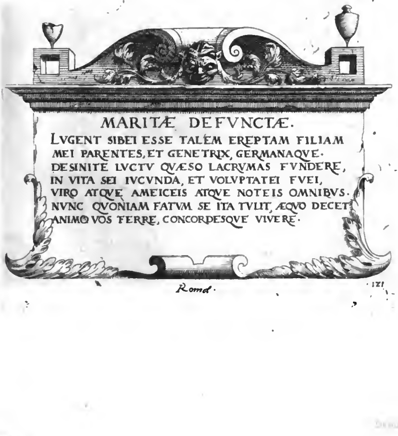
Com.

Digitized by Google

IVLIA PROCILLA VIXIT ANN·XIX·
AMARANTHVS CÆSARIS ADITVVS OB CONCORDIA
CONIVGI BENEMERITÆ POSVIT·
HVNC TIBI PERPETVO TITVLVM GRATISSIMA CONIVNX,
CORPORIS EXTINCTI DEDICAT IPSA FIDES·
VIXISTI MECVM IVVENIS, CAROSQVE PER ANNOS,
QVOS VITA EXEGI DVLCITER IPSE MEA·
OPTO, SI QVA FIDES REMANET TELLVRIS AMICÆ,
SIT TIBI PERPETVO TERRA LEVIS TVMVLO·
DIS: MANIBVS·
POPILLA FELICVLA PIA SANCTA CARA SVIS
ET·MENOPHILO CONIVGI COLLIB. SVO V.A.XIII
HVNC TIBI NVNC TITVLVM STATVO CARISSIMA CONIVNX,
LVCTVOSVMQVE MIHI, QVI SCIO QVID FVERIS.
EXTREMVM OFFICIVM QVONIAM TIBI REDDERE COGOR,
ET MERITO HOC FIERI TESTIS ET IPSE LOQVOR.
NVNC VOS CONTESTOR MANES, QVIBVS OSSA RELINQVO,
TELLVS HVIC TVMVLO NE GRAVIS ESSE VELIS·
Romæ.

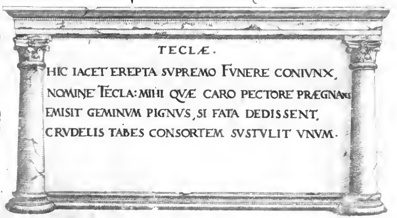
120

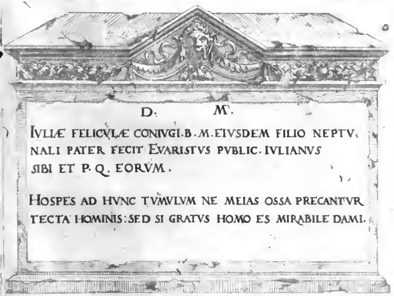

Romæ.

Digitized by Google

TECLÆ.
HIC IACET EREPTA SVPREMO FVNERE CONIVNX,
NOMINE TECLA: MIHI QVÆ CARO PECTORE PRÆGNANS
EMISIT GEMINVM PIGNVS, SI FATA DEDISSENT,
CRVDELIS TABES CONSORTEM SVSTVLIT VNVM.

D. M.
IVLIÆ FELICVLÆ CONIVGI.B.M.EIVSDEM FILIO NEPTV-
NALI PATER FECIT EVARISTVS PVBLIC. IVLIANVS
SIBI ET P. Q. EORVM.
HOSPES AD HVNC TVMVLVM NE MEIAS OSSA PRECANTVR
TECTA HOMINIS: SED SI GRATVS HOMO ES MIRABILE DAMI.

Romæ

Digitized by Google

Apud Gades ad extremu. orbis.

QVO VADAM NESCIO INVITVS MORI.
OR. VALETE POSTVMI.
M. POSTVMIVS EQVES.

In Aragonia.

Digitized by Google

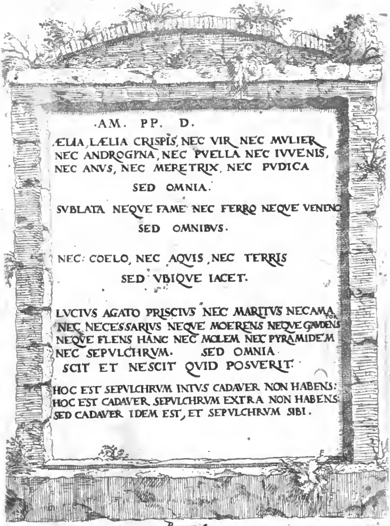

Romæ.

Romæ

Digitized by Google

·AM. PP. D.
ÆLIA LÆLIA CRISPIS, NEC VIR NEC MVLIER
NEC ANDROGYNA, NEC PVELLA NEC IVVENIS,
NEC ANVS, NEC MERETRIX, NEC PVDICA
SED OMNIA.
SVBLATA NEQVE FAME NEC FERRO NEQVE VENENO
SED OMNIBVS.
NEC COELO, NEC AQVIS, NEC TERRIS
SED VBIQVE IACET.
LVCIVS AGATO PRISCIVS NEC MARITVS NEC AMATOR
NEC NECESSARIVS NEQVE MOERENS NEQVE GAVDENS
NEQVE FLENS HANC NEC MOLEM NEC PYRAMIDEM
NEC SEPVLCHRVM. SED OMNIA
SCIT ET NESCIT QVID POSVERIT.
HOC EST SEPVLCHRVM INTVS CADAVER NON HABENS:
HOC EST CADAVER SEPVLCHRVM EXTRA NON HABENS:
SED CADAVER IDEM EST, ET SEPVLCHRVM SIBI.

Bonomi

ANTIQVVS LAPIS

repertus in agro Trajectino, nunc vero in ædibus conſpicitur

V. C L.

D. JOHANNIS GEORGII GRAEVII,

Eloquentiæ & Hiſtoriarum Profeſſoris in Academia Trajectina ad Rhenum.

Digitized by Google

Hoc ænigma exponitur elegantiſſime apud

CASP. GEVARTIVM,

LIB. III. CAP. I.

ELECTORVM.

De hoc Ænigmate vere illud Maronis dici poteſt; *Cui non dictus Hylas?* Pene omnium namque nationum ingenia in eo enodando deſudarunt. Primus Marius Michaël Angelus, Italus, Philoſophus Patavinus de AQVA PLVVIA intelligendum dixit. Ioannes vero Turrius Brugenſis, Belga, Iuriſconſultus, de MATERIA PRIMA eſt interpretatus. Hos rejiciens Ricardus Vitus, Anglus, itidem Iuriſconſultus, de NIOBE primum, tum de ANIMA, mox de IDEA explicandum cenſuit. Poſtremo Nic. Barnaudus, Medicus Gallus, de MERCVRIO CHYMICO interpretatus eſt. Alii alia attulerunt, quorum ſententias & rationes in unum volumen redactas, ac Patavii olim, nuper vero Dordraci apud Batavos excuſas qui volet, legat. Vere autem in univerſum illud Comici de illis dici poteſt: *Faciunt na intelligendo ut nihil intelligant:* ſane illa Marii de *Aqua pluvia* interpretatio nive Gallica (ut eſt in Proverbio) frigidior eſt. Et Barnaudi de *Mercurio Chymico* ſententiam ſi penitius excutias, vereor profecto ne una cum ſperato ciniflonum auro in fumum & ventos abeat. Paria mihi de *Niobe*, de *Anima* & *Idæis* videntur, quæ omnia huic Ænigmati applicata, nec cœlum nec terram tangunt. Nec illa hic excutere ac refutare nobis eſt animus. Breviter tantum ſententiam noſtram proponemus, cuius luce (ut exiſtimo) aliorum hallucinationes ac tenebræ cuivis facile apparebunt. Quid hæremus? Illius ſummi rerum *πανδαμάτωρ, qui numine ſuo

Ætheraque & terras & maria alta domat;

AMORIS, inquam, *Epitaphium* hic deſcriptum eſt, ac deſumptum illud potiſſimum ex veterum Platonicorum ſcriptis (ut mox patebit) & imprimis ex Alexide veteri Comico qui in Phædro ſuo pictores arguebat quod neſcirent CVPIDINEM recte exprimere; *eum*, namque, *neque Marem eſſe neque Fœminam: neque Deum, neque hominem: nec ſtolidum, nec prudentem, ſed compoſitum undecunque, ac figura una multas formas repræſentare.* Exſtant verſus quos dixi, Alexidis apud Athænæum lib. XIII. Dipnoſophiſt. in hunc modum:

Καί μοι δοκοῦσιν ἀγνοεῖν οἱ ζωγράφοι
Τὸν ἔρωτα. (συντομώτατόν γ' εἰπεῖν) ὅσοι
Τοῦ δαίμονος τούτου ποιοῦσιν εἰκόνας.
Ἐστὶ γὰρ οὔτε θῆλυς, οὔτ' ἄῤῥην, πάλιν
Οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος, οὔτ' ἀβέλτερος,
Οὔτ' αὖθις ἔμφρων, ἀλλὰ συνενηνεγμένος
Πανταχόθεν ἐν ἑνὶ τύπῳ πολλ' εἴδη φέρων.
Ἡ τόλμα μὲν γὰρ ἀνδρὸς, ἡ δὲ δειλία
Γυναικὸς, ἡ ἄνοια μανίας, ὁ δὲ λόγος
Φρονοῦντος, ἡ σφοδρότης δὲ θηρὸς, ὁ δὲ πόνος
Ἀδάμαντος, ἡ φιλοτιμία δὲ δαίμονος.

Id eſt,

Digitized by Google

Id eſt.

Mihi quidem ignorare videntur pictores.
Qualis Amor *ſit: & (ut paucis abſolvam) quotquot*
Hujus Dæmonis ſtatuas faciunt.
Neque enim Mas ille eſt, nec Fœmina,
Nec Deus nec Homo: nec fatuus
Nec prudens, ſed coagmentatus ex omnibus
Sub una forma multas ſpecies ferens.
Nam ejus virilis eſt audacia: ignavia vero
Muliebris: Amentia furioſa: Ratio
Cordata & circumſpecta: ferina vehementia: Labor
Indomitus: Ambitio & Contentio Dæmoniaca.

Pertinet & huc Sophoclis elegans locus de *Venere.*

Ὦ παῖδες ἤτοι Κύπρις οὐ Κύπρις μόνον,
Ἀλλ' ἔστι πάντων ὀνομάτων ἐπώνυμος.
Ἐστὶν μὲν Ἅδης, ἔστι δ' ἄφθιτος βία,
Ἐστὶ δὲ λύσσα μανιὰς, ἔστι δ' ἵμερος
Ἄκρατος, ἔστ' οἰμωγμός. ἐν κείνῃ τὸ πᾶν
Σπουδαῖον, ἡσυχαῖον, εἰς βίαν ἄγον.
Ἐντήκεται γὰρ πλευμόνων ὅσοις ἔνι ψυχή.

Id eſt:

O pueri, certe Venus non ſolum Venus eſt,
Sed omnium particeps nominum.
Hæc eadem eſt Pluto, & invicta Neceſſitas,
Hæc eſt Rabies furioſa, hæc mera Cupiditas,
Hæc Luctus eſt: Denique ei inſunt omnia.
Serium, Tranquillum, Violentum.
Tabeſcit enim illorum Anima in quorum pulmonibus ineſt.

Quin & Plato alibi *Amorem*, πολυκέφαλον θηρίον, *multorum capitum belluam*, appellat. Plutarchus vero in eo libello quo probat *Amorem* non eſſe Judicium, eum vere *Ænigma* eſſe aſſerit δυσεύρετον καὶ δύσλυτον, *inventu ſolutuque difficile*, cujus verba infra adferemus.

Ex his (ut opinor) prima hujus inſcriptionis pars ſatis clara eſt. Nihilominus tamen breviter ſingulas formarum differentias percurremus. Nam cur Æl. Læliæ Crispis nomen huic monumento inſcriptum ſit, infra commodius dicemus, re ipſa prius excuſſa ac declarata. Legitur itaque:

Nec vir, nec mulier, nec androgyna, &c. Sed omnia.] Non ideo tantum utriuſque ſexus appellatio *Amori* convenit, quod *Virilis* ei ſit *audacia* & *Muliebris timor*, ut ait Alexis, ſed quod in utroque ſexu æque vires ſuas exſerat ac dominetur. Hinc (ut auctor eſt Macrobius) in Cypro erat *Barbatæ Veneris* ſimulachrum. *Signum ejus eſt*, inquit, *Cypri barbatum corpore, ſed veſte muliebri, cum ſceptro ac ſtatura virili: & putant eandem* Marem *ac* Feminam *eſſe.*

Mox & Calvi verſum adducit:

Pollentemque Deum Venerem.

Et Lævii verba: *Venerem igitur almum adorans ſive* Femina *ſive* Mas *eſt, ita uti alma Noctiluca eſt.* Ariſtophanes apud Platonem in Sympoſio, ſeu Dialogo *De Amore*, ait principio tria hominum fuiſſe genera, *Marem*, *Fœminam*, & *Androgynon.* Sed mox addit tertium illud genus ἀνδρόγυνον, cum faſtu ac ſuperbia elatum Diis ſe æquare vellet, a Jove in duas partes diviſum eſſe ac ſeparatum: Sed vi *Amoris* eas partes iterum conjungi & uniri. Verba Platonis ſunt: Πρῶτον μὲν γὰρ τρία ἦν τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ ὥσπερ νῦν, δύο,

ἄῤῥεν

ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προσῆν κοινὸν ὂν ἀμφοτέρων τούτων, οὗ νῦν ὄνομα λοιπὸν, αὐτὸ δὲ ἠφάνισται. Ἀνδρόγυνον γὰρ ἓν τότε μὲν ἦν καὶ εἶδος καὶ ὄνομα ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τοῦ τε ἄρρενος καὶ θήλεος· νῦν δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὄνομα κείμενον. *Principia tria hominum erant genera, non ſolum quæ nunc duo, mas & femina, verum tertium quoddam aderat ex utriſque compoſitum, cujus ſolum reſtat nomen, ipſum periit. Androgynum quippe tunc erat & ſpecie & nomine ex maris & feminæ ſexu commixtum. Ipſum profecto defecit, nomen ſolum infame relictum.* Mox hæc addit: Ἔστι δὴ οὖν ἐκ τόσου ὁ Ἔρως ἔμφυτος ἀλλήλων τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῆς ἀρχαίας φύσεως συναγωγεὺς, καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἓν ἐκ δυοῖν, ἰάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην. *Hinc utique ex illo tempore mutuus hominibus innatus eſt Amor, priſcæ naturæ conciliator, annitens unum ex duobus efficere, hominumque naturæ mederi.* Sequitur mox:

NEC PVELLA, NEC JVVENIS, NEC ANVS, &C. SED OMNIA.] Phædrus in eodem Sympoſio apud Platonem, *Amorem* omnium Deorum *vetuſtiſſimum* eſſe aſſerit. At vero Agathon (hunc eum eſſe mox probabimus, cujus infra in hoc monumento fit mentio) ibidem adverſus Phædri ſententiam, *Amorem* Deorum omnium *maxime juvenem* ait. Phædri verba hæc ſunt: Μέγας θεὸς ὁ Ἔρως, καὶ θαυμαστὸς ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, οὐχ ἥκιστα δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. τὸ γὰρ ἐν τοῖς πρεσβύτατον εἶναι τὸν θεὸν, τίμιον. (ἦ δ' ὅς) τεκμήριον δὲ τούτου. γονῆς γὰρ Ἔρωτος οὔτ' εἰσὶν, οὔτε λέγονται ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ἰδιώτου, οὔτε ποιητοῦ. *Magnus Deus eſt Amor, & apud Deos hominesque mirandus, cum propter alia multa, tum maxime propter ejus originem. Cum enim ex antiquiſſimorum Deorum numero ſit, honore dignus apparet. Id autem ex eo arguimus quod parentes Amoris neque ſunt, neque ab ullo vel poeta vel alio quovis traduntur.* Agathonis vero Oratio hæc eſt: Φημὶ οὖν ἐγὼ, πάντων θεῶν εὐδαιμόνων ὄντων, Ἔρωτα (εἰ θέμις καὶ ἀνεμέσητον εἰπεῖν) εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν, κάλλιστον ὄντα καὶ ἄριστον. ἔστι δὲ κάλλιστος ὢν, τοιόσδε. πρῶτον μὲν νεώτατος θεῶν, ὦ Φαῖδρε, μέγα δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται, φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας, ταχὺ ὂν δηλονότι. θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται. ὃ δὴ πέφυκεν Ἔρως μισεῖν, καὶ οὐδ' ἐντὸς πολλοῦ πλησιάζειν, μετὰ δὲ νέων ἀεὶ ξύνεστί τε, καὶ ἔστιν. ὁ γὰρ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. ἐγὼ δὲ Φαίδρῳ πολλὰ ἄλλα ὁμολογῶν, τοῦτο οὐχ ὁμολογῶ, ὡς Ἔρως Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερός ἐστιν. ἀλλά φημι νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν, καὶ ἀεὶ νέον, &c. Id eſt, *Aſſero equidem cum Dii omnes beati ſint, Amorem (ſi modo fas eſt & tolerabile dictu) eſſe omnium beatiſſimum, quippe cum pulcherrimus omnium, optimuſque exiſtat. Quod vero pulcherrimus ſis ex eo primum patet, quod Deorum, o Phædre, omnium maxime* JVVENIS *eſt, cujus ipſe evidens argumentum præbet, cum ſenectutem fugiat, velocem videlicet, quæ citius quam oportet, adventat, eamque Amor natura odit, fugitque, juvenibus vero ſe miſcet. Scite quidem veteri proverbio fertur, ſimile ſimili ſemper hærere. Et cum alia multa Phædro concedo, in hoc minime aſſentior quod Amor Saturno & Iapeto ſit antiquior. Imo præ cæteris Diis* JVVENEM *eſſe aio,* SEMPERQVE JVVENEM, *&c.* Hæc ibi Agathon, & plura in hanc ſententiam, quæ uberiora ſunt quam ut hic referri poſſint.

NEC CASTA, NEC MERETRIX NEC PVDICA, SED OMNIA.] *Caſtitatem* & *Impudicitiam* Amori convenire nemo dubitat. Ἔρως per ω, (ut Ammonius, Phurnutus, aliique adnotant) Amorem *impudicum* & *flagitioſum* denotat: Ἔρος vero per ο, *Pudicum* & *bonum.*

Sequitur mox:

SVBLATA NEQVE FAME, NEQVE FERRO, NEQVE VENENO, SED OMNIBVS.] Recenſet auctor varios infelicium *Amantium* exitus, quorum alii fame, alii gladio, alii veneno, alii alio mortis genere perierunt. Videtur autem illud Thaletis dictum in mente habuiſſe:

Ἔρωτα παύει λιμός. εἰ δὲ μὴ, χρόνος.
Ἐὰν δὲ μηδὲ ταῦτα τὴν φλόγα σβέσῃ,
Θεραπεία σοι τὸ λοιπὸν ἀρτάνη βρόχος.

Amorem fames tollit: ſin minus, Tempus:
At ſi neutrum iſtorum flammam exſtinxerit,
Reliqua tibi cura eſt ſuſpendium.

Auſonius in *Cupidine Crucifixo*, varia infelicis *Amoris* exempla deſcribit, Procridis nimirum, Herûs, Sapphûs, Eryphiles, &c.

Vulnera

Digitized by Google

Vulnera ſiccat adhuc Procris, Cephalique cruentam
Diligit & percuſſa manum: fert fumida teſta
Lumina Seſtiaca praceps de turre puella.
Et de nimboſo ſaltum Leucate minatur
Maſcula Lesbiacis Sappho peritura ſagittis.
Harmonia cultus Eryphile mæſta recuſat
Infelix nato nec fortunata marito.

Et paulo poſt:

Parte truces alia ſtrictis mucronibus omnes
Et Thisbe, & Canace, & Sidonis horret Eliſſa:
Coniugis hac, hac patris, & hac gerit hoſpitis enſem.
Centum alia veterum recolentes vulnera Amorum
Dulcibus & mæſtis refovent tormenta querelis.

Qui plura infeliceis *Amoris* exempla deſiderat, is Plutarchi & Parthenii περὶ Ἐρωτ. adeat, & Virgilium VI. Æneid. ubi *Lugentes campos* deſcribit.
Sequitur:

NEC COELO, NEC AQVIS, NEC TERRIS, SED VBIQVE IACET.] *Amoris* vis & poteſtas per elementa omnia, mundumque univerſum protenditur, & tam in *Cælo* quam *Terra* aut *Mari* vires ſuas exſerit. Eryſimachus medicus apud Platonem in Sympoſio, ubi Pauſaniæ orationi reſpondet, qui *Amorem* in *Cæleſtem* ac *Vulgarem* diviſerat: Τὸ μὲν γὰρ διπλοῦν εἶναι τὸν Ἔρωτα δοκεῖ μοι καλῶς διελέσθαι· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐστὶν ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς καλούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλά, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῖς τε σώμασι τῶν πάντων ζώων, καὶ τοῖς ἐν τῇ γῇ φυομένοις, καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, καθεωρακέναι μοι δοκῶ ἐκ τῆς ἰατρικῆς, τῆς ἡμετέρας τέχνης. καὶ ὡς μέγας καὶ θαυμαστός, καὶ ἐπὶ πᾶν ὁ θεὸς τείνει, καὶ κατ᾽ ἀνθρώπινα καὶ κατὰ θεῖα πράγματα. id eſt, *Diſtinctionem quidem illam qua in duo diſtributus eſt Amor, approbo. Verum noſtra hac Medicina arte comperiſſe mihi videor non ſolum animis hominum erga pulchros Amorem ineſſe, verum etiam ad alia multa: atque in aliis tum corporibus animalium omnium, tum his qua ex terra naſcuntur: ac denique in omnibus, ut ita dixerim, qua in rerum Natura conſiſtunt. Magnum quoque & admirabilem hunc Deum per omnia tam humana quam divina latiſſime ſe porrigere.*
Eleganter Oppianus Cyneget. 2.

Ὄβριμ᾽ Ἔρως πόσος ἐσσί, πόσον σθένος ἄπλετος ἀλκή;
Πόσσα νοεῖς; πόσα κοιρανέεις! πόσα δαῖμον ἀθύρεις;
Γαῖα πέλει στυφελή, βέλεσσι δὲ σοῖσι δονεῖται.
Ἄστατος ἔπλετο πόντος, ἀτὰρ σύ γε καὶ τὸν ἔπηξας
Ἤλυθες εἰς αἰθέρ᾽. οἶδε δέ σε μέγας Ὄλυμπος.
Δειμαίνει δέ σε πάντα, καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε,
Γαίης ὅσσα τ᾽ ἔνερθε, καὶ ἔθνεα λυγρὰ καμόντων,
Οἳ Λήθης μὲν ἄφυσσαν ἀπὸ στόμα νηπενθὲς ὕδωρ.

Dure AMOR *quantus es! quanta tua infinita potentia!*
Quanta cogitas! quantum dominaris! quantum, Dive, ludis!
TERRA *firma eſt, tuis tamen telis commovetur.*
Inquies eſt MARE, *ſed tu illud ſtabiliſti.*
Veniſti in COELUM, *vidit te magnus Olympus:*
Omnia te metuunt, & cælum latum ſuperne.
Et quacunque infra terram ſunt, triſteſque cætus mortuorum
Qui Lethes hauſerunt ore obliviosam aquam.

Sophocles de *Venere:*

— τίς οὐχὶ τῆσδε Θεοῦ φορεῖ;
Εἰσέρχεται μὲν ἰχθύων πλωτῷ γένει.
Ἔνεστι δ᾽ ἐν χέρσου τετρασκελεῖ γονῇ.
Νωμᾷ δ᾽ ἐν οἰωνοῖσι τοὐκείνης πτερόν,
Ἐν θηρσίν, ἐν βροτοῖσιν, ἐν Θεοῖς ἄνω.
Τίν᾽ οὐ παλαίουσ᾽ ἐς τρὶς ἐκβάλλει Θεῶν;

Et

Εἰ μοι θέμις, (θέμις δὲ τἀληθῆ λέγειν)
Διὸς τυραννεῖ πλευμόνων, ἀδόρατος,
Ἄνευ σιδήρου πάντα τοι συντέμνεται
Κύπρις τὰ θνητῶν καὶ θεῶν βουλεύματα.

— Quis vero hanc Deam non non patitur?
Piſcium namque genus natatile ſubit,
Et inter quadrupedes in terra exiſtit:
Moventur & inter volucres ipſius ala,
Interque feras & homines, Deoſque ſuperos.
Quem non Deorum colluctando iterum atque iterum proſternit?
Quod ſi licet (licet autem) verum dicere;
Iovis pulmonum Domina eſt. Abſque haſta
Et abſque ferro omnia diſcindit
VENVS *tam Deorum quam hominum conſilia.*

Apud Euripidem Ἔρως θεῶν καὶ ἀνθρώπων τύραννος nuncupatur. Vide Simmiæ Rhodii πτέρυγας Ἔρωτος, eruditiſſimis Claudii Salmaſii, V. CL. Notis & Animadverſionibus nuper illuſtratas.

Sequitur:

LVC. AGATHO PRISCIVS.] Diu anxius quæſivi quiſnam foret ille *Agatho* qui hic velut auctor hujus Epitaphii deſignatur. Nam quod alii *Agathiam Scholaſticum*, inferioris ævi Poëtam ac Hiſtoricum hîc intelligunt, ineptiſſimum eſt. Tandem vero deprehendi procul dubio hic innui illum AGATHONEM, Nobilem Athenienſem, iuvenem formoſiſſimum, qui *Sympoſium* à Platone deſcriptum celebravit, in quo *de Amoris vi ac Natura* a doctiſſimis Græcorum copioſe diſputatum eſt. Erat *Agathon* ille Poëta Tragicus, qui cum coram triginta Græcorum millibus palmam in Tragœdia retuliſſet, ſequenti die feſtum victoriæ ſuæ celebravit, in quo (ut dixi) de *Amore* a convivis Diſputatio inſtituta eſt. Interfuêre autem illi convivio amici ejus, *Phedrus, Pauſanias, Eryſimachus, Ariſtophanes, Socrates,* aliique, qui (ut videre eſt apud Platonem) de *Amore* varie diſſerunt.

AGATHON hic ſua ætate, Græcorum Deliciæ erat, & certatim ob formam ac ingenium ſingulare a multis amabatur. In eum exſtat elegantiſſimum illud Platonis Epigramma quod a Gellio etiam ac Macrobio adſertur:

Τὴν ψυχὴν, Ἀγάθωνα φιλῶν, ἐπὶ χείλεσιν εἶχον.
Ἦλθε γὰρ ἡ τλήμων ὡς διαβησομένη.

Suavia dans AGATHONI, *animam ipſe in labra tenebam:*
Ægra etenim properans tanquam abitura fuit.

Pulchram vero & amœnam de hoc Agathone & eius amatore Pauſania hiſtoriam narrat Ælianus lib. 2. Var. Hiſt. Cap. XXI. in æunc modum Ἀγάθωνος ἤρα τοῦ ποιητοῦ Παυσανίας ὁ ἐκ Κεραμέων. καὶ τοῦτο μὲν διατεθρύλληται· ὃ δὲ μὴ εἰς πολλοὺς πεφοίτηκε, ἀλλ' ἐγὼ ἐρῶ. Εἰς Ἀρχελάου ποτὲ ἀφίκοντο, ὅ τε ἐραστὴς, καὶ ὁ ἐρώμενος οὗτος, ἦν δὲ ἄρα ὁ Ἀρχέλαος ἐρωτικὸς, οὐχ ἧττον δὲ καὶ φιλόμουσος. ἐπεὶ τοίνυν ἑώρα διαφερομένους πρὸς ἀλλήλους τόν τε Παυσανίαν, καὶ τὸν Ἀγάθωνα πολλάκις· οἰόμενος τὸν ἐραστὴν ὑπὸ τοῦ παιδικοῦ περιορᾶσθαι, ἤρετο ἄρα τὸν Ἀγάθωνα ὁ Ἀρχέλαος, τί βουλόμενος οὕτω πυκνὰ ἀπεχθάνοιτο τῷ πάντων μάλιστα φιλοῦντι αὐτόν. ὁ δὲ ἐγώ σοι ἔφη φράσω βασιλεῦ. οὔτε γάρ εἰμι πρὸς αὐτὸν δύσερις, οὔτε ἀγροικίᾳ πράττω τοῦτο. εἰ δέ τι καὶ ἐγὼ ἠθῶν ἐπαΐω, τῇ τε ἄλλῃ, καὶ ἐκ ποιητικῆς, ἥδιστον εὑρίσκω εἶναι τοῖς ἐρῶσι πρὸς τὰ παιδικὰ ἐκ διαφορᾶς καταλλάττεσθαι· καὶ πιστεύω οὐδὲν αὐτοῖς οὕτως ἀπαντᾶν τερπνόν. τούτου γοῦν τοῦ ἡδέος πολλάκις αὐτῷ μεταδίδωμι, ἐρίζων πρὸς αὐτὸν πλεονάκις. εὐφραίνεται γὰρ καταλυομένου μου τὴν πρὸς αὐτὸν ἔριν συνεχῶς. ὁμαλῶς δὲ καὶ συνεχῶς προσιόντος, οὐκ αἰσθάνεται τὴν διαφορότητα. Id eſt: AGATHONEM *poëtam amabat Pauſanias Ceramenſis. & hoc quidem manifeſtum eſt. quod vero non omnibus notum eſt id ego exponam. Aliquando venerunt ad Archelaum, ambo tum*

tum amator tum amatus: Archelaus enim non minus amoris quam litterarum erat ſtudioſus. Cum igitur videret crebras eſſe contentiones inter Pauſaniam & AGATHONEM, arbitratus amatorem ab amaſio ſperni, interrogavit Archelaus quid ſibi velles quod frequenter ſimultates exerceret cum ea quo ſummopere amaretur? At ille: hujus rei, inquit, o rex, ego rationem tibi reddam. Neque enim contentioſior ſum aut moroſior adverſus ipſum, neque ruſticitate quadam id facio. At ſi quid ego quoque de moribus intelligo, tum ex aliis, tum ex arte Poëtica jucundiſſimum amantibus eſſe reperio, ſi ex contentione & litibus cum amaſiis in gratiam redeant. Et ſane mihi videtur nihil illis delectabilius accidere poſſe. Hujus ergo voluptatis perſæpe eum participem facio frequenter litigando. Gaudium enim capit, ſi contentionem cum eo ſubinde diſſolvam, & reconciliem. Si vero æqualiter & conſueto more cum eo ſemper agerem, non experiretur. Hæc Ælianus. Satiſne vero ex hac amicorum contentione clarum eſt, cur AGATHON infra, *Neque mærens, neque gaudens, neque flens* dicatur? Sed de hac re ſuo loco. Porro, etiam Euripides hunc *Agathonem* in deliciis habuit, ut refert idem Ælianus lib. XIII. cap. IV. & Plutarchus in Apophlegmat. Ejus vero Tragœdiarum mentionem faciunt Suidas, & Ariſtoteles in Poëtica, ac Lucianus. Meminit illius & Xenophon in Sympoſio. PRICIUS vero cognomento hic dicitur quod *Priſcus* jam & vetus foret ratione habita illius temporis quo hoc Epitaphium ab eo ſcriptum eſt, qui ſub ejus nomine latere voluit.

NEC MARITUS, NEC AMATOR, NEC NECESSARIUS, &c. SED OMNIA.] Res clara eſt. Potuit enim ille & ſimul *maritus* eſſe uxoris ſuæ, & præterea *amator* alicujus alterius Veneris. Urbane vero addit *Neceſſarius*, quod multi ſub *Familiaris* ac *Neceſſarii* nomine furtivis amoribus indulgere ſoleant.

NEQUE MŒRENS, NEQUE GAUDENS, NEQUE FLENS, &c. SED OMNIA.] Omnes affectus ſunt in *Amantibus*, Gaudium, Dolor, Spes, Metus. Alexander Aphrodiſæus lib. I. Probl. LXXXVII. Καὶ διὰ τοῦτο τὴν αἰτίαν οἱ ζωγράφοι συμπεπτωκότα τὸν Ἔρωτα ποτὲ μὲν σκυθρωπὸν καὶ ἡσυχάζοντα· ποτὲ δὲ πετόμενον καὶ μειδιῶντα. *Quamobrem pictores* CUPIDINEM *alias triſtem, anxium, jacentemque pingunt: alias hilarem, ſubridentem, volitantem.*

Plutarchus multa in hanc ſententiam eo loco cujus ſupra meminimus, ubi *Amorem* vere *Ænigma* eſſe aſſerit: οὕτω δὴ καὶ ὁ ἔρως ἔχει τι χαρίεν καὶ οὐκ ἄμουσον, ἀλλὰ αἱμύλον καὶ ἐπιτερπές. ἁρπάζει δὲ καὶ βίους καὶ οἴκους, οὐκ αἰνίγματα προβάλλων, ἀλλ' αὐτὸς αἴνιγμα δυσεύρετον ὢν, καὶ δύσλυτος. εἰ βούλεταί τις προτείνειν, τί μισεῖ καὶ φιλεῖ. τί φεύγει καὶ διώκει· τί ἀπειλεῖ καὶ ἱκετεύει· τί ὀργίζεται καὶ ἐλεεῖ. βούλεται παύσασθαι καὶ οὐ βούλεται. τί χαίρει τῷ αὐτῷ μάλιστα καὶ ἀνιᾶται. *Sic* AMOR *etiam habet quiddam gratioſum nec inelegans, ſed blandum & jucundum. Rapit autem hominum vitas familiaſque, non* ÆNIGMATA *proponens, ſed ipſemet* ÆNIGMA *inventu ſolutuque difficile exiſtens. Ut ſi quis hujuſmodi* ÆNIGMA *componat: quid ſit quod oderit ſimul & amet, fugiat & perſequatur, minetur & ſupplicet, iraſcatur & miſereatur, deſinere velit ac nolit, eadem re maxime tum gaudeat tum triſtetur.*
Plinius Iunior lib. 2. Epiſt. 2. ad Paullinum: *Iraſcor, nec liquet mihi an debeam, ſed iraſcor. Scis quam ſit* AMOR *iniquus interdum, impotens ſæpe,* μικραίτιος *ſemper.* Hujus rei exemplum elegans jam ſupra vidimus ex Æliano de hoc ipſo *Agathone* & *Pauſania.*

Nota ſunt illa *Amoris* epitheta γλυκύπικρος, γλυκύδακρυς, &c. Notum etiam veteres olim *Amori* duplicem arcum tribuiſſe, quorum uno ſagittas lætitiæ, altero triſtitiæ effectrices eiacularetur, de quibus Claudianus de Nupt. Honorii:

> *Labuntur gemini fontes, hic dulcis, amarus*
> *Alter, & infuſis corrumpit mella venenis,*
> *Unde Cupidineas armavit fama ſagittas.*

Varios porro *Amantium* Affectus eleganter expreſſit Euſtathius lib. VI. de Iſmeniæ & Iſmenes Amoribus, ubi Iſmenias, jam bonæ ſpei plenus ita loquitur: Ἐγὼ δ' ὅλος ἐπὶ τὴν κλίνην ἀνακλιθεὶς, ὅλας οἶχον λογισμῶν θαλάσσας ἐπικλυζούσας μου τὴν ψυχήν. καὶ ὡς ναῦς ἐν σάλῳ κατακυματούμενος, καὶ κλύδωνι, ἐκυμαινόμην, ἔχαιρον, ἐδεδίειν, ἐθάῤῥουν, ὅλος ἤμην ἡδονῆς καὶ φόβου μεστός. οὐ γὰρ ἐπιτυχεῖν σφόδρα μου κατεῖχε τὴν ψυχήν. τὸ δ' ἀποτυχεῖν καὶ λίαν κατέτηκεν. Quem locum, Clariſſimus Gaulminus, ſtupendi vir ingenii ac doctrinæ, eleganter ita vertit, in nupera ſua Euſtathii editione: *His dictis lectulo me commiſi multiplici curarum ſalo anxius: ut enim tempeſtate navis agitatur, ſic diverſæ mentis variis*

variis jactabar diſcurſibus; modo Triſtitia, Gaudio, Metu, inquies, & modo Voluptate ac Timore plenus. Sequitur:

HANC NEQVE MOLEM, NEQVE PYRAMIDEM NEC SEPVLCHRVM, SED OMNIA.] Cum ante in univerſum de variis *Amantium* caſibus locutus ſit auctor, hic etiam varias tumulorum & Epitaphiorum ſpecies complectitur. Alii enim ut ingentem in defunctos amores ſuos affectum teſtarentur, immenſas ſepulchrorum *moles* exſtruxerunt, ut *Mauſolaum* Artemiſia, quæ & ipſamet hauſtis mariti ſui cineribus in vivum ejus ſepulchrum conceſſit. Aliis PYRAMIDES erectæ ſunt, ut Rhodopidi meretriculæ, cujus Pyramis majori miraculo famaque fuit quam cæteræ regum Ægyptiorum. Denique auctor eſt Diodorus apud Ægyptios vetuſtiſſima & magnificentiſſima fuiſſe ſepulchra, in quibus Jovis pellices vulgo conditæ dicebantur.

SCIT ET NESCIT CVI POSVERIT.] Acuta eſt concluſio hujus Epitaphii. Nam quod ait *ſcire* ſe & *neſcire cui poſuerit*; SCIT quidem ſe AMORI poſuiſſe, ſed cum quid ſit *Amor*, ignoret. quod jam ante profeſſus eſt, dum tot ejus nomina & formas recenſet, fit ut pariter & *ſciat* & *neſciat cui poſuerit.*

Et hactenus quidem rem ipſam excuſſimus. Superest ut modo inquiramus cur ÆL. LÆLIÆ CRISPIS nomen *Amoris* Epitaphio auctor præſcripſerit. Imprimis vero neminem turbet quod Fœminei generis nomina illi indiderit, quandoquidem mox utrumque ſexum illi tribuat. Ne autem multum de nominibus illis argutemur, exiſtimo auctorem hic diverſa nomina vulgo obvia ac Romanis uſitata uſurpaſſe: nam quemadmodum diverſas formarum differentias quæ *Amori* conveniunt, recenſuit, ita etiam diverſa nomina illi attribuit, quaſi dicat *Amorem* eſſe & in *Ælia*, & in *Lalia* & in *Criſpi.* Solent autem a Poëtis nomina hæc fœminis ac meretriculis vulgo tribui. Hinc Martial. lib. I. Epig. XIX.

Si memini, fuerant tibi quatuor, ÆLIA, *dentes,*
Exſpuit una duos tuſſis & una duos, &c.

De notione vero hujus nominis ita Feſtus: ÆLIA GENS *appellatur quæ ex multis gentibus conficitur..*

LÆLIÆ vero nomen etiam promiſcue idem Martialis paſſim uſurpat, ut lib. V. Epigr. LXXV.

Quæ legis cauſa nupſit tibi LÆLIA, *Quincte,*
Uxorem potes hanc dicere legitimam.

Et lib. X. Epigr. LVIII.

Tu licet edifices totam referaſque Corinthon,
Non tamen omnino LÆLIA, *Lais eris.*

Et lib. XIII. Epigr. XXII.

Dentibus atque comis, nec te pudet, uteris emptis,
Quid facies oculo, LÆLIA? *non emitur.*

CRISPIS.] Nomen hoc Patronimice hic poſitum a *Criſpo* deductum. Talia ſunt *Perſis*, *Colchis*, &c. Solet vero *Criſpitudo capillorum* Amori tribui. Unde Moſchus εὐπλόκαμον illum vocat, Idyll. de *Amore fugitivo:*

Ἔστι δ' ὁ παῖς περίσημος, ἐν εἴκοσι πᾶσι μάθοις νιν.
Χρῶτα μὲν οὐ λευκὸς, πυρὶ δ' εἴκελος. ὄμματα δ' αὐτῷ
Δριμύλα καὶ φλογόεντα. κακαὶ φρένες, ἁδὺ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσον νοέει καὶ φθέγγεται. ὡς μέλι φωνά.
Ἢν δὲ χολᾷ, νόος ἐστὶν ἀνάμερος, ἠπεροπευτής.
Οὐδὲν ἀλαθεύων. δόλιον βρέφος ἄγρια παίσδει.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρανον ἔχει, δ' ἰταμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲν τήνῳ τὰ χερύδρια, μακρὰ δὲ βάλλει, &c.

Quæ

Quæ eleganter ita vertit Politianus:

Inſignis puer eſt, ac totam agnoſce figuram:
Corpore non niveus, verum ignem imitatur: ocelli
Acres, flammeoli: mala mens, ſuaviſſima verba.
Quod loquitur non ſentis idem, vox mellea: ſed cum
Ira inflammatur, tum mens illi effera, fallax,
Fraudator, mendax, ludit crudele puellus.
CRISPVLVS *eſt illi vertex, facieſque proterva,*
Exiguaque manus: procul autem ſpicula torquet.

Quin, homines delicatuli ac molles, Amoribus dediti, *criſpo* capillitio eſſe fere omnes ſolent. Hinc Martialis lib. v. Epigram. LXI.

CRISPVLVS *iſte quis eſt uxori ſemper adhæret,*
Qui, Mariane, tuæ? CRISPVLVS *iſte quis eſt?*
Nil mihi reſpondes? Uxoris res agit, inquis,
Iſte mea: ſane certus & aſper homo eſt:
Procuratorem vultu qui præferat ipſo:
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
Res uxoris agit? res nullas CRISPVLVS *iſte,*
Res non uxoris, res agit ille tuas.

Solent & CRISPA & CRISPILLA vulgo apud Poëtas eſſe ſcortorum nomina. Hinc apud Auſonium lib. I. exſtat Epigramma ſubſcriptum picturæ *Criſpæ* mulieris impudicæ. Et ibidem Epigram. LXX. ad *Criſpam.*

Deformem quidam te dicunt CRISPA*: at ego iſtud*
Neſcio. mi pulchra es. iudice me ſatis eſt.
Quin etiam cupio, iunctus quia zelus Amori eſt,
Ut videar aliis fœda, decora mihi.

Et hæc de nomine (ut opinor) ſatis. Litteras autem illas binas ſingularias D. M. ex communi Epitaphiorum more, quo DIIS MANIBVS conſecrabantur, adiecta eſſe, notior res quam ut admoneri debeat.

Ita ego de hoc Ænigmate ſentio: utrum autem Delius mihi faverit Senatum litteratorum iudicem capio.

Hæc jungi debent poſt hujus explicationis ænigma, vel ante penultimum monumentum.

INDEX

ILLVSTRIVM

VIRORVM

vel

FÆMINARVM,

Quorum hîc Elogia & Monumenta, vel horum alterutrum viſuntur.

Numerus Tabulam indicat.

A

Accius Syncerus Zannazarius, Poëta Chriſtianus, de quo elegans Carmen de partu Virginis & alia habemus. tab. 11
Accurtius Florentinus, Bononienſis Profeſſor, & primus qui univerſum corpus legum, ipſaſque ſingulas leges gloſſavit. tab. 79
Actilius Rufus & Actilia uxor. 103
Ægidius de Foſcararis, tam in J. Canonico quam in legibus Imperialibus perfectiſſimus habitus. 69
Æmilius Papinianus Iuriſconſultus. 12
A. Galeatius Caraciolus. 48
Alex. Tartangnus legum Doctor & Iuriſp. tota Italia celeberrimus. 64
Alphonſus Arragonum & Siciliæ Rex. 47
Amantium duorum Monumentum. 110
— infelix Fatum. *vide* Q. Servius Tul. cum Sponſa.
Amatoris Infortunati Monumentum. 91
— Αυτοφόνυ Monumentum. 92
Anchialus Lezbiæ uxori poſuit Monumentum. 106
Andreas Alciatus Mediolanenſis Iuriſconſultus, Protonotarius Apoſt. & Cæſarius Senator, qui omnium doctrinarum orbem abſolviſſe fertur. 34
Angelus Politianus, cui caput unum & linguas tres habuiſſe gloriæ fuit. 18
Anniæ Agathonices. 17
Antenor, Trojanus ille Vergilio celeberrimus. 1
Antonius Bertrandus Barchionis, I. V. Doctor peritus. 88
Ant. de Alexandro & Magdalena Recia. 87
Antonius de Butio ſummus ætatis ſuæ Iuriſconſultus. 77
Aufidius Fronto. 12
Auguſtinus Beroius, Iuriſconſultus & Eques. 60
Aug. Wæcelius, Sacrarum Litterarum Profeſſor. 15
Aug. Zanettus, Bon. Pontificii Cæſareique Iuris Doctor. 62
Aulus Egnatius Priſcilianus, ſapientiæ laude clarus. 108
Aulus Perſius, Satyricus diſertiſſimus. 7
Azon, Iuriſconſultorum Numen dictus. 73
Antiquus Lapis repertus in agro Trajectino tab. penult & ult.

B

Baldus Peruſinus. 49
Bartholomæus Salicetus, Bononienſis, vir tam religione & fide quam doctrina excellens. 51
Bartholomæus de Saliceto Iuris Civ. Interpres & Antiſtes præſtantiſſimus. 57
Bartholomæus de Pretis. 82
Bartolus de Saxo-Ferrato Caroli IV Rom. Imp. Conſiliarius. 51
Bartolus Iuriſconſultus. 50
Bebrii & uxoris Ebriæ litigium ſepulchrale. 116
Bernar. de Botono, Canonicus Bononienſis & Decretor. Doctor. 74
Bernardinus Zambecharis. 83

* Beſſario

Beſſario Trapezuntinus, Patriarcha Conſtantinopolitanus. 28
Blondus Flavius, Forojulienſis, Hiſtoricus celeberrimus & multorum Pontif. Rom. Secretarius. 24

C

Carolus Ruinus & Antonius Fil. 84
Chriſtophorus Longolius, in ſtudiis Literarum eximia laude clarus. 34
Claudianus, graviſſimus poëta Latinus. 9
Claudia ſecunda. 109
Cocceiæ Monument. a Marito poſ. 99
Conradus Celtes Cortucius, Poëta. 14

D.

Danthès Algerius, Poëta Florentinus. 20 & 21
Dinus Cinus & Florianus, Iuriſconſulti Bononienſes. 50
Donatus Cæſius. 89

E.

Ennius, vetus ille poëta qui primus Romanorum Heroicis verſibus luſiſſe dicitur. 4
Euripides Tragicus. 6
Eraſmus Roterodamus, vir ille omnibus modis magnus. 13
Euricius Cordus, primus Medicinæ Profeſſor in Cattorum Academia. 17

F

Filius Parri Monumentum ponit. 107
Franciſcus Curtius, ſanctiſſimus Legum Sacr. Interpres. 54
Franc. Petrarcha Poëta Florentinus, qui literas multo ævo miſere ſepultas e Gothicis tumulis reſuſcitavit. 19
Franciſco Pontano Pater tumulum pro patrimonio dicat. 42

G

Gratianus Cluſius Cæſarei & Pont. Iuris Enucleator prope divinus. 78

H

Hadriana Saxona uxor Io. Ioviani Pontani. 41
Henricus, Henrici II Imp. Fil. 65
Hermolaus Barbarus. 28
Herſilus cum Marulla, quæ ei mater, ſoror, & ſponſa fuit. 112
Hieronymus Aleander Foroliivienſis, qui primo Lutetiæ Græcas Lit. docuit: mox Romam vocatus a Leone X Legatus in Germ. miſſus fuit. 27
— Ferrarius, Corrigienſis. 53
— Gratus Iuriſconſultus. 85
— Prundellus Regienſis, Iuriſconſultus clariſſimus. 63
Homonea, uxor Arhimeti. 96
Hulrichus Zaſius, I. C. ſui temporis toto orbe celeberrimus. 54
Hyppolitus Marſilius, Iuriſconſultus. 72

I.

Iacobus Sadoletus S.R.E. Cardinalis. 29
Ianus Panonius, qui primus ad Iſtrium Muſas deduxit. 18
Iaſon Maynus, Patricius Mediolanenſis, eques auratæ militiæ & Senator Ducalis eximius. 50
Ioannes Andreas, maximus & diſertiſſimus I. C. 56
— Antonius Flaminius, Forocornelienſis de utraque lingua bene meritus. 61
— Crotus Montferratus, Pontificii Cæſareique juris Monarcha. 59
— De Imola Pontif. Cæſareique Iuriſconſultiſſimus. 72
— Iacobus de Bucca-bellis Poëta celeberrimus. 31
— Iovianus Pontanus autor Hiſtoriæ, de bello Ferdinandi R. Neapol. contra Ducem Andegavenſem. 40
— Picus Mirandula Græcæ & Lat. linguæ clariſſimus. 33
— Placus Pontificii civiliſque juris Cultor & Scriptor. 75
— Reuchlinus. 115
Iralico Fil. & Honoratæ Mammulæ Valerianus Iulianus. 105
Iuliæ Monumentum a Marito poſitum. 98

L

Laodicea Philocapra, libidinis inexhauſtæ Monumentum. 116
Laſcarus. 28

Laurentius

Laurentius Valla Alphonſi Regis & Pontif. Max. Secretarius, Apoſtolicus Orator, eloquentiæ laude clariſſimus. 25
Leonardus Aretinus Græcæ linguæ peritia inſignis. 23
Lucas Gauricus, Epiſc. Geophonenſis & Aſtronomiæ ſtudio clarus. 32
Lucii & Flavii Vrna. 109
Lucio Pontano pater ſui luctus Monumentum ponit. 32
Lucretius Poëta antiquiſſimus, qui de Rerum Natura ſex libros poſteritati reliquit. 9
Ludovicus Arioſtus, Poëta inſignis. 16
— Bologninus I. C. ac Eques. 58
— Gonzadinus juris interpres inſignis & Senator Bononienſis. 76
— Gratus totius rei Mathematicæ ſcientia doctiſſimus. 31

M

M. Aurelius Romanus & uxor. 94
M. Canulejus Zoſimus. 95
Manilius Antonius Sixti IV & Julii II Pontif. Max. a cubiculo. 30
Marcutius Salutaris & uxor Tertulla. 104
M. Tullius Cicero, Eloquentiæ Romanæ Parens. 1
Mar. Pacurius, nobilis Tragœdus. 5
Marianus Socinus, juris ſcientia clarus. 66
Marſilius Ficinus, Medicus & Philoſophiæ Platonicæ illuſtrator ſagaciſſimus. 22
Martiæ Pontanæ pater illachrymatur. 45
Martinus Sulimanus cujus præclara in jure extant opera. 71
Mar. Curtius Ticinenſis. 37
Mar. Gerardus Tanaredus, Decretorum Doctor eximius. 74
Meretricis impudicæ Monumentum. 113
Miſtrii Pii Monumentum. 112
Monumentum quod Pater Filio poſuit. 102
Monumentum Avari Patris & Filii. 93
Muſurus, Poëta Cretenſis, qui ob admirandum carmen, quod Platonis operi præfixit, Epiſcopatu Epidaurenſi donatus fuit. 26

N.

Nævius poëta Comicus, qui primus bellum Rom. carmine cōſignavit. 4

O

Octtus Fuxius. 48
Oneſimus Anicetus Domino Monumentum poſ. 107
Ottofredus, Profeſſor Iuris in Bononienſi Academia. 80
Otto Friſingenſis Epiſcopus. 35
Ovidius Naſo, Eq. Roman. & Poeta toto orbo celebris. 12

P.

P. Attilius Rufus Acilia Beronica uxor. 100
Paulinæ Valeriæ parentes Mon. Poſ. 105
Paulus Iovius Novocomenſis hiſtoria quam ſcripſit de rebus geſtis ſui temporis clarus. 35
Petrus Ancharanus Bononienſis, Iuris Pont. & Cæſarei clariſſimus interpres. 68
Petro Compatri viro officioſiſſimo Pontanus conſtantem ob amicitiam Monumentum poſuit. 46
Petrus Navarrenus, Dux Hiſpanus, qui primus pulvere tormentario arces & propugnacula evertere docuit. 48
Philippus Decius, Mediolanenſis, I. C. fama celeberrimus. 86
Poggius Florentinus, laude eloquentiæ, literarum Iuriſque civilis & Pontificii clarus. 52
Pontanorum ſepulchrum octo ſententiis in totidem Marmoreis Tabulis inſcriptum. 38
— Ejuſdem ſepulchri alia inſcriptio. 39
Pontia Τιμοφίλα. 115
Probinæ Gracilis Mar. 97

Q

Quintus Cetronius. 114
— Servius Tullius cum Sponſa. 90

R

Raphael Fulgoſus, maximi nominis Iuriſconſultus. 54
— Maffæus Volateranus, doctrina & pietate inſignis vir. 36

* 2 Rollandinus

Rollandinus, Iuris Profeſſor & Propagator inter præcipuos cenſendus. 70
Rollandinus de Romanis, Legum Doctor. 81

S

Sempronio Furia uxor Monumen. 101
Sententiæ Sepulchrales tres. 111
Seraphinus Oductius Stranconius, Med. celeberrimus. 30
Stellæ Pontanæ immaturum occaſum luget Pater. 44

T

Tadæus Pepolus conſervator Iuſtitiæ pop. Bononienſis. 67
T. Livius Hiſtoriæ Romanæ auctor ille ſacratiſſimus. 2

V

Valerius Cordus, Simehuſius Heſſus, in arte Medica clarus. 17
Vergilius Maro, poëtarum Princeps. 10

(Nota) voor de Boeke-binder.

Dat het ſchrift van CASP. GEVARTIVS *Elect. lib.* III *cap.* 1. gevoegt moet worden tuſſchen de 124 en 125 plact, de ander twee plaeten moeten volgen en achter aen komen tuſſchen het ſchrift *antiquus lapis* ende den *Index*.

Digitized by Google

Digitized by Google

450